Ioan Groşan

EPOPEEA SPAȚIALĂ 2084

EPISODUL 1.
O ŞEDINȚĂ OBIŞNUITĂ

Era o zi senină. Primele raze de soare pătrundeau vesele prin fereastră, oprindu-se pe biroul lui Iuliu Corodan, directorul Centrului de cercetare şi centralizare cosmică de pe lângă institutul de profil (UNIVAX). „Uite că azi au dat soare", se bucură Corodan în gând, pe circuit închis, trăgându-şi scaunul spre fereastră. O durere de cap scurtă, obsedantă, îi readuse în minte deceniul 2050–2060. Se uită la ceas: era ora $(X^2+2Y-Z^3)/(5000-3,5)$ (în care X reprezintă orele de muncă dintr-o săptămână-lumină, Y orele suplimentare, Z orele petrecute în sânul familiei, 5 000 salariul de bază şi 3,5 zilele de concediu). „S-a făcut aproape şapte", murmură Corodan, după ce efectuă rapid calculul necesar. „Dacă munceam mai mult alaltăieri, acum era aproape opt şi câştigam o oră", medită el şi hotărî să acționeze în viitor cu mai multă energie. Apăsă pe butonul de serviciu şi, ca de obicei, trapa din mijlocul încăperii se deschise lin, iar prin spațiul nou creat apăru din subsol scaunul cu secretara principală bătând la computer.

— Noemi dragă, mai odihneşte-te şi tu, spuse cu blândețe Corodan.

Ochii mari, frumoşi, saturnieni ai secretarei se întoarseră spre director.

— Multzumesc, spuse ea cu simplitate.

Corodan continua s-o privească, admirându-i profilul palid, perfect desenat, pieptul plin, specific rasei ei, talia îngustă, de naiadă, linia fin curbată a şoldurilor. „Păcat că n-are şi picioare", medită el dând cu ochii de locul unde trupul lui Noemi şi al tuturor colegelor ei se termina inevitabil.

— Introdu-mi, te rog, şefii de resoarte, spuse Corodan. Secretara dispăru cu scaunul la subsol şi, după câteva clipe, prin trapele laterale, unul câte unul pătrunseră şefii de resoarte.

— Luaţi loc! — spuse directorul UNIVAX-ului.

Îi inspectă rapid cu privirea şi rămase mulţumit: străluceau de curăţenie, erau toţi proaspăt unşi, vopsiţi, lustruiţi. La rândul lor, roboţii, căci despre nişte roboţi e vorba, aşteptau respectuos, care mai de care.

— Ascult, spuse Corodan. Cine vrea să-nceapă? Care este situaţia?

— Încă din primul trimestru al anului în curs — începu tuşind robotul Felix S4 care răspundea de sateliţii artificiali ai UNIVAX-ului — am îndeplinit planul la toţi indicatorii de bază. Dacă e să mă refer, de pildă, numai la sectorul investiţii...

— Mulţumesc, suficient, îl întrerupse Corodan. Cum stăm cu sateliţii naturali? Se mai învârt?

— Nu toţi, răspunse robotul Felix S 23 cunoscut în UNIVAX pentru marea lui experienţă (fusese printre cei care puseseră pe picioare primele cosmohozuri model). Unii s-au oprit şi stau aşa epuizaţi pe orbită. Am fost la faţa locului, am discutat, am luat măsuri — nimic! În plus de asta, cu satelitul „Veac Nou" se întâmplă lucruri ciudate.

— Ce lucruri? — spuse Corodan contrariat simţind vechea durere.

— Să spun aşa, direct, în plen? — şovăi Felix S 23.

— Spune!

— Păi, să vedeţi, începu robotul. Era într-o vineri, de Sfînta Laika, şi ploua...

EPISODUL 2.

RELATAREA ROBOTULUI FELIX S 23

— Şi cum vă spuneam, ploua cu găleata, după cum era programat – continuă robotul Felix S 23. Eu stăteam la birou şi mă reparam, umblasem pe-afară şi-mi intrase apă-n stânga B. Când dam

eu să-mi strâng, cum se spune, ultimul şurub, intră tovarăşa Smaranda şi zice...

— Cine-i tovarăşa Smaranda? — îl întrerupse Iuliu Corodan, directorul UNIVAX-ului.

— He, he, he! — râseră în unanimitate ceilalţi roboţi. Nu ştiţi cine e tovarăşa Smaranda? He, he, he!

Cu multe se obişnuise Iuliu Corodan de când era director la UNIVAX, numai râsul inuman, metalic al roboţilor nu-l putea suporta. Chiţcăitul lor îi călca pe cei câţiva nervi pe care avea permisiunea să-i mai poarte. Bătu cu o rocă marţiană în masă. Roca, trezindu-se, începu să ţiuie de durere.

— Linişte! — spuse autoritar Corodan. Apoi, întorcându-se spre robot: Răspunde-mi la întrebare, tovarăşe Felix!

— Tovarăşa Smaranda lucrează pe satelit la noi, la circuite închise, spuse Felix S 23.

— Nu la asta m-am referit, preciza Corodan. Ce e dânsa? Robot sau fiinţă?

Felix S 23 se uită neajutorat la colegii săi. Aceştia îi făcură semne că tot aia e, să spună.

— E fiinţă... spuse cu foarte puţini decibeli în glas Felix S 23.

— Bine, nu-i nimic, continuă! — zise Corodan.

— Şi cum vă spuneam, reluă Felix, intră tovarăşa Smaranda şi-mi zice: „Felix dragă, ai program după-amiaza asta?" „N-am, am zis eu, e după amiaza-mea de încărcare". „Nu vii cu mine pe „Veac Nou" după nişte gogoşari?"

– Sunt gogoşari acolo? — îl întrerupse din nou directorul UNIVAX-ului.

— Da, anul acesta s-au pus gogoşari, e un satelit foarte productiv, răspunse Felix S 23. Drept să spun, stăteam în cumpănă: să mă duc? să nu mă duc? Îmi cer scuze un moment de la tovarăşa Smaranda, trec alături şi întreb calculatorul de serviciu: să mă duc? să nu mă duc? „Du-te, mă, nu fi prost; nu rata, îmi spune calculatorul. M-aş duce eu, dar sunt sub formă de dulap, nu pot ieşi de-aici". Aşa că m-am întors, am luat două baterii, un prelungitor, tovarăşa Smaranda m-apucat de el, ne-am urcat în cosmoscuterul dânsei şi-am decolat spre „Veac Nou".

— Şi? Şi? — întrebară în unanimitate roboţii.

— Ne-am înscris corect pe orbită, ne-am învârtit noi cât ne-am învârtit, nu prea tare, că tovarăşa Smaranda avea greţuri, şi cam pe la telejurnal ajungem în dreptul satelitului. Mă uit eu pe hublou... ce să vezi? Satelitul nu! „Nu se poate!", îmi zic şi mai verific o dată coordonatele, traiectoria, o verific şi pe tovarăşa Smaranda dacă n-a umblat la butoane, că ştiţi cum sunt ele, le atrage să apese, dar nu găsesc nimic. Coordonatele erau bune, traiectoria optimă, tovarăşa Smaranda aţipise puţin, totul era în regulă, numai satelitul nicăieri

— Nu se poate! spuse Iuliu Corodan.

— Aşa mi-am zis şi eu, că doar ăsta era un satelit natural, docil, avea orbita lui, nu se mişcase de pe ea de mii de ani, nici la dreapta, nici la stânga, te puteai baza pe el la adică. Şi totuşi nici pomeneală de satelit. Ce să fac? Am ieşi în spaţiu să-ntreb pe cineva, să mă lămurească cumva, în spaţiu, cum ştiţi, ţipenie de om. Cât vedeai cu ochii, nu vedeai nimic. Am stat ce-am stat, doar-doar o trece vreo navetă, până s-a trezit tovarăşa Smaranda şi m-a strigat: „Ce faci dragule, acolo? Vino, dom'le, înăuntru, că intră frigu'!"

EPISODUL 3.

SE IAU HOTĂRÂRI IMPORTANTE

— Tovarăşe robot, spuse cu gravitate Iuliu Corodan, directorul UNIVAX-ului, eu te cunosc pe dumneata de când erai reşou şi am deplină încredere în convingerile dumitale. Totuşi, eşti sigur că satelitul „Veac Nou" nu se află pe orbita lui?

— Absolut sigur, răspunse Felix S 23. De altfel, am verificat imediat observaţia mea prin tovarăşa Smaranda. Mi-am zis că, deşi nouă, roboţilor, nu ne este permis să greşim, totuşi — cine ştie? — se putuse întâmpla în timpul imponderabilităţii cu tovarăşa Smaranda să-mi fi sărit o sârmă, un tranzistor, mă rog, ceva vital, că ştiţi cum se întâmplă: dacă nu eşti atent în ocazii de-astea, rişti să te consumi pe un semestru şi tot ele râd. Aşa că m-am întors în cosmoscuter şi am pus-o pe dânsa să verifice coordonatele. Acelaşi rezultat: satelitul natural „Veac Nou" dispăruse.

În sala de şedinţe a UNIVAX-ului fu lăsată tăcerea.

— Ciudat lucru, medită Iuliu Corodan. Aşa ceva n-am mai păţit de la înselenizarea marţienilor. Ce-i de făcut?

Toţi roboţii din subordinea UNIVAX-ului se uitau cu jind cum meditează Iuliu Corodan. „Ce frumos e să poţi medita", încercau ei din răsputeri să gândească, „dar e mult mai frumos să poţi executa", le venea apoi imediat pe circuit şi se linişteau în unanimitate.

— Tovarăşi roboţi, spuse cu hotărâre directorul UNIVAX-ului, un satelit nu e un om, azi să-l vezi, mâine să nu-l mai vezi. Un satelit, tovarăşi, e un lucru cert, verificat, un fenomen al naturii pe care l-am explicat o dată ştiinţific şi nu vreau să mai revin asupra lui. Dacă şi-a părăsit orbita în mod cu totul nejustificat, nu stă în preocupările noastre să vedem de ce şi cum a făcut-o. Treaba noastră, tovarăşi, e sa-l aducem de urgenţă înapoi, pe orbita lui. Aceasta trebuie să ne intereseze. Unde am ajunge dacă fiecare satelit, şi mă refer aici şi la sateliţii artificiali — ar lua-o de capul lor, prin cosmos? Înţelepciunea galaxiei spune: „Fie-orbita cât de grea, eu iubesc planeta mea!" Să nu abdicăm de la acest principiu, căci altfel ne trezim în haos.

Roca marţiană de pe birou, trezită de glasul impunător al lui Iuliu Corodan, se gudură recunoscătoare pe lângă mâna acestuia. Directorul UNIVAX-ului o mângâie maşinal şi continuă:

— De aceea, imediat, veţi pregăti nava „Bourul" şi veţi porni în căutarea satelitului. O fi universul infinit, dar nici nu v-am crescut degeaba. La treabă!

Roboţii ieşiră în ordine, cu satisfacţia datoriei ce urmau a o îndeplini înscrisă pe carneţele.

Iuliu Corodan rămase singur. Mai mângâie o dată roca apoi o puse în cuşcă.

EPISODUL 4.

ÎN MAGAZIA UNIVAX-ULUI

După ce ieşiră din biroul lui Iuliu Corodan, directorul UNIVAX-ului, roboţii se îndreptară spre magazia de aprovizionare pentru misiuni.

– Salut, nea Gică! — spuseră ei intrând în hala spațioasă, curată, unde stăteau aranjate într-o perfectă ordine toate cele trebuincioase unei misiuni de durată: tranzistoare, circuite integrate, diode, şuruburi, stabilizatoare, blugi pentru schimb, capacimetre, „Dero", transceivere, „Boicil" pentru saturnieni, uleiuri, uniforme, „Istoria religiilor", mixere, salam mineral de Sirius, vederi, bujii, table, bobine, kitsch-uri pentru marțieni, „Gerovital", şlapi etc.

– Salut — răspunse morocănos nea Gică. Nea Gică era un robot uriaş, bătrân, poreclit „Dulapul", deoarece proiectanții uitaseră să-l prevadă cu picioare şi din pricina asta nu se putea mişca singur, ci numai cu ajutorul unor macarale-gigant. Pe vremuri, nea Gică îndeplinise funcții de mare răspundere, fiind socotit o adevărata capacitate organizatorică. La un moment dat, fusese chiar ales în postul de director al UNIVAX-ului, dar la scurt timp noile cuceriri ale ştiinței şi tehnicii îi depăşiseră puterea de sinteză şi începu să vorbească prostii, fiind în cele din urmă mutat ca magaziner la magazia UNIVAX-ului, unde ruginea încet, fiindcă treptat-treptat îl părăsiră şi roboții TESA, nemaicurățindu-l de paraziți. Singura care mai stătea în magazie cu el era o marțiană bătrână, numai pielea şi circuitul, Şari-neni, cu care juca adesea şeptic american.

— Nea Gică, plecăm în misiune, am venit după materiale — spuse robotul Felix S 23.

— N-am! — răspunse scurt nea Gică.

— Hai, nea Gică, nu fi om, ce dracu! — spuseră roboții.

— Dacă n-am, n-am! De unde să am dacă n-am? — se înfurie nea Gică.

— Lăsat la el, fost mult bolnav — se rugă de ei Şari-neni.

– Avem delegație, nea Gică! — spuse Felix S 23, fără să ia în seamă vorbele marțienei. Nu ne mai ține degeaba, ne grăbim. A dispărut „Veac Nou".

– Vă grăbiți, vă grăbiți! Dar-ar boala în voi de grăbiți ce sunteți! Şi dacă a dispărut „Veac Nou", cu ce sunt eu de vină? Pot eu să-l aduc înapoi? Pot?

— Hai, nea Gică, lasă gargara şi scoate materialele.

— Eu totdeauna am spus — se înfierbântă nea Gică — să fim mai atenți cu sateliții naturali şi în special cu „Veac Nou". Voi nu ştiți, că sunteți tineri şi proşti, dar eu am susținut totdeauna să nu scăpăm din ochi sateliții naturali.

— Gică, draghe, lase superarea! Mult face rău la tine! se tângui Şari-neni.

— Nene Gică – să ştii că trimitem după director! — îl ameninţă Felix S 23.

— Şi dacă trimiteţi, ce? — se înmuie nea Gică, Directorul nu e şi el ca un robot? Bine, bine, daţi lista!

Felix 23 îi dădu lista de materiale. Nea Gică o parcurse într-o clipă cu privirea.

— Salam n-am — spuse el.

– Vrei să chemăm directorul, nea Gică? – ziseră roboţii.

– Vai, rău îmi pare că cine m-a programat nu m-a programat să vă şi... şi... cum se zice, măi? — întrebă nea Gică.

– A înjura – răspunseră veseli roboţii tineri, mai complecşi.

— Aşa măi — zise nea Gică şi, neavând ce face, indică unde se aflau toate cele trebuincioase. Roboţii le luară şi ieşiră. Şari-neni, marţiana, se apropie blândă de nea Gică şi-l mângâie:

– Nu fost superat, draghe. Dache tu vrut, învăţat io la tine suduit. Noi la Marte mult folosit.

— Zău? — zise nea Gică. Ia s-aud!

— Prima dat poţi zici aşa: Terra cui făcut la tine bou şi azvârlit spaţiu...

EPISODUL 5

PRIN COSMOS

În echipa însărcinată să caute satelitul natural „Veac Nou", dispărut, cum s-a văzut în precedentele episoade, de pe multimilenara sa orbită, fură desemnaţi, după îndelungi cercetări, trei roboţi: robotul conducător Felix S 23, robot cu experienţă, care mai ieşise prin cosmos şi revenise încărcat de date, robotul-computer Dromiket 4, robot programator-corector al zborului, şi tânărul robot Stejeran 1, din cea mă nouă serie de roboţi TESA, debutant în spaţiu, dar căruia i se trecuse cu vederea lipsa de experienţă datorită extraordinare promptitudini cu care îndeplinea sarcinile cerute, indiferent cât de grele ar fi fost ele. De când făcuse ochi, pentru a

folosi o veche expresie terestră, de fapt de când fusese programat şi până în momentul desemnării în misiune, nu făcuse nici o greşeală şi, în plus, se străduia din răsputeri să consume puţin. Spre deosebire de alţi roboţi, care, în timpul liber, jucau şi şah cu campionul mondial la oameni ori îşi măsurau forţa rupând cărţi din perioade dogmatice, Stejeran 1, când avea o oră liberă, prefera să se scoată din priză şi să rămână nemişcat, ca mort, numai să nu consume curent. La concursul anual „Dintre sute de roboţi" ieşise primul, reuşind să calculeze şi să raporteze în mai puţin de o secundă suprafaţa de teren pa care o însămânţase şi-o irigase în mai puţin de o oră, consumând doar 4 kilowaţi. Drept recompensă, fu trecut la sectorul „Birouri" pe care le mătura ca nimeni altul, le făcea lună. Acum, iată, ca o recunoaştere a meritelor sale, i se îngăduia să iasă în cosmos, e drept, ca robot de serviciu, dar câţi roboţi de tipul lui nu şi-ar fi dorit oare nu să zboare spre planete îndepărtate, ci doar să meargă până la prima staţie, pe Selena, la „COSMIC-SHOW", unde, contra taxei infime de cinci petrofarazi, nişte marţiene drăguţe te programau să vezi filme cu venusiene? Nu toţi aveau această posibilitate, bineînţeles, unii pentru că nu fuseseră programaţi s-o aibă, alţii tocmai pentru că fuseseră programaţi s-o aibă, ca să muncească mai mult să şi-o poată satisface; însă luându-se cu munca, azi un pic, mâine mai mult, până la urmă uitau de ce munceau. Şi munceau, nu glumă.

Ora H, ora decolării sosi. Cu un scrâşnet, nava spaţiala multifuncţională „Bourul" se desprinse de pilonii care-o susţineau şi, în câteva secunde, accelerând din principiu, se înălţă tot mai sus, până deveni un punct azuriu, apoi nu se mai văzu. Oftând, roboţii de jos, care o urmăriseră pierzându-se în cer, fluturară cât fluturară în semn de rămas bun hârleţele, apoi îşi reluară săpatul.

În navă era linişte. Robotul-debutant Stejeran 1 sta cu faţa lipită de hublou şi privea în urmă. Pământul îşi arcui marginea ca o elipsă, apoi deveni rotund şi-n cele din urmă apăru ca o minge albăstruie şutată cu sete în spaţiu.

— Ce păcat că n-am fost programat să am sensibilitate — spuse visător Stejeran 1. Uitaţi-vă ce frumos se vede Pământul, tovarăşe comandant! Dar ce folos, dacă nu simt nimic! Stau aşa şi mă uit ca prostu' pe hublou. Nici dumneavoastră n-aveţi programată sensibilitatea?

— N-am — răspunse Felix S 23. Treci şi mătură, a intrat prafu' la decolare. Şi le-am spus de o mie de ori să facă uşile etanşe, că doar nu e tramvai, e navă cosmică. Dar ai cu cine vorbi?! Dromikete, ai închis bine uşile?

— Le-am închis — răspunse robotul-computer —, dar ce-s eu de vină dacă nu se închid bine? E un curent pe nava asta...

— Tovarăşe Stejeran 1 — făcu Felix S 23 — ce vorbesc eu acilea?! Treci să măturі sau vrei să mătur eu?!

— Iaca, trec— răspunse robotul TESA, dezlipindu-se de hublou. Vă rog să mă scuzaţi, dar n-am văzut niciodată Pământul de la o asemenea depărtare.

– Mare brânză! — zise Felix S 23. Păi dacă am sta să ne uităm la fiecare planetă pe care-o depăşim, când am mai munci?

— Aveţi .dreptate, tovarăşe comandant — răspunse Stejeran, apucându-se de treabă.

— Tovarăşe Felix — zise robotul-computer care şi el mai ieşise prin spaţiu —, nu facem un septic?

— Ai corectat traiectoria?

— Am corectat-o — răspunse Dromiket 4.

— A ieşit de pe orbită?

— La fix!

— Bine, scoate cărţile. Tovarăşe Stejeran 1, fii bun şi şterge măsuţa asta şi vezi că după computer, într-o pungă, e o sticlă de ulei. Ad-o, te rog, încoace, şi două pahare.

EPISODUL 6.

MEREU LA DATORIE

Permanent controlată de robotul programator-corector Dromiket 4 şi de computerele Centrului de cercetare şi centralizare cosmică ale Institutului UNIVAX de pe lângă Drăgăneşti-Vlaşca, nava spaţială „Bourul" zbura economic prin spaţiu. În Sala de Relaxare După o Zi de Muncă, robotul conducător Felix S 23 juca şeptic cu Dromiket 4. Nefiind programat pentru asemenea activităţi,

robotul TESA Stejeran 1 stătea alături şi se uita, încercând inutil să înţeleagă.

— Acuma, drept să vă spui, tovarăşe comandant — zise Dromiket 4, filând cu atenţie cartea —, eu înţeleg scopul misiunii noastre, dar mă întreb totuşi, unde mergem? A căuta un satelit natural care şi-a părăsit în mod inadmisibil orbita nu-i o treabă pentru o singură navă. Nu că n-aş avea încredere în „Bourul". E-o navă bună, combustibil avem, frecarea e mică şi, până la o anumită limită, bineînţeles, cunosc Universul ca-n palmă. Dar dacă, zic eu cu mintea mea de computer prost, satelitul ăsta n-a părăsit orbita, ci pur şi simplu a crăpat, s-a-mprăştiat sau, mă rog, a explodat?

— Vezi, stimate tovarăşe Dromiket spuse robotul comandant Felix S 23, luând o carte —, asta nu înţeleg eu la voi, roboţii ăştia din generaţia mai nouă: voi aţi fost programaţi s-aveţi şi nelămuriri, să puneţi întrebări când ni-e nouă, roboţilor din generaţia mai veche, lumea mai dragă. Noi, ăştia mai bătrâni, am fost programaţi s-avem numai răspunsuri. Noi nici nu ştiam ce-i aia întrebare. Puteai să ne demontezi, că nu-ntrebam nimic. Voi, în schimb, aveţi mai multe întrebări pe circuit decât răspunsuri pe cartele. Pe vremea mea, cine era programat să-ntrebe, ăla era robot mare. Eu am cunoscut numai unul care şi el avea dreptul la o singură întrebare.

— Care? — zise Dromiket 4.

— Vezi? — zise Felix S 23. Iar ai întrebat. Mă gândesc câteodată, după ce mă scot din priză şi-mi rămâne o brumă de curent prin baterii, unde-o să ajungeţi voi tot întrebând atâta. Are şi Universul o limită, să ştii.

În momentul acela, se auzi un şuierat strident şi-n dreptul hubloului apăru o lumină roşie. Până să se lămurească ei ce se-ntâmplă, de-afară se auzi o voce puternică.

— Nava „Bourul", treci pe dreapta!

— Hait! — făcu speriat Dromiket 4. Să ştiţi c-am deviat spre stânga!

Sări la tabloul de comandă şi opri nava. Apoi apăsă pe un buton negru, confecţionat dintr-o substanţă rară, care încă din primul trimestru al anului în curs fusese raportată şi obţinută peste plan dintr-o substanţă refolosibilă obişnuită, cu un înalt grad de prelucrare, prin sporirea productivităţii muncii şi-o mai bună

organizare, şi deschise uşa principală a navei. În cadrul ei se ivi o arătare.

— Să trăiţi. Actele la control, vă rog!

– N-am înţeles — spuse Felix S 23. Cine sunteţi dumneavoastră?

— Sunt robotul-major URSU Vasile. Actele la control, vă rog!

— Poftiţi — spuse nedumerit Felix, întinzându-i actele.

— Mda, actele la control... — spuse robotul-major ca pentru sine, frunzărind actele. Aţi depăşit viteza.

— Cum s-o depăşim?! Avem o viteză standard, n-o putem depăşi!

— Nu discut — spuse robotul-major. Aţi depăşit viteza.

— Uite ce e, tovarăşe: noi avem o misiune, nu putem întârzia — spuse Felix S 23. Poate ca dumneata te simţi singur aici în Univers, te înţelegem, rar trece cineva, vrei să mai schimbi o vorbă mă rog, e normal, e uman, dar noi n-avem timp.

— Nu discut. Actele sunt la control, vă rog, aţi depăşit viteza, mă rog, să trăiţi — spuse robotul-major.

— Stejerane, ia-i actele! – şopti Felix.

Stejeran 1 se apropie şi, fără efort, luă actele din mâinile robotului-major.

– Nu discut! – spuse acesta, salută şi ieşi.

Cei trei se uitară unul la altul.

— Ce-i cu ăştia, tovarăşe comandant? — întrebă Dromiket 4.

— Sunt din primele serii, când nu prea erau piese — zise Felix. Îi făceau la cercurile „Minitehnicus", pentru intersecţii, la traversat în orele aglomerate. Când au venit piesele noi şi n-au mai avut ce face cu ei, i-au mutat în spaţiu. Adevărul e că, datorită programării foarte simple, rezistă la orice. Nici meteoriţii nu-i doboară. Sunt mereu la datorie.

EPISODUL 7.

CA DE OBICEI, LUCRURILE SE COMPLICĂ

Trecuseră o zi şi o noapte lumină şi nici urmă de satelitul natural „Veac Nou”. În nava spaţială „Bourul” era zăpuşeală, dar, la drept vorbind, nimeni n-avea chef să iasă în spaţiu să se răcorească. Lângă hublou, privind în cosmos, robotul TESA Stejeran 1 beneficia de o binemeritată pauză. Sa scosese din priză, să nu consume, şi privea din economii cu ajutorul unor baterii pe care le primise la schimb, pe ulei „Mureshell”, ultimul tip. Deodată, undeva lateral, pâlpâi o luminiţă.

— Tovarăşe comandant — anunţă el, întorcându-se spre Felix S 23 —, ia uitaţi-vă acolo, pâlpâie o luminiţă!

— Ce face? — întrebă Felix S 23.

— Pâlpâie! — răspunse Stejeran 1.

— Dă-mi alt verb, p'ăsta nu-l am — zise Felix S 23.

— Se vede o luminiţă! zise Stejeran 1.

— Aşa da, acum înţeleg — zise comandantul Felix S 23. Da' ia ascultă măi Stejerane, de unde ştii tu verbul „a pâlpâi”, că doar am fost programat la fel?

— Am mai citit şi eu — se ruşină Stejeran 1. M-am programat în afara programului, singur.

— Păi cine ţi-a dat voie ţie să te programezi singur, ai?! — se înfurie Felix S 23. Şi pe curentul cui? Ce vrei să demonstrezi cu asta? Că noi, care nu ne programăm singuri şi suntem disciplinaţi, suntem mai proşti? Asta vrei?

— Vă rog să mă scuzaţi, tovarăşe comandant — se bâlbâi Stejeran 1. N-am ştiut că nu e voie. Dacă vreţi, pot să-mi scot cartela cu „a pâlpâi”.

— Ia dă-o-ncoace! — porunci Felix S 23.

Stejeran 1 se puse în priză, îşi apăsă un buton şi printr-o deschizătură ţâşni afară cartela cu pricina. Felix S 23 o luă, o răsuci pe toate părţile, apoi şi-o introduse printr-o deschizătură similară în trupu-i masiv.

— Ia să vedem acuma, Stejerane! — zise el. Ce se întâmplă afară?

— Se vede o luminiță tovarăşe comandant! — zise cu tristețe Stejeran, privind spre deschizătura comandantului.

— Aşa, mă! — zise satisfăcut Felix S 23. Şi dacă vrei să fii mai exact, poți să spui: „afară pâlpâie o luminiță". Dromikete! — se întoarse el spre robotul programator-corector al zborului — ia vezi, te rog, de ce pâlpâie luminița aia!

Cu abilitate, Dromiket 4 execută un viraj de 37,1273 grade şi „Bourul" se îndreptă spre luminița care se vedea sau, aşa cum spunea comandantul Felix S 23, „pâlpâia". Curând, îşi dădură seama că e o navă mică, de două persoane, un satelit particular de serie, destul de cochet, dar aflat, după toate probabilitățile, în pană: era tras pe dreapta şi avea aprinse luminile de poziție. Pe partea stângă a fuzelajului era trecută şi marca – SANDA.

– Aici „Bourul", aici „Bourul", spuse Dromiket 4 în megafon. Chem „Sanda"! Chem „Sanda"! Recepție.

— Aici „Sanda" — răspunse din eter un glas atât .de molatec şi suav că, brusc, cei trei roboți din „Bourul" simțiră cât de meschină e cifra de 220 volți la care aveau dreptul.

— Mai cheam-o o dată! şopti Felix S 23.

— Sunt „Bourul" şi chem „Sanda"! repetă emoționat Dromiket 4.

— Dar ți-am răspuns o dată, dragă „Bourule"! – se auzi acel glas molatec şi oarecum uşor plictisit.

— Ce faci acolo, „Sanda"? Sunt „Bourul" – zise Dromiket 4.

— Am o pană şi nu mă prea descurc — răspunse glasul molatec.

— Eşti singură?

— Daaa. Şi tu eşti tot singur?

— Noi suntem trei — interveni în megafon comandantul Felix S 23. Suntem trei cercetători.

— Sunteți roboți sau oameni?

— Suntem cercetători — răspunse Felix. Da' dumneata ce eşti?

— Eu sunt singură. N-aveți cumva o cheie româno-franceză?

EPISODUL 8.

GETTA 2

În faţa unei întâlniri atât de neaşteptate, cei trei roboţi din „Bourul” căzură pur şi simplu pe gânduri, în ordine. Întâi, cum se şi cuvenea, căzu pe gânduri comandantul Felix S 23, apoi robotul-programator Dromiket 4 şi în cele din urmă se lăsă uşor pe gânduri şi robotul TESA Stejeran 1.

— Ce ne facem, tovarăşi? simţi Felix S 23 nevoia să întrebe colectivul.

Colectivul tăcea mîlc.

— Alo, „Bourul”! — se auzi din nou acel glas gingaş, impacientat. Ce faceţi, dragă, acolo? Mă lăsaţi să stau aşa, ca proasta-n spaţiu?

— Să mergem la dânsa şi să-i reparăm vehiculul — propuse Dromiket 4. În fond, e o tovarăşă de-a noastră, n-o putem lăsa la voia întâmplării. Dacă dă vreun lunatic peste ea?

— Avem o misiune, nu putem părăsi incinta — spuse Felix S 23. Să vină ea la noi, e mai democratic.

— Dacă doriţi, pot să mă duc eu să repar — interveni sfios Stejeran 1.

— Ia te uită, dom'le! — făcu Felix S 23. Te-a apucat hărnicia! Stai, tovarăşe, aici şi mătură, că de-aia ai fost trimis în Univers!

— Chem „Sanda”! Chem „Sanda”! Recepţie — spuse în microfon Dromiket 4.

— Ce vrei, dragă? — se auzi din nou tulburătorul glas.

— Chem „Sanda”! Chem „Sanda” înăuntru! Recepţie.

— Ce recepţie? — întrebă glasul.

— Aşa se spune — zise în microfon Dromiket 4. Vă invităm la noi în navă. Noi nu putem ieşi, suntem în misiune.

— Fi-v-ar misi... se auzi glasul, apoi nişte păcănituri. Cei trei se uitară unul la altul.

— Bine, vin eu la voi — spuse glasul —, dar mai apropiaţi-vă puţin cu nava, să le lipim, să nu ies pe frigu' ăsta. Trapă aveţi?

— Avem! — spuse comandantul Felix S 23.

— Vedeţi că trapa mea e în stânga, acolo unde scrie „Trapă”. Să nu vă lipiţi aiurea.

Cu toate că „Bourul” era o matahală de navă pe lângă „Sanda”, acuplarea acestor două vehicule se făcu lin, la orele 14,32 GMT. Aparatele de la bord au funcționat normal, iar roboții, pe timpul acuplării, au îndeplinit un complex program de cercetări științifice. În sfârșit, trapele celor două nave se dădură în lături și pe culoarul creat apăru posesoarea fermecătorului glas.

— Tot învârtindu-ne! — îi salută ea cu binecunoscutul salut al cosmonauților. Mă numesc Getta 2. Dar ce-ați rămas așa? N-ați mai văzut roboate în carne și oase?

Într-adevăr, cei trei membri ai echipajului rămăseseră ca trăsniți. Roboate mai văzuseră ei, dar nu în carne și oase. Pentru că aceasta era noutatea revoluționară a proaspătului tip de robot feminin: în loc de metal, mase plastice și sticlă, Getta 2 era confecționată chiar din carne și oase. Evident, carne și oase sintetice, dar care nu erau cu nimic mai prejos decât carnea și oasele naturale. Avantajele noii alcătuiri săreau imediat în ochi: Getta 2 nu mai păstra forma greoaie, piramidală și dizgrațioasa a vechilor roboți, ci căpăta forma aerodinamică a unei femei în carne și oase. Materialul sintetic din care fuseseră confecționate carnea și oasele ei era, practic, etern. Se mișca agil, cu mare ușurință, fără tropotul mecanic al roboatelor din primele generații. Dintr-o dată, în carcasele lor cubice, colțuroase, cei trei roboți se simțiră bătrâni, și fizic și moral, depășiți de avântul fără precedent al științei și tehnicii. Getta 2 îi privi amuzată, apoi se așeză picior sintetic peste picior sintetic.

— Care va să zică, sunteți în misiune... — surâse dânsa. Ce misiune, iepurașilor?

EPISODUL 9.

UN DIALOG ÎN SPAȚIU

Cei trei roboți din nava „Bourul” continuau s-o privească fără glas pe superba Getta 2. Din direcția ei venea un parfum insinuant, amețitor. „Amoniac”, gândi comandantul Felix S 23, simțind brusc că are șapte vieți în pieptu-i de aramă, nichel și putină platină la care avea dreptul după zece ani de slujbă neîntreruptă.

— Care va să zică — repetă cu acelaşi surâs Getta 2 —, sunteţi în misiune... Singuri, singurei... Şi e lungă misiunea?

— Depinde — îşi recapătă glasul Felix S 23. Dacă ne-o îndeplinim, nu e lungă. Dacă nu ne-o îndeplinim, ne bagă la reprogramare şi asta durează.

— Şi ce misiune aveţi? se interesă Getta 2, aranjându-şi cochetă o sârmă.

— Păi — răspunse Felix S 23 cu ochii la sârmă —, trebuie să depistăm satelitul natural „Veac Nou", dispărut deunăzi de pe orbită.

— I-auzi! — se miră Getta 2. Ce ţi-e şi cu sateliţii ăştia! Mereu o iau razna! Alaltăieri mi-a spus cineva de un satelit care pur şi simplu s-a dat la planetă! Să te cruceşti, nu alta! A atacat-o ziua-n amiaza mare!

— Şi? — zise Felix S 23.

— L-au prins, bineînţeles — continuă Getta 2, privindu-se într-o oglinjoară —, şi i-au dat o orbită mai mică, să-l aibă sub ochi.

– Dar dumneavoastră cu ce treburi în spaţiu? — o întrebă respectuos robotul-programator Dromiket 4.

— În concediu — răspunse Getta 2.

— Poftim? — nu înţelese Dromiket 4.

— În concediu, dragă — spuse Getta 2, privind în jur. Cam strimt la voi.

— Ce concediu?— întreabă Felix S 23.

— Cum ce concediu?! — făcu Getta 2. Concediu! Nu ştiţi ce-nseamnă concediu?

Cei trei roboţi se uitară unul la altul.

— Nu — răspunse Felix S 23, în numele, său şi al tovarăşilor săi.

— Nu ştiţi ce-nseamnă concediu?! — zise uimită Getta 2 Păi voi pe ce lume trăiţi?

— Pe Terra! — răspunse cu mândrie în glas comandantul Felix S 23.

— Terra? Asta unde vine?

— Lângă Jupiter. S-a ţinut un simpozion acolo anul trecut.

— Aaa, de unde aducem noi bitum! — se lămuri Getta 2. Şi zici că voi n-aveţi concediu?

— Nu — răspunse prudent Felix S 23. Ce este acela?

— Este o perioadă de timp în care cei care muncesc au dreptul să se odihnească, iar cei care se odihnesc au dreptul să muncească după cum îi taie capul — le explică Getta 2.

— Să te odihneşti?! — se miră Felix S 23. De ce să te odihneşti?

— Dar ce, voi munciți tot timpul? — îi întrebă Getta 2.

— Bineînțeles! — răspunse Felix S 23.

— Şi dacă vă stricați, ce faceți?

— Raportăm, ne reparăm şi înapoi la treabă!

— Şi dacă vă stricați de tot?

— Nu există aşa ceva! Hai să zicem că-mi sare o lampă, mi se arde un circuit sau în cel mai rău caz mi se rupe-n paişpe vreun cablu de transmisie; le înlocuiesc şi gata! Pentru că trebuie să ştii, domnişoară, noi suntem programați în două sisteme: sistem Fortran în mod normal şi sistem Cobol în caz de boală. Aşa că n-ai de ce să te odihneşti; munca l-a transformat pe animal în om şi tot ea l-a ajutat să ajungă robot.

EPISODUL 10.

DESPRE UNELE PROBLEME ÎNTÂMPINATE DE ROBOȚI

— Interesant la voi pe Terra — spuse Getta 2 dusă pe gânduri. Şi de funcționat, cum funcționați?

— În rețea — răspunse comandantul Felix S 23. Ne punem în priză şi ne încărcăm cu rația permisă.

— Cum, n-aveți autogeneratoare?! — făcu uimită Getta.

— Acum n-avem — spuse Felix S 23. A fost o vreme când roboții de frunte aveau, dar s-au găsit unii care... mă rog... în loc să-şi folosească autogeneratoarele în treburi utile, făceau tot felul de... până ni le-au luat.

— Dar ce făceau?

— Prostii... robotisme... ştiți dumneavoastră.

— Ce anume?

— Păi, de pildă, se supraalimentau. Ştiţi că peste 330 de volţi robotul simte o stare plăcută, o ameţeală, ceva uman. Ei bine, ăştia se adunau în. grup, se puneau la 500 de volţi şi dădeau telefoane.

— Cui?

— Tovarăşelor noastre de muncă. Da' i-au prins.

— Înţeleg — spuse Getta 2, aşezându-se într-o poziţie neverosimil de comodă. Dar ia spuneţi-mi; voi puteţi să vă căsătoriţi?

Cei trei roboţi, tereştri se uitară din nou unul la altul.

— De putut, am putea — răspunse visător Felix S 23. Da' cine ne programează?

— Ştiţi, eu am vrut să fac odată o cerere în acest sens — interveni timid robotul TESA Stejeran 1 — pentru că am cunoscut o tovarăşă, roboată şi ea, pe care încercaseră s-o programeze nu numai pentru muncă, ci şi pentru viaţă. Au încercat ei să programeze mai multe în producţie de serie, dar n-au mai fost fonduri şi-a rămas numai ea, o mândreţe de prototip. Vă daţi seama că săraca, fiind singura de acest fel, se simţea stingheră, pentru că nu ştiu cum au construit-o că ieşise mai mult pentru viaţă decât pentru muncă. Consuma şi mai mult decât ceilalţi, necesita o întreţinere mai atentă, mai mult ulei etc. Au trimis-o la noi, la personalul TESA, unde stătea toată ziua şi-şi curăţa carcasa. Ea credea că noi ne uităm la ea, dar noi, fiind programaţi pentru muncă, nici n-o zăream. După ce-am citit şi eu câteva cărţi, mi s-a făcut milă de ea şi seara îi mai dădeam de la mine câţiva volţi, să-şi poată mătura sectorul. Avea sector tocmai în biroul direcţiunii, la secţia umană. Aşa ne-am împrietenit: ea îmi arăta ce simte şi eu îi explicam de ce simte aşa, că avea o pregătire tehnică foarte redusă. Şi m-am gândit într-o zi să fac o cerere să mi se aprobe şi mie un circuit ca al ei, urmând apoi, prin muncă, să suport cheltuielile de programare.

— Şi ţi-au aprobat cererea? — întrebă Getta 2, privindu-l cu vădită simpatie.

— Nu, că între timp au demontat-o: făcuse o criză, un scurt-circuit, şi sărise la mecanicul de întreţinere.

— E un caz particular, nu se poate generaliza! — interveni comandantul Felix S 23, uitându-se cu asprime spre Stejeran 1.

— Cum te cheamă pe dumneata? — zâmbi Getta 2 tânărului robot TESA.

— Stejeran 1 — răspunse sfielnic acesta.

— Şi — continuă Getta 2 din aceeaşi poziţie teribil de comodă — ţi-ai dori mult un circuit aşa... mai... uman?

— Enorm de mult — răspunse Stejeran 1, plecându-şi capul metalic. Pentru că procesul ca atare l-am înţeles, dar n-am baza materială.

EPISODUL 11.

DRAGOSTEA E ACEEAŞI PRETUTINDENI

Văzând turnura periculoasă, intimistă pe care o capăta discuţia între Getta 2 şi robotul TESA Stejeran 1, comandantul Felix S 23 îşi aduse aminte de zilele când era împuternicit să controleze consumul de curent pe cap de robot şi, la nevoie, să-i scoată din priză. De-atunci, ce-i drept, multe se schimbaseră, chiar şi roboţii mai mărunţi având dreptul la câţiva kilowaţi personali, aşa-numiţi „kilowaţi de căciulă", pe care-i puteau utiliza după cum îi tăia capul. Acum capul nu mai era el, Felix S 23, şi tot ce putea face era să asculte, cu o ciudă crescândă, apropourile reutilizabile şi refolosibile, pe care şi le făceau, într-un deplin acord, Getta 2 şi Stejeran 1.

— Tovarăşi — spuse Felix S 23 .—, cred că e cazul să vă anunţ stingerea. Aţi pălăvrăgit destul. Tovarăşe Stejeran, am senzaţia că-ţi cam baţi joc de kilowaţii pe care ţi i-a dat statul.

— Sunt kilowaţii mei — îndrăzni Stejeran 1 —, pot să fac ce vreau cu ei.

— Nu zău? — făcu Felix S 23. Şi dacă rămânem într-o pană de energie? La asta nu te gândeşti? Uită-te la mine şi la tovarăşul Dromiket! Crezi că nouă nu ne-ar face plăcere să ne distrăm cu câte un kilowat-doi, mai ales că suntem şi mai complex programaţi decât dumneata? Crezi că noi ne ţinem kilowaţii de prăsilă? Nu, tovarăşe! Tot pentru voi îi ţinem, să vă ajutăm în caz de accident, de boală! Aşa că te rog să nu mai discuţi de pomană!

— Dragii mei — interveni languroasă Getta 2 —, ce-aveţi dragă, cu băiatul ăsta? Discuta şi el puţin cu mine, atâta tot! Îl certaţi pentru nişte kilowaţi. Se poate? Păi dacă asta-i toată problema, îi dau

eu la kilowați cât n-a văzut circuitul lui de la programare până în prezent!

— Dumitale ți-e uşor să vorbeşti — răspunse Felix S 23 — că nu ştii ce-i disciplina. Umbli teleleu prin spațiu, ai autogenerator, consumi de stingi şi n-ai fost în reparație capitală, să vezi ce-i aia. Noi aici în nava asta nu numai călătorim, ci facem şi educație. Ce exemplu oferi dumneata acestui tânăr dându-i aşa, pe gratis, kilowați nemunciți? Nu ştiu cum se obțin kilowații la voi, dar la noi să ştii că pentru un kilowatt-oră tragem 24 de ore.

În acel moment, Stejeran 1 vru să spună ceva, dar Felix hăț! îl scoase din priză. Stejeran 1 încremeni cu mâna ridicată, cu ochii dați peste cap şi cu antenele pleoştite.

— Bietul băiat! — spuse Getta 2, mângâindu-i carcasa pământie. Şi vorbea atât de frumos!

— Un autodidact — spuse Felix S 23, trăgând husa peste el. Crede că dacă citeşte mult nu-l mai poate scoate nimeni din priză. Noapte bună!

Îl scoase şi pe Dromiket 4 de sub tensiune, apoi, cu un oftat, trecu el însuşi pe baterii.

Rămasă singură, Getta 2 aşteaptă până când beculețul roşu din creştetul comandantului începu să pâlpâie regulat, semn că Felix S 23 adormise buştean, apoi se apropie tiptil de Stejeran 1, îi ridică precaută husa, îl pipăi până dădu peste un buton sub care scria APĂSAȚI-MĂ AICI! şi apăsă. Degeaba. Stejeran 1 era ca mort. Il mai pipăi câteva secunde până când dădu peste alt buton sub care scria MAI APĂSAȚI-MĂ O DATĂ! Getta 2 mai apăsă o dată. Acelaşi rezultat. „Bietul băiat! — murmură roboata. I-au furat şi piesele". Se-mai învârti câteva clipe în jurul lui şi-n cele din urmă găsi o deschidere în spate sub oare scria STOP/EJECT. Luă o casetă de înaltă tensiune şi-o introduse în deschizătură. Victorie! Se auzi un acord de chitară, Stejeran 1 oftă ca după un somn adânc, deschise ochii şi, dând cu privirea de Getta 2, începu să îngâne stins:

— Asta e căciula mea...

EPISODUL 12.

MĂRTURISIRI

— Ssst! —şopti Getta 2, văzând că Stejeran 1 se trezeşte. Mai încet!

Buimac, rotindu-şi capul în toate părţile, Stejeran bâigui:

— N-am vrut să fac nimic rău, tovarăşe comandant!...

— Nu e comandantul, sunt eu, Getta 2! Nu-ţi fie frică! — şopti ea şi, desfăcându-şi cordonul din jurul taliei, cuplă mufa acestuia la acumulatorul lui Stejeran 1, mai dându-i astfel nişte volţi.

Beneficiind de aceşti volţi nemunciţi, Stejeran 1 îşi reveni încetul cu încetul. Făcu mici mişcări cu membrele, repetă teoria lui Pitagora, apoi conjugarea verbului „a munci", se verifică dacă mai ştie modelul pentru „Operaţia de curăţare a unui birou de la stânga la dreapta" şi sfârşi cu normele de protecţia muncii. În lumina puţină din odaia de comandă, carcasa lui tânără lucea stins, aruncând reflexe molatice peste lucruri. Getta 2 îl sorbea din priviri.

— Spune-mi ce-ai visat... — rosti ea tărăgănat, privindu-l pe sub gene, într-un anume fel.

— Ce să visez? N-am visat nimic! — spuse mirat Stejeran 1. Doar am fost scos din priză!

— Şi când sunteţi scoşi din priză, voi nu puteţi visa?

— Nu putem visa nici când suntem în priză! — răspunse Stejeran 1. O programare de vise costă mult mai mult decât o programare de muncă.

— Păi cum — făcu Getta 2 uimită —, voi nu visaţi niciodată?!

— Ei, visăm şi noi, cum să nu visăm, dar visăm în grup. Marţea. Ne adunăm seara la clubul centrului spaţial şi ni se programează tuturor, pe gratis, câte un vis. Visăm ce visăm şi ieşim.

— Şi ce visaţi? Stejeran 1 se codi:

— Nu prea e voie să spunem... Sunt vise secrete...

— Şi n-ai încredere în mine? — zise languros, cu reproş, Getta 2. Nu eu te-am trezit acum?

– M-ai trezit tu, e drept, da' şi dacă se scoală tovarăşul comandant...

– Hai că nu se scoală... – şopti Getta 2 punând încetişor mâna ei gălbuie pe carcasa lui, caldă. Hai, spune-mi ce visaţi... Te rog...

– Depinde... — şovăi Stejeran 1. Dacă ţi-ai făcut datora, ţi se dau vise cu litoralul, cu Stan şi Bran...

— Păi astea-s filme! – exclamă Getta 2.

— Cum să fie filme?! Filmele se dau duminica! — zise Stejeran 1.

— Dar nu există nici o diferenţă între visele voastre? — întrebă Getta 2, trăgându-şi mai aproape scăunelul.

— Da, există — oftă Stejeran 1, uitându-se spre comandantul adormit. Am colegi — şopti el — care nu visează de-cât coşmaruri.

— De ce? — şopti şi Getta 2.

— Au încercat să-şi vândă din piese şi din cartele şi i-au prins. Unul şi-a vândut nişte tranzistoare, altul şi-a dat cartelele cu tabla înmulţirii pe-o cartelă cu limbi străine. Când l-au întrebat cit fac doi ori doi, a răspuns în franceză şi l-au demontat.

— Şi ce coşmaruri visează?

— Coşmaruri obişnuite. Că lunecă într-o prăpastie, că li se pun şuruburi de plastic, mă rog, depinde de fapte. În plus, din punct de vedere tehnic, coşmarurile sunt şi mai uşor de realizat.

— Tu ai avut vreodată vreun coşmar? — zise Getta 2, ţuguindu-şi buzele.

— Nu! — răspunse cu mândrie Stejeran 1. Eu am avut numai vise de apreciere pentru activitatea mea.

EPISODUL 13.

DROMIKET 4

În timp ce robotul TESA Stejeran 1 îi împărtăşea roboatei Getta 2 impresiile sale în legătură cu unele aspecte legate de existenţa terestră, în general, şi de viaţa la Centrul spaţial UNIVAX de la Drăgăneşti-Vlaşca, în special; robotul programator-corector al zborului, Dromikct 4, programat să se trezească din oră-n oră pentru a urmări traiectoria navei, se trezi. Conform unui obicei nemărturisit al său, nu făcu la început nici o mişcare, încercând să ghicească fără a deschide ochii unde se află. Acest obicei se străduise să şi-l formeze în urma unei grave greşeli comise pe vremea când era robot

de serviciu la magazia UNIVAX-ului; atunci, într-o noapte, se trezise brusc şi, încă buimac, dăduse alarma generală pentru că zărise nişte umbre în magazie. În loc să verifice cine erau umbrele, Dromiket sculase tot UNIVAX-ul, descoperind într-un târziu, după nişte lăzi cu carne congelată, pe însuşi directorul general al Centrului cu tovarăşa Camelia, de la registratură... Aşa că acum, fără să se mişte, deschise cu precauţie ochii şi-i văzu pe Stejeran 1 ţinând-o pe Getta 2 pe după cabluri, într-un mod intimist. Şuşoteau amândoi ceva, foarte apropiaţi, cu antenele drepte şi cu luminile de poziţie stinse. Cu şi mai mare uimire, Dromiket 4 văzu că, deşi Stejeran 1 era scos din priză, avea destulă forţă să dea din cap, aprobând ce-i sugera, probabil, Getta 2. „Extraordinar! — gândi Dromiket 4, pe circuit închis. De unde are ăsta curent?" Vru să-l anunţe pe comandantul Felix S 23, care sforăia subţire, dar şoaptele celor doi îl făcură să-şi ciulească urechile, orientându-şi-le binişor în direcţia lor. „Vino cu mine! — spunea încet, persuasiv, Getta 2. Ce faci tu în sistemul vostru solar? Îţi iroseşti tinereţea, îţi strici piesele, îţi mănânci cei mai frumoşi ani-lumină! Vă învârtiţi toată viaţa în jurul Soarelui, vai de orbita voastră!" „Şi la voi cum e?" — şovăia Stejeran 1. „La noi se-nvârte Soarele în jurul nostru, şi-nainte, şi-napoi, după cum vrem. Acolo să vezi tu trai." „Ia te uită, dom'le!" — gândi Dromiket 4, atent să nu facă vreo mişcare şi pregătindu-se să asculte mai departe.

Câteva cuvinte despre Dromiket 4. Se născuse într-o familie de roboţi agricoli care lucrau în dijmă pământul Fermei pomicole Andromeda de Munte-— Vrancea. Fusese conceput din piesele fratelui mai mare, Dromiket 3, peste care, la vremea culesului, căzuse o stâncă. La 4 ani, datorită grijii părinţilor, care-l aveau în custodie şi care-şi rupeau din circuite numai să aibă el o soartă mai bună, ştia citi şi scrie cursiv. După absolvirea Şcolii de roboţi normali, urmase un curs de calificare pentru tractorişti. Minte inventivă, Dromiket 4 reuşise ca la numai o lună după terminarea cursului să facă tractorul să are singur, în timp ce el sta la marginea tarlalei şi citea din Einstein. Suprafeţele cu mult mai mari arate de docilul său tractor i-au atras, pe lângă invidia celorlalţi roboţi-mecanici, promovarea pe automobilul cu dublă tracţiune al şefului fermei. Dromiket 4 a făcut automobilul cu triplă tracţiune, astfel încât şeful fermei apărea acolo unde nici un culegător nu credea că poate urca. Având recomandările de rigoare, în scurt timp Dromiket

4 a intrat pe porțile Facultății de astronautică, porți cărora, în vremea studenției, le-a ataşat un sistem computerizat de întrebări STAS, eliminând astfel complet portarul. După ce şi-a luat licența, cu o lucrare interdisciplinară despre quasari şi mecanica cuantică, a fost repartizat la ferma pomicolă Andromeda de Munte — Vrancea, pe lângă atelierul de întreținere a tractoarelor. În sfârşit, în urma unor masive deplasări de teren, care-au redus mult productivitatea stațiunii, a fost chemat ca magaziner, iar apoi ca programator-corector de zboruri la Centrul spațial de la Drăgăncşti-Vlaşca. Un destin obişnuit, firesc, cum au fost atâtea la nivelul roboților din acea vreme.

EPISODUL 14.

ALTĂ VIAȚĂ

Fără să bănuiască faptul eminamente terestru că Dromiket 4 trăgea cu urechea, roboata Getta 2 continua să exercite asupra robotului TESA Slejeran l o intensă muncă de lămurire, dublată în mod samavolnic de farmecele cu care o înzestrase natura profesiunii sale.

— Dragul meu — şopti ea melodios, punându-şi ca din întâmplare mâna pe genunchii lui Slejeran 1 —, tu crezi poate că numai din întâmplare mi-am pus mâna pe genunchii tăi. Nu este adevărat. La noi, în sistemul nostru solar, asemenea gesturi sunt fireşti, obişnuite. Nouă ce ne vine să gândim, aia ne şi vine să comitem.

– Ce-i în guşă, şi-n căpuşă — spuse Stejeran 1.

— Poftim? — nu înțelese Getta 2. Ce-ai spus?

— Un proverb de la noi – răspunse Stejeran 1. Adică, altfel zis, ceea ce ai vrea să spui, ceea ce ții în guşă, să şi gândeşti, adică să ții în căpuşă, în minte.

— Mă rog — zise Getta 2 —, aşa e la voi. La noi proverbul ar suna „l-aşa guşă, aşa-căpuşă", adică „spune-mi cum vorbeşti ca să te-auzi cum gândeşti". În plus, la noi nu e neapărată nevoie să vorbeşti, să spui cuvinte; ne înțelegem telepatic.

— Cum vine asta? — întrebă Stejeran 1.

— Nu ştii ce-i telepatia?!

— Când nu e fenomen mistic, e fenomen medical şi trebuie supravegheat, eu aşa am fost programat să învăţ — răspunse şovăitor Stejeran 1.

— Nici vorbă! – surâse Getta 2. Telepatie este acel fenomen prin care, ca să-ţi dau un exemplu, se pot transmite sarcini de sus în jos şi de jos în toate părţile fără a mai fi nevoie să te duci, să vezi dacă au ajuns. E destul să te gândeşti la o sarcină, bineînţeles dacă eşti cadru de conducere, şi instantaneu o interceptează toţi, fără deosebire de pregătire, sex etc. Care spune că n-a receptat-o e sigur bolnav şi i se scoate creierul. Nu poţi spune c-o fi, c-o păţi, că n-ai auzit, că erai plecat etc., etc. Sarcina te-ajunge brusc, în ultimul colţişor din Univers. N-ai receptat-o? Ia dă-ne dumneata creierul încoace, să vedem, ce are. Şi asta nu-ţi convine. Fără creier, la noi, eşti mort.

— La noi, nu — mărturisi Stejeran 1. Noi avem roboţi programaţi sumar, pe sistemul nervos primar al nevertebratelor.

– Mă rog, galaxii şi galaxii — spuse Getta 2. În sfârşit, ca să nu-mi uit vorba, chiar şi gravitaţia o avem altfel.

Stejeran 1 făcu ochii mari.

— Nu te mira — spuse Getta 2. Îmi dau seama că, obişnuit cum eşti cu tipul clasic de gravitaţie, nu realizezi că mai pot exista şi alte forme gravitaţionale puse în slujba robotului. La voi există un singur centru gravitaţional, în jurul căruia vă strângeţi toţi, ca puii pe lângă cloşcă. Aveţi o gravitaţie perimată, centralizată. La noi există mai multe asemenea centre, repartizate raţional, ba pe deasupra mai suntem înzestraţi şi noi cu forţă gravitaţională. Nu toţi, desigur, ci majoritatea. Să luăm, de pildă, parabola voastră cu mărul lui Newton. Dacă în pom există un singur măr şi dacă ai şansa să te afli singur lângă trunchi, mărul poate fi al tău. Dar dacă sub pom sunteţi mai mulţi, lucrurile se complică şi poţi să rămâi flămând, căci degeaba descoperi forţa gravitaţională dacă profită altul de pe urma ei. Nu mai vorbesc de cazul când în pom există mai multe, mere şi toate cad spre acelaşi centru gravitaţional, abia dacă mai apuci să vâri şi tu vreo două-trei prin buzunare. Pa când la noi poţi să stai la un kilometru de pom şi vin merele spre tine, nu te duci tu după ele. Mănânci cât vrei, iar cotoarele le-arunci în spaţiu. Aşa facem şi cu

semenii: de vrei să cunoşti pe cineva, nu-l aştepți să cadă, ci-l dirijezi spre tine. Dacă are şi el câmp gravitațional, cu-atât mai bine: îl întâlneşti mai repede. Interes să ai, că gravitație e destulă!

EPISODUL 15.

SE PUN LA CALE LUCRURI MARI

Atras irezistibil de cele mărturisite robotului TESA, Stejeran l de roboata în carne şi oase Getta 2, robotul; programator-corector al zborului Dromiket 4 se întrebă dacă îi era permis să-i vină în minte (cum tocmai îi venea acum) gândul că, deoarece țelul ultim al omului şi deci al robotului este cunoaşterea, ce-ar fi să intre şi el în vorbă? Şi fiindcă nu-şi putu da seama dacă îi este permis sau nu să-i vină minte gândul că, până una-alta, ce-ar fi să intre şi el în vorbă, pur şi simplu intră în vorbă:

— Iertați-mă că vă deranjez — şopti el — dar nu prea pot dormi.

Stejeran l sări ca ars şi instinctiv luă mâna Gettei 2 de pe genunchii lui, mutând-o într-un loc neutru, pe genunchii ei.

— Cum nu poți dormi — şopti el — dacă ai fost programat să dormi?!

— Sunt programat să dorm iepureşte, ca să pot corecta traiectoria navei — şopti Dromiket 4. Şi să nu-ți fie frică, nu te spun tovarăşului comandant. Roboți suntem, ce dracu'!...

— Dacă promiți că nu-l trezeşti pe comandant — şopti şi Getta 2, punându-şi mâna pe genunchii robotului Dromiket 4 — îți povestesc şi ție despre galaxia mea.

— Asta şi vreau! — şopti Dromiket 4. Ştiți, domnişoară, noi nu prea avem posibilitatea să ieşim, din galaxia noastră. E drept că au ieşit câțiva, în delegație, dar ştiți cum e cu relativitatea timpului: ei s-au întors tot tineri, însă în vremea asta pe Pământ toți prietenii lor se schimbaseră, îmbătrâniseră, deveniseră şefi şi i-au trimis la munca de jos. Apoi au fost unii care şi-au găsit nevestele de vârsta bunicilor şi de-aici certuri, divorțuri, pătarea dosarelor. Nu ți-e uşor să-ți laşi

nevasta tinerică precum o floare şi când te întorci din delegaţie s-o găseşti ştirbă, căruntă, cu varice şi copii de vârsta ta.

— Dumneavoastră sunteţi căsătorit? — întrebă Getta 2.

— Din păcate, nu — mărturisi Dromiket 4.

— De ce? — spuse Getta 2.

— N-am avut piese de schimb — răspunse Dromiket 4. De programat să mă căsătoresc, am fost programat, că m-am uitat în proiectul prototip. Dar n-au mai fost piese. Ştiţi cum sunt unii, mai lacomi: se căsătoresc, divorţează, iar se căsătoresc, iar divorţează, se căsătoresc din nou ca să nu-şi strice dosarul şi pun mâna pe toate piesele. De-aia majoritatea roboţilor simpli, cinstiţi, rămân burlaci, ca şi mine. Nu că n-aş dori să-mi întemeiez şi eu un agregat, dar fără piese de schimb nu mă încumet. N-aş vrea să ajung ca un coleg de-al meu care, pentru nişte rulmenţi intimi cumpăraţi la negru, a vândut tranzistoarele nevesti-si, că zicea el că tot n-are nevoie de ele; şi după aia a divorţat, că nu s-au mai putut înţelege fără ele.

— Şi cam de ce fel de piese ai avea nevoie? — şopti cu simpatie Getta 2.

— D'apoi cine mai ştie? — răspunse nostalgic Dromiket 4. Eu având muncă de concepţie şi programare, am luat dintr-o parte şi-am pus în cealaltă, să ţin pasul cu avântul ştiinţei şi tehnicii. Dacă pierdeam o piuliţă dintr-o parte, o luam din cealaltă şi uite-aşa m-am amestecat tot, de nu mai ştiu unde mi-e capul, dacă nu cumva am piese de la picioare, că trebuie să ne şi autogospodărim.

Getta 2 rămase pe gânduri. Deodată, o idee de 380 de volţi îi lumină chipul plăcut.

— Ştiţi ce? — şopti ea. Oare dacă, fără să ştie comandantul... am lua-o aşa, încet, spre galaxia mea... unde găsim toate piesele... ei, ce ziceţi?

– Cum fără să ştie comandantul?! — şopti Stejeran 1. El le ştie pe toate!

— Nu chiar pe toate... — şopti Dromiket 4. El cunoaşte direcţia, dar habar n-are de traiectorie. De traiectorie mă ocup eu. Cu o schimbare de câteva grade... cred că e posibil... nu şi-ar da seama.

— S-a făcut! .— exclamă Gctta 2. Pornim spre galaxia; mea!

— Şi cum se numeşte galaxia ta? întrebă încă temător Stejeran 1.

— Depinde din ce parte o priveşti — răspunse Getta 2. Noi, care locuim într-însa, îi spunem „Galaxia a III-a, Apocaliptica", pentru că am mai stat înainte în alte două. Dar; asta e altă poveste.

EPISODUL 16.
DUPĂ TREZIRE

Nu termină bine Getta 2, că robotul comandant Felix S 23 se răsuci brusc pe dreapta, bâiguind prin somn: „Adicătelea, faci pe niznaiul cu mine, ai? Unde ai ascuns, mă, plugul, parastasul cui..." şi restul cuvintelor se pierdură într-un mormăit. Cu repeziciune, Dromiket 4 sări înapoi la locul său, iar Getta 2 scoase cât ai clipi din ochi caseta de înaltă tensiune din spatele lui Stejeran 1. Acesta încremeni pleoştit, cu ochii deschişi, în care mai licăreau câţiva volţi.

— Trebuie să se trezească — şopti Dromiket 4 către Getta 2, arătând spre comandantul Felix S 23. Totdeauna când visează despre munca lui din tinereţe, nu mai poate dormi, se trezcşte.

Într-adevăr, după 4-5 secunde, Felix S 23 deschise ochii, duse o mână la spate, scoase de acolo o sticluţă concavă pe care scria „Shell", trase o duşcă bună şi-şi aprinse luminile de poziţie.

– Bună dimineaţa — răspunse morocănos Felix S 23.

— Da' văd că vă respectaţi de cum se crapă de ziuă — zise roboata uitându-se cu înţeles la sticluţă.

— Sufăr cu bujiile, mormăi Felix S 23. Eu am fost construit iniţial pe bază mecanică şi ulterior, când am fost reabilitaţi cu tranzistoare, au uitat să-mi scoată bujiile. Noaptea am arderi intense şi dacă nu-mi schimb des uleiul îmi creşte tensiunea.

— Înţeleg — spuse Getta 2.

– Cât o fi ceasul? — întreabă Felix uitându-se pe hublou.

— Depinde. Trebuie să calculăm — răspunse Getta 2.

— Aşa e, da, uitasem — zise Felix S 23. Vezi, asta nu-mi place mie în spaţiu, că niciodată nu ştii la cât e ceasul. Pe vremea mea timpul nu era relativ. Dacă se stabilea o oră, ora H de exemplu, aia rămânea. Acum trebuie să calculezi ora cot la cot cu toţi nespălaţii. Stejeran!

— Păi nu vă poate răspunde! zise Getta 2. E scos din priză.

— Aşa e, da, că eu îl scosei. Fii bună, te rog, şi introdu-l matale.

Getta 2 luă cablul şi îl conecta la priză. Se auzi un uruit Şi Stejeran 1 clipi.

— Mă băiete, ia calculează tu cât e ceasul — spuse Felix S 23.

– În ce sistem, tovarăşe comandant? — zise Stejeran 1.

— Băbeşte, mă, lasă sistemele! Dacă-ar fi să fim acum pe Pământ, ce oră ar fi?

— De unde vreți să știu eu, tovarăşe comandant?... şovăi Stejeran 1. Ştiți bine că la cât ne e ceasul, ni se comunică de la Centru, după necesități...

Felix S 23 se scarpină încurcat în cap.

— Mda, ai dreptate... Ştiți ce? N-ați vrea să stabilim noi de comun acord la cât e ceasul? Uite, eu propun sa fie ora cinci dimineața. De acord?

— În ce sistem? — întreabă Stejeran 1.

— Lasă-mă, dom'le, cu sistemele astea, că m-ai înnebunit! — urlă Felix S 23. Eşti de acord sau nu să fie 5 dimineața?

— Eu propun să fie cinci, cinci şi ceva, interveni atunci Dromiket 4, ca să nu dăm ocazia la interpretări.

— Ce interpretări? — se întoarse furios Felix S 23.

— Păi cum... nu vă amintiți... povestea de acum doi ani cu ora cinci.

— A, da, uitasem — se domoli Felix S 23. Ai dreptate.

— Ce poveste? — făcu Getta 2.

— O poveste... mormăi comandantul. Aveam meci de baraj la ora şapte cu o echipă din Saturn şi la ora şase trebuia să terminăm stadionul. La şase fără ceva abia terminasem macheta, aşa că eu am propus, ca să câştigăm timp, şi fie ora cinci. Centrul a aprobat, s-a făcut ora cinci, în două ore am terminat stadionul, la şapte am intrat pe teren, dar Saturnul plecase, că la ei se făcuse ora opt, nu-i anunțase nimeni şi am pierdut cu 3–0 prin neprezentare.

– De aceea vă propun să fie cinci, cinci şi ceva – reluă Dromiket 4.

— De acord! zise Felix S 23. Este deci ora cinci, cinci şi ceva. Da' n-am putea calcula măcar cinci şi cât este?

— Ştiți bine că nu e voie! — spuse cu reproş Dromiket 4.

— De ce nu e voie? — se interesă Getta 2.

— Dacă se calculează şi minutele — răspunse Dromiket 4 — ora nu mai este exactă, iar o oră care nu mai este exactă este o oră pe care nu se mai poate conta, o oră imprecisă, deviaţionistă, în ultimă instanţă, o oră retrogradă.

EPISODUL 17.

POPAS ÎN SPAŢIU

După ce stabiliră de comun acord să fie ora cinci, cinci şi ceva, comandantul Felix S 23 se apropie de hublou.

— Ce pustietate, dom'le! — mormăi el privind în spaţiu. Când eram mai mic şi făceam vreo prostie, tata, ierte-l Odobleja, mă vâra în camera de încercări şi dădea drumul la imponderabilitate. Şi când începeam să plutesc, tata băga brusc gravitaţia şi cădeam pe ciment ca un bolovan. Şi apoi iar imponderabilitate, şi iar gravitaţie, că am rămas c-o traumă: „binomul lui Newton" se numeşte medical. De-aia nu-mi place în spaţiu, în imponderabilitate: când ţi-e lumea mai dragă, dă gravitaţia peste tine.

Stejeran 1, Dromiket 4 şi Getta 2 se priviră pe furiş, amuzaţi.

— Lăsaţi, tovarăşe comandant — spuse Dromiket 4 —, că aici nu dă nimeni gravitaţie.

– Ce ştiţi voi... — murmură gânditor Felix S 23. Voi nu cunoaşteţi vremurile primei imponderabilităţi, când trebuia să stai în poziţie de drepţi în aer, la un metru de sol, şi să saluţi fără să te răstorni... Ia te uită! Parcă se vede o luminiţă!

Cei trei se apropiară şi ei de hublou.

— Într-adevăr — spuse Dromiket 4 —, e o lumină. O fi vreo staţie interplanetară.

— Ia mână într-acolo — porunci comandantul Felix; Dromiket 4 reveni la tabloul de comandă şi corectă traiectoria. Nava spaţială „Bourul" coti lin, fără zgomot, conform licenţei. În curând, în faţa lor se desluşi o clădire mare, cenuşie, cu acoperiş în stil popular, cu câteva mici dependinţe în jur, toate aşezate pe o platformă de beton ce ieşea de sub clădire şi venea mult în faţă, lăsând loc suficient

pentru aterizare sau acostare. Deasupra uşii principale atârna un bec aprins, iar sub bec se zărea o firmă pe care scria în mai multe: **„Tâncăbeşti" — staţie interplanetară clasa I. Remiză – 12%. Rent spacecar!**

— Păi asta e staţia lui Gică — exclamă Felix S 23. Ia uite unde a ajuns! Opreşte puţin, Dromiket.

„Bourul" trase aproape de platformă. Felix S 23 scoase capul pe hublou.

— Gică! — strigă el. Mă Gică! Ia ieşi, mă, puţin poartă.

După câteva clipe se auzi cum se ridică zăvorul şi în prag apăru un bărbat gras, chel, îmbrăcat într-un costum de culoare bleumarin, cămaşă albă şi papion negru. Se uită cu atenţie spre navă.

— S-a închis, tovarăşi. Reveniţi mâine — zise el.

— Bă Gică, sunt eu Felix S 23. Ce dracu', nu mă mai cunoşti?

— Ba vă cunosc, tovarăşe Felix, da' programul e program. Avem şi noi orar, trebuie să-l respectăm.

— Bine, mă, da cine te vede pa tine aici când închizi şi când deschizi?

— Tovarăşe Felix, eu n-am fost trimis în spaţiu să-mi fac de cap. Îmi pare rău, nu vă pot servi cu nimic.

— Şi dacă stăm până mâine, ce ne dai?

— Ce se vede, zise Gică şi îndreptă lanterna spre o vitrină mică de lângă uşă. După sticlă se zăreau, aşezate în piramidă, cutii cu tocană de legume şi borcane cu gogoşari în oţet.

— Ce să facem noi cu mâncarea? Nişte ulei n-ai?

— Am ulei „Apahida", da' numai cu mâncare.

— Bine, mă Gică — spuse Felix S 23. Poate ne mai întâlnim noi.

— Să fii matale sănătos — zise Gică.

Nava „Bourul" se depărtă. În timp ce Gică se uita după ea, uşa staţiei se întredeschise şi apăru un cap somnoros de roboată tânără.

— Cine a-fost, Gică? — şopti ea îngrijorată.

— Unu, Felix, îl ştii şi tu. Ăla care mi-a plătit anu' trecut cu obligaţiuni C.E.C. şi până când am ajuns la Centru să le schimb mi-au dat pe ele gem de caise.

EPISODUL 18.

O NOUĂ ŞI ELOCVENTĂ PLANETĂ

După ce se depărtară de staţia interplanetară „Tâncăbeşti”, nava spaţială „Bourul”, cuplată cu mininaveta „Sanda”, aparţinând roboatei Getta 2, înainta bubuind prin spaţiu. Într-un fotoliu de lângă uşă, Getta 2 se desfolia. Îi căzuse vopseaua de pe o gleznă şi cu o şurubelniţă îşi răzuia şi vopseaua de pe pulpă. Ascunzându-şi tulburarea, cei trei roboţi tereştri priveau nemişcaţi operaţia, gândindu-se că niciodată nu văzuseră o vopsea aşa de fină.

— Aţi fost suflată sau trecută prin baie? — întrebă cu glas gâtuit comandantul Felix S 23.

— Prin baie — răspunse Getta 2, desfoliindu-se acum pe şold. E o vopsea termoizolantă şi sterilizantă.

— Se vede — zise cu amărăciune Felix. Roboatele noastre sunt vopsite cu bidineaua. După o săptămână curge vopseaua de pe ele.

Getta 2 nu zise nimic. Trecu la celălalt picior.

— Să nu v-ajutăm? îndrăzni Felix S 23. Am eu o şurubelniţă mai bună.

— Nu, mulţumesc — răspunse Getta 2. Mă desfoliez singură. Dar dacă vreţi, mă puteţi vopsi după ce termin. Am aparatul de suflat la mine.

— Cu mare plăcere — făcu Felix S 23. Pot să suflu în neştire, cât doriţi.

Mai trecură câteva minute.

— Ce planetă e aceea? — întrebă Getta 2, uitându-se pe hublou.

Felix S 23 privi şi el.

— Planeta Tăntălăilor.

– Tăntălăii? Am auzit de ei — zise Getta 2, ridicând piciorul în lumină, să vadă unde a rămas vopsea. Cui aparţin?

– Nouă — răspunse Felix S 23.

— Nu mergem să-i vedem?

– Putem să ne apropiem, dar nu prea tare.

— De ce? — întreabă curioasă Getta 2.

— Dau cu pietre. Lucrează toți la o carieră şi cum văd o navă terestră, cum dau după ea cu bolovani. Nu ne suportă,

— De ce?

— Am fost obligați să-i izolăm. Susțin că omul nu se trage din maimuță, cum zicea Darwin, ci din strămoşul lor Tantal, care, acum vreo treizeci de mii de ani, însoțit de doi inşi, ar fi aterizat pe Pământ şi s-ar fi dat la maimuțe.

— Şi cum arată?

— O să-i vedeți imediat, dacă doriți.

Se apropiară de planetă. Când ajunseră la vreo cincizeci de metri de sol, îi văzură. Erau nişte ființe uriaşe, de vreo trei metri, cu păr pe piept şi foarte muşchiuloşi. Cărau bucăți mari de stâncă pe care le stivuiau în grămezi. Întreaga carieră era înconjurată de un zid înalt din duraluminiu. În afara zidului, într-o gheretă de sârmă prevăzută cu periscop, se zărea o mogâldeață. Când zăriră nava, tăntălăii scoaseră un „huuooo!" prelung şi începură să azvârle cu pietre. Getta 2 luă binoclul şi privi.

— Au degetul mare de la picioare opozabil – observă ea.

— Da, dar se înmulțesc prin ouă, aşa că teoria lor cade — răspunse Felix S 23. Oare cine-i păzeşte deceniul ăsta?

— Unul, Stoenescu Petre — răspunse Dromiket 4. Ăla pe care l-au prins dormind în post cu tovarăşa Smaranda.

— Felix S 23 scoase capul pe hublou şi strigă în portavoce:

— Salut, Stoenescule! Merge, merge?

— Merge, să trăiți! — răspunse mogâldeața din gheretă.

— Cât mai ai, mă?

— Şase ani şi nouă zile şi-mi vin hainele civile! – răspunse veselă mogâldeața. Apoi, după o pauză, întreabă; Nu ştiți ce-a făcut „Dinamo" sâmbătă?

— Nu ştim! — răspunse Felix S 23. Hai noroc!

— Să trăiți! — zise mogâldeața. Urmări multă vreme cum se depărtează nava, apoi se uită pe periscop. Tăntălăii se liniştiseră.

Stoenescu Petre, mulțumit, începu să fluiere o doină.

EPISODUL 19.

SPRE OMULEȚII VERZI

— Dom'le — spuse cu năduf comandantul Felix S 23 în timp ce planeta Tăntălăilor rămânea în urmă —, umblăm de patru zile şi satelitul ăsta parc-a intrat în pământ! Nu-mi dau seama unde poate fi: dacă ar fi explodat, am fi auzit; dacă-şi schimba orbita şi trecea la altă planetă, am fi fost informați.

— Poate că şi-a părăsit traiectoria şi se-nvârte aşa, singurel, prin spațiu — spuse robotul Dromiket 4.

— Exclus! — răspunse Felix S 23. Trebuie să se fi alipit el cuiva. Un satelit fără planetă este ca un om fără cultură: n-are la ce se raporta.

— Şi până când trebuie să-l găsiți? — întreabă Getta 2.

— Până nu-şi stabileşte o nouă orbită — răspunse Felix. Dacă apucă să se stabilească pe-o nouă orbită, ne-am ars: îşi schimbă coordonatele, viteza de rotație şi degeaba mai spui că e satelitul tău dacă el se-nvârte în sens invers de cum te roteşti tu din moşi-strămoşi. Ba se poate întâmpla şi mai rău: am avut odată un satelit care nici n-a mai vrut să stea în spațiu, s-a refugiat direct pe o planetă din apropiere şi când ne-am dus să-l luăm, ne-au demonstrat că nu e satelit, ci meteorit. Era uriaş, nici n-am putut să-l clintim, darămite să-l aducem înapoi pe orbită. Şi-a rămas acolo şi ăia câştigă o groază de bani cu el, se duce lumea ca la urs să-l vadă, că e declarat monument al naturii.

— Dar n-ați luat contact cu nimeni până acum, să întrebați, să vă interesați poate l-a văzut cineva? — întrebă Getta 2.

— Cu cine? — făcu Felix S 23. E sezon de vară, spațiul e pustiu, sunt toți plecați la băi, pe Jupiter.

— Poate că dac-am încerca la omuleții verzi... — zise şovăitor Dromiket 4. Pe la ei trece multă lume.

– Ce să căutăm acolo? — spuse Felix S 23. Cu diurna noastră abia dacă putem plăti intrarea.

— Cine-s omuleții ăştia verzi? — se interesă Getta 2.

— Nişte parveniți — răspunse comandantul Felix S 23, Au o stație interplanetară cu chestii de-alea, restaurante, baruri, ruletă, orăşelul femeilor, talciocuri, jocuri mecanice, PECO, tot soiul de

prostii. Le-a explodat sistemul solar şi de atunci s-au mutat pe staţia asta care umblă prin cosmos. Stau în imponderabilitate ca să nu plătească taxa de gravitaţie. Într-o vreme făceau trafic de unde radio, dar i-au prins neptunienii şi le-au distrus staţiile. Ne înnebuniseră şi pe noi cu tot felul de semnale radio, crezusem atunci că descoperim vreo nouă civilizaţie, dar, când le-am descifrat mesajele, am afla că ne întrebau dacă nu vrem blugi mai ieftini.

— Interesant! — zise Getta 2. Şi de ce nu mergem la ei?

— E scump — răspunse comandantul Felix S 23. Percep o taxă de imponderabilitate, ca să contrabalanseze taxa noastră de gravitaţie.

— Nu-i nimic — răspunse Getta 2. Fac eu cinste. Ce monedă acceptă?

— Acceptă orice, numai uraniu să ai. Cu câţiva lei obişnuiţi şi cu cinci bani de uraniu, îţi schimbă orice valută.

— Perfect! zise Getta 2, deşurubându-şi poşeta, aruncând o privire înăuntru şi închizând-o repede la loc. Sunteţi invitaţii mei!

EPISODUL 20.

LA OMULEŢII VERZI

Fără să piardă un kilowatt, robotul programator-corector al zborului se uită în agenda spaţială pe care trebuia s-o restituie la întoarcere în prezenţa comandantului navei, găsi coordonatele staţiei interplanetare a omuleţilor verzi şi îndreptă „Bourul" într-acolo. În curând, văzură profilându-se prin hublou inelul luminos ce înconjura staţia.

– Seamănă cu Saturn! — zise Getta 2, ce-şi pusese o superbă rochie de seară croită la spate în aşa fel încât permitea să se observe o părticică din frumosul ei tablou de comandă.

— Seamănă — răspunse comandantul Felix S 23 —, dar la ei inelul e artificial, pentru reclame.

Într-adevăr, apropiindu-se mai mult, văzură că inelul luminos se rotea întruna formând cuvinte luminoase, în toate culorile: „Cinzano", „Toyota", „Krepkaya", „Marlboro", „Boicil". „Adidas",

„Women", „Courvoisier", „Metaxa", „Rombac", „Coca-Cola", „Matra-Simca", „Tzuica".

— Ăştia au de toate — mormăi comandantul Felix aranjându-şi acul cravatei.

Nici n-apucară bine să se lase pe marea platformă din faţa staţiei, unde scria cu litere uriaşe în vreo douăzeci de. limbi cuvântul „Welcome", că lângă navă apăru un omuleţ verde îmbrăcat în frac negru, frecându-şi surâzător mâinile. Aruncă o privire scurtă spre indicativul navei, apoi spuse într-o limbă perfectă:

— Fiţi bineveniţi pe plaiurile noastre!

— Să trăieşti — mormăi Felix S 23, coborând treptele „Bourului" împreună cu Getta 2. După ei coborî Dromiket 4, iar apoi Stejeran 1, care închise bine uşa navei cu yala.

— Doriţi cazare, masă, saună, masaj, deparazitare? — se interesă omuleţul. Ori mai bine un tur prin staţiune, cu un popas la Muzeul Feminităţii? Sau o vizită la...

— Nişte „Pepsi" am dori — zise comandantul Felix. Avem şi sticle.

— V-am spus că fac eu cinste — şopti Getta 2. Se întoarse spre omuleţ: Du-ne, te rog, la un bar!

— Doriţi la un micro, macro sau la un superbar?

— La superbar, la superbar! — zise Getta 2.

— Un moment atunci! — făcu omuleţul şi imediat scoase un sunet ciudat, oarecum asemănător cu cel pe care, în secolul XX, îl scotea Tarzan. Brusc, pe uşa luminată a staţiei năvăliră două femeiuşti verzi de 1,20 m, ce erau atât de drăguţe încât păreau de 1,80. Omuleţul le şopti ceva pe limba lor şi femeiuştile deveniră zâmbitoare, se apropiară ţopăind de oaspeţi şi-i înconjurară cu părintească grijă. Îi apucară pe Dromiket 4 şi pe Stejeran 1 de mâini şi porniră cu toţii spre uşa staţiei.

Uşa despre care pământenii bănuiau că dă într-o încăpere dădea de fapt într-un bulevard feeric luminat, intens circulat şi zgomotos, pe laturile căruia se înşirau mulţimi de baruri, de cinematografe, videoteci, biblioteci, cinemateci, franzelării, marochinării, horincii, carmangerii, cazinouri, tripouri, bistrouri, depouri, restaurante, crame, snackuri, biguri, cosmicării, solduri, taverne, crâşme, spelunci, tarabe, teatre, ba chiar imediat pe stânga, cum treci de singurul semafor veşnic verde, şi-o ceaprazărie mică,

dar curată. Dromiket 4 şi Stejeran 1, care nu mai ieşiseră până atunci în Cosmos şi nici nu mai văzuseră un asemenea oraş ciudat, unde parcă se adunaseră toate seminţiile Universului, rămăsese aproape fără grai; pe lingă ei treceau fără să-i bage în seamă, într-un du-te-haida neîncetat, saturniene superbe, fără picioare, dar care luptau pentru emanciparea femeii, neptunieni mici, păroşi, îmbogăţiţi peste noapte din vânzarea gustoşilor lor gogoşari, centauri din Proxima Centauri cu trup de cal şi cap de taur, dansatoare lungi, subţiri, de prin părţile Andromedei, ce-şi puteau îndoi trupul până rămâneai bujbe, pământeni ce căutau de lucru, marţieni care tot opreau trecătorii încercând să-i convingă că şi pe Marte e viaţă, venusieni care vindeau pliante turistice cu Terra etc. etc.

EPISODUL 21.

LA BARUL „SUPERNOVA”

În sfârşit, tot mergând ei pe bulevard însoţiţi de cele două femeiuşti verzi care chicoteau şi glumeau de te treceau fiorii, ajunseră în faţa unei intrări somptuoase, deasupra căreia o lumină intermitentă, gălbui-roşiatică, decupa în noapte literele firmei: „Supernova Bar. Only for Men and Women”. Femeiuştile le făcură semn că aici, şi cei trei roboţi pământeni, însoţiţi de Getta 2, pătrunseră nu fără o firească emoţie, înăuntru. Înăuntru era cam întuneric şi mirosea uşor a spray.

— Fiţi cu ochii în patru — le strecură printre dinţi comandantul Felix S 23 lui Dromiket 4 şi Stejeran 1. O muzică plăcută, cum pământenii nu mai auziseră de pe vremea când staţiile marţiene nu erau bruiate, plutea în atmosferă. La mese stătea puţină lume: un grup de trei pentodauri din constelaţia Gemenilor, care sorbeau din trei sonde suc de nutreţ, două cilioaie de 19—17 ani care, deşi nu arătau prea bine, arătau nişte poze, doi plutonieni şi un plutonier, mic şi verde, probabil sectoristul localului. Nici n-apucară să treacă pragul că, de după o perdea vişinie pe care scria „Puteţi intra şi în bucătărie”, se ivi un chelner pe rotile şi-i conduse piruetând în jurul lor la o masă de şase locuri.

— Doriți să fiți serviți prin telecomandă sau vă servesc eu? — spuse chelnerul.

— Serveşte-ne dumneata — răspunse Getta 2. Dar care e diferența?

— Nu prea mare — surise chelnerul. Dacă doriți prin telecomandă, trebuie să apăsați pe butoanele pe care le aveți la masă, iar dacă vreți să vă servesc eu, mi-apăsați mie butoanele pe care le am aici — şi-şi desfăcu fracul negru, dezvăluind un fel de tablou de comandă fixat pe pieptu-i plin de butoane.

— Eu vreau s-apăs pe dumneata — zise Getta 2.

— Cu mare plăcere, doamnă — răspunse chelnerul. Apăsați cât doriți. Domnii?

— Noi apăsam pe masă — zise încruntat Felix S 23.

— Îmi faceți o şi mai mare plăcere — zise chelnerul. Pentru că sunt unii clienți mai răi care nu vor decât să apese, dar nu consumă. Ia să vedem pe ce-ați dori să apăsați mai întâi?

— Eu aş apăsa pe-un whisky — zise Getta 2.

— Apăsați şi pe gheață? — întrebă chelnerul.

— Nu, mersi.

– Poftiți, doamnă! — se aplecă chelnerul şi Getta 2 se uită pe pieptul lui după butonul cu whisky, îl găsi şi apăsă. Chelnerul icni scurt şi plecă după comandă.

– Voi ce luați? — se întoarse Getta 2 către pământeni.

– Stai puțin – răspunse Felix S 23, aplecat peste butoane. Ce scrie, mă, aici?

— Biftec — citi Stejeran 1.

– Ce e asta? — spuse comandantul Felix S 23.

– E de mâncare – îl lămuri Getta-2. Luați întâi ceva de băut.

— Unde. scrie, mă, ulei? — se enervă Felix.

– Ia uitați-vă, tovarăşe comandant, au antigel – arătă Stejeran 1 un buton.

— Daaa? — făcu Felix S 23. Ei, atunci bem şi noi un păhărel?

— Bem, tovarăşe comandant!

Apăsară de trei ori pe butonul respectiv. Imediat apăru chelnerul cu whisky-ul Gettei şi păhărelele lor.

— Nu vă supărați că vă-ntreb – zise chelnerul după ce servi — de unde sunteți de loc?

— De pe Terra — răspunse Felix S 23.

– Bănuiam eu — zâmbi chelnerul. V-am recunoscut după accent.

— Da' dumneata, de unde eşti? — îl întrebă Felix S 23.

— Din Jimbolia, dacă ştiți cumva...

— Cum să nu ştiu! — exclamă Felix S 23. Acolo mi-am făcut armata! Ia te uită, dom'le! Hai noroc!

— Să trăiți — răspunse chelnerul, cu o undă de tristețe în glas. Domnişoarele nu servesc nimic?

Uitaseră de femeiuştile verzi! Acestea stăteau picior peste picioruş şi se uitau cu reproş la Felix.

— Dumneavoastră ce-ați servi? – întrebă acesta stânjenit.

— Bitter — spuse cu glas gros una din ele. Nişte bitter am vrea.

EPISODUL 22.

CILIOAIE ŞI FEMEIUŞTI

Sorbind încet, grijulii, din păhărușele cu antigel, cei trei roboți pământeni, contemplau barul semiobscur şi persoanele aflate înăuntru. În special privirile le erau atrase de cele două tinere cilioaie ce încercau să-şi ascundă vârsta fragedă sub straturi groase de fard, deşi acesta nu făcea decât să le pună şi mai mult în evidență trista frumusețe. Căci amândouă cilioaiele aveau ochii mari, migdalați, de un albastru bătând spre violet, pielea feței catifelată, bruneție, năsucul uşor în vânt, buze roşii, senzuale, talia fină, dar, din păcate, printr-una din acele neştiute legi care guvernează infinitatea de alcătuiri ale Cosmosului, mijlocul lor se termina prin trei picioare aşa încât, ridicându-se, cilioaiele îți dădeau mereu impresia jenantă a unor trepiede umblătoare. Alături de cele două picioare pe care le are tot omul, cilioaiele mai aveau unul, în spate, pornind din sold cam din locul de unde, din cauza aceloraşi neştiute legi, nu ne-a mai crescut nouă coada. Datorită acestei conformații, aveau o mare stabilitate pe picioare. Când se aşezau, îşi îndoiau piciorul din spate şi-abia apoi se puneau pe scaun. De multe ori nici nu aveau nevoie de

scaun, ci şedeau pe piciorul din spate, iar când acesta amorţea, îl schimbau cu dreptul sau cu stângul, după preferinţă.

Stejeran 1 mai ales le privea fascinat. Observându-l, Getta 2 îl întrebă:

— N-ai mai văzut cilioaie?

— Mărturisesc că nu.

— Sunt foarte drăguţe, în general, şi au un suflet nemaipomenit — zise Getta 2. Însă din cauza celor trei picioare aproape nimeni nu se leagă de ele.

— De ce? — întrebă Stejeran 1

— Având picioarele astea aşa scurte, au centrul de greutate foarte jos, sunt ca un fel de Hopa-Mitică; oricum le pui, rămân în picioare.

— Şi cum se înmulţesc?

— Prin autosugestie — răspunse Getta 2. Hai noroc! Ciocniră cu toţii, inclusiv femeiuştile verzi care sorbeau bitter.

— Cum te cheamă? — o întrebă Dromiket 4 pe una din ele.

— Noi n-avem nume fixe — ciripi ea.

— Cum n-aveţi? — făcu Dromiket. De ce n-aveţi?

— Ca să nu ne individualizăm, să fim toate egale. Numele ni se schimbă periodic, prin rotaţie. Suntem la Centrul de primire pentru turişti 120 de femeiuşti. Pe lângă faptul că semănăm între noi. ni se schimbă săptămânal numele.

— Totuşi nu înţeleg — zise Dromiket 4. De ce?

— Păi să zicem că dumitale eu îţi provoc acum o anumită afecţiune. Data viitoare când vei veni pe staţia noastră, vei vrea să mă întâlneşti tot pe mine.

— Normal! — întări Dromiket 4.

— Păi vezi? Nu e corect — răspunse femeiuşcă. Căutându-mă tot pe mine, îi furi pâinea de la gură unei colege de-a mea desemnată în ziua respectivă să însoţească turiştii. Eu aş da randament mai mare, iar colega mea randament mai mic. S-ar crea disensiune. Pe când aşa, dăm toate acelaşi randament.

— Bine, bine — zise Dromiket 4 —, dar acum cum te cheamă?

— Azi nu mă cheamă nicicum, că am ieşit pe şest.

— Dar pe colega ta cum o cheamă? — făcu Felix S 23.

— Cum te cheamă, dragă? zise prima femeiuşcă.

— Parcă Mary — răspunse a doua femeiuşcă. Sau Juanita Sau Păscuțoiu Vasilica.

– Şi noi cum să-ți spunem? — întrebă exasperat Dromiket 4.

— Spuneți-mi Tilde. Sau Larionovna.

EPISODUL 23.

MĂRTURISIRILE LUI FELIX S 23

Păhărușele cu antigel îi mai încălziră pe pământeni. În special comandantul Felix S 23 părea acum mult mai uman, bine dispus şi dacă ar fi fost programat să râdă, cu siguranță ar fi făcut-o. Din păcate, râsul, zâmbetul în general fuseseră scoase de mult din cartelele de serie, de când se constatase că roboții programați în acest sens cum primeau o sarcină, cum se tăvăleau literalmente de râs, transmițându-şi apoi unul altuia sarcinile respective ca bancuri. După ce, pentru a-i potoli, li se programaseră şi bancuri ca să aibă totuşi de ce râde, se constatase alt fenomen îngrijorător, anume acela că ei îşi transmiteau bancurile drept sarcini, aşa că ieşise o harababură generală, de nu se mai înțelegea om cu robot şi râsul fusese scos definitiv din circuit. Singura cartelă ce încă rezistase şi pe care o aveau majoritatea roboților era cartela cu amintiri; robotul o putea întrebuința în momentele de respiro, la o şuetă cu tovarăşii sau în delegații, cum făcea şi Felix S 23 acum.

— Noi am fost patru la părinți — spuse el visător, după ce puse păhărelul cu antigel pe masă. Eu am fost al doilea în serie, deşi ai mei m-au vrut prototip. Aveam un frate mai mare, foarte deştept şi talentat, ajunsese după trei ani responsabil cu circuitele integrate pe raion, da' a comis o prostie şi l-au făcut batoză; o soră mai mică, Betty 3, care s-a căsătorit cu un marțian şi de atunci n-am mai văzut-o, da' ne trimite din când în când piese, şi un frățior şi mai mic, Claudiu 4, care a murit de tânăr, săracu', atunci când cu ciuma energetică. Eu n-am dus-o rău, că m-am înscris la şcoala de roboți sculeri-matrițeri şi curentul mi-l plătea întreprinderea. Părinții fiind roboți agricoli, eram văzut bine, că mai primeam de-acasă câte-un şurub, câte-o şaibă ori câteodată iarna, de sărbători, chiar

termoizolant, care ne prindea bine. Învățam pe rupte şi elevii şi profesorii, că se schimbaseră circuitele, programele erau noi şi treaba era care pe care, din elev puteai ajunge profesor dacă memorai bine, sau invers dacă memorai prost. În anul doi de şcoală am primit fără să ştie ceilalți un calculator de la soră-mea, cu care puteam socoti cam cât ar reuşi să învețe fiecare pe durata şcolii şi, ca urmare, am fost luat la cadre, ca monitor.

— Dar pe atunci era voie să ai calculator? — întrebă Stejeran 1

— Ei, voie! Cum să fie voie? — răspunse Felix S 23. Nu era voie şi, când m-au prins, m-au mutat la balotat la paie dar nici aici n-am stat prea mult, că între timp se cumpărase licența calculatorului şi m-au reabilitat.

— Şi la paie cum a fost? — interveni Getta 2.

— La paie cum să fie? Ca la paie. Ştiți cum e maşina de balotat: la un capăt intră paiele şi la celălalt ies baloții.

— Şi dumneata ce trebuia să faci? — spuse Dromiket 4.

— Eu trebuia să-i leg cu ceva, că nu se prea găsea sârmă.

— Şi cu ce-i legai?

— Păi cu ce să-i leg? Tot cu sârmă, că-mi trimitea soră-mea.

EPISODUL 24.

CONTINUĂ MĂRTURISIRILE LUI FELIX S 23

— După aceea — continuă robotul comandant Felix S 23 — pe baza experienței dobândite la paie am fost trimis la stuf. Aici însă nu mai trebuia să tai sau să balotez, ci să fac din stuf hârtie. Proces tehnologic greu, care mi-a mâncat cei mai buni ani ai vieții. De-aia nu prea suport hârtia, fac alergie la cărți. Când văd o carte şi ştiu cât stuf a fost tratat pentru ea, mă apucă bruiajul. În sfârşit, ce să mai lungesc vorba, după şapte ani am fost mutat şi avansat, deoarece între timp făcusem o invenție.

— Ce invenție? – întrebă îndatoritor robotul TESA, Stejeran 1.

— Inventasem o hârtie pe care nu se putea scrie.

— Cum aşa?! — făcu Stejeran 1.

— Aşa bine. Cum scriai ceva pe ea, cum scrisul dispărea, era înghiţit de hârtie.

— Păi asta-i sugativa! — zise Dromiket 4.

— Nuu, nu! — răspunse Felix S 23. Pe sugativă, dacă scrii rapid, literele, chiar îngroşate, se mai pot vedea. Pe hârtia mea puteai să tot scrii, nu rămânea nimic.

— Şi la ce era bună hârtia asta? — întreabă Getta 2.

— De unde vrei să ştiu eu? — răspunse contrariat Felix S 23. Eu o inventasem, aplicabilitatea se stabilea la alte niveluri. Când am prezentat-o mai sus, m-au întrebat dacă într-adevăr nu se zăreşte nimic după ce scrii. Am făcut o demonstraţie: am luat un pix şi-am scris două rânduri. Nu s-a văzut o literă. M-au întrebat ce-am scris. Le-am spus c-am scris: „As dori să fiu mutat de la stuf". „E-n regulă, mi-au spus ei. Hârtia asta o lăsaţi la noi". Şi-am plecat.

— Ciudat – spuse Getta 2. Ce să faci cu o asemenea hârtie?

— De ce ciudat?, răspunse Felix S 23. Mai ciudat mi s-a părut cu vreo doi ani înainte, când inventasem o hârtie de pe care, dacă apucai să scrii, nu se mai putea şterge nimic, niciodată şi nici hârtia nu se putea distruge. Tot aşa m-am prezentat şi atunci şi-am scris la fel: „Aş dori să fiu mutat de la stuf". Au încercat ei cu radiera, cu acizi sulfurici, cu toporul, cu mai ştiu eu ce — nimic! Hârtia era practic eternă, cuvintele rămâneau acolo. Foaia aia s-o mai fi găsind şi acum pe undeva, că de distrus nu se putea distruge. Mai luăm un păhărel?

— Dacă doriţi, mai luăm, tovarăşe comandant — spuse Dromiket 4.

— Doresc — spuse Felix S 23. De la stuf am trecut la Centrul Aerospaţial de la Drăgăneşti-Vlaşca, la secţia inovaţii. Aici, ce să vă spun? Lume multă, fiecare cu păsărică lui. Unul inventase un asfalt care putea fi făcut sul şi mutat după ce treceau delegaţiile de pe alte planete, altul construise un motor fără carburanţi care funcţiona pe bază de telepatie, dar după ce-l, porneai, te durea capul, altul reuşise să obţină un soi de porumb care creştea pe case, ca iedera, luai ştiuleţii la etajul 10, cu mâna, din balcon, câte şi mai câte! În ceea ce mă priveşte, primisem sarcina să construiesc un satelit artificial care să pară natural şi care nu trebuia numai să transmită informaţii despre planeta în jurul căreia se învârtea, dar să şi intervină în caz că planeta nu dădea informaţiile cerute.

— Şi aţi reuşit? — întreabă Stejeran 1.

— De reuşit, am reuşit, numai uite că acum a dispărut de pe orbită!

— Cum?! — făcu Stejeran 1. Noi căutăm satelitul dumneavoastră? „Veac Nou" era satelitul dumneavoastră?

— Al meu, că doară n-o fi satelitul lui tata! — făcu Felix S 23. De ce credeţi că am primit eu misiunea asta? Eu l-am făcut, eu îl omor! Numai să-l găsim!...

EPISODUL 25.

MARŢIANUL

În clipa când comandantul Felix S 23 îşi manifesta zgomotos furia pentru pierderea de pe orbită a satelitului natural „Veac Nou", de masa lor se apropie discret chelnerul.

– Tovarăşe pământean – spuse el cu glas scăzut către Felix –, dumneavoastră aţi pierdut cumva un satelit?

– L-am pierdut temporar – răspunse comandantul. De ce?

– E aici cineva care vrea să vă vorbească. Poate vă interesează...

Din penumbra barului, trecând pe lângă cele două cilioaie, îşi făcu apariţia – îl recunoscură numaidecât – un marţian. Îl recunoscură deoarece avea părul tuns scurt şi întregul său corp mic, albăstrui, îi era acoperit cu microfoane, prize, ştecăre, radare, prelungitoare, mufe, minimagnetofoane, reportofoane, radioemiţătoare, receptoare de înregistrat etc.

— Tot învârtindu-ne! – salută el politicos.

— Tot învârtindu-ne! — îi răspunse prudent Felix S 23.

— Am auzit că aţi avea o problemă... — spuse marţianul. Pot să iau loc?

— De unde ştii matale că noi avem o problemă? — întrebă comandantul.

– Prin natura profesiei mele – răspunse marţianul, luând loc – mă obligă să înregistrez toate zgomotele, sunetele, convorbirile, râsetele, mă rog, tot ce-i destinat urechii, pe o rază de 4 ani-lumină

din locul în care mă aflu. Întâmplător, stând acum la bar şi bând o cafea, m-am răsucit cu captatorul în direcţia dumneavoastră. Ia ascultaţi!

Marţianul apăsă pe piept, în dreptul sternului, un buton şi-l auziră cu uimire pe comandantul Felix S 23 zicând: „Al meu, că doar n-o fi al lui tata! De ce credeţi voi că am primit misiunea asta? Eu l-am făcut, eu îl omor! Numai să-l găsim!"

— Măi să fie! — se cruci Felix S 23. Şi dumneata nu lucrezi nicăieri?

— Am lucrat, dar acum nu mai lucrez — răspunse marţianul. După cum probabil ştiţi, noi, marţienii, am avut un institut specializat în aceste probleme, „Institutul de interceptare cosmică". Poziţia relativ favorabilă în acest sens a planetei, solul arid, absenţa apei şi lipsa unor tradiţii culturale înaintate ne-au făcut să ne canalizăm pe informaţii.

– Parcă am auzit de institutul ăsta — spuse Felix. Dar de ce nu mai lucrezi acolo?

– Eram plătit mizerabil şi-n plus de asta ce interceptam nu merita osteneala. Nici nu ştiţi câte prostii se lansează în cosmos! Eu răspundeam de planeta Venus. Ei bine, la ăştia din 4213 mesaje pe oră, câte transmiteau, 3904 erau de dragoste. Şi au un limbaj! Aşa că mi-am dat demisia, am plecat şi-acum lucrez pe cont propriu.

— Bun — zise Felix S 23, înţeleg. Eşti un fel de detectiv particular.

— Cam aşa ceva – răspunse marţianul. Câştig şi eu cinstit o pâine.

— Treaba dumitale. Fiecare cu pâinea lui. Dar despre „Veac Nou" ce ştii?

— Dar dumneavoastră ce daţi? – surâse marţianul.

— Bei ceva? — întrebă Felix S 23.

– Nu, nu beau. Dacă beau, mă bruiez, îmi stric lungimea de undă.

— Păi, ce să-ţi dăm? Ce ştii despre „Veac Nou"?

— Ştiu direcţia în care a luat-o — răspunse marţianul.

— Şi cât ceri pentru direcţie?

— Să ştiţi că vând cam scump. Am aparatură ultrafină, trebuie s-o întreţin cu ceva — zise marţianul.

— Bine, omule, spune ce şi-cât vrei! — se enervă Felix.

— Vreau patru lăzi cu „Gerovital” — spuse marțianul.

— I-auzi! — făcu comandantul. Păi ce crezi, băiete, că la noi „Gerovitalul” creste pe garduri?

— Sub patru lăzi nu scad — răspunse marțianul. Am familie grea, o mamă bătrână, reformată, o soție în vârstă, n-am ce face. Ori patru lăzi, ori nimic:

— E, ce zici, Dromiket — se întoarse comandantul spre pilot — avem noi patru lăzi?

– Vreo trei s-ar mai găsi — zise Dromiket 4. „Apilarnil” nu vrei?

— Nu — răspunse marțianul. „Apilarnil” am.

EPISODUL 26.

ORIZONTUL NOSTRU DE AŞTEPTARE

În sfârşit, după unele mici tergiversări legate de faptul că marțianul voia „Gerovitalul” ambalat în lăzi din lemn de nuc, făcură târgul: roboții pământeni dădură cele patru lăzi cu medicamente, iar marțianul le dădu coordonatele direcției în care dispăruse satelitul „Veac Nou”.

— Deşi nu beau — spuse marțianul, frecându-şi mulțumit mâinile —, aldămaşul îl dau eu. Ce beți?

— Antigel — răspunde comandantul Felix S 23.

— Şi fetele? — făcu marțianul, arătând spre femeiuşti.

— Tot bitter — răspunse cu acelaşi glas gros una din ele.

— Atunci — zise marțianul, chemând chelnerul şi apăsând pe tabloul de comandă — trei antigeluri şi două bittere.

Chelnerul plecă. Se lăsă o tăcere stânjenitoare. Pământenii se gândeau dacă făcuseră bine dând patru lăzi cu „Gerovital”, da' mai ales nucu'...

— S-a lăsat o tăcere stânjenitoare — observă una din. femeiuşti. Hai, nu fiți scârțari! Am venit aici să ne distrăm! Care ştie un banc?

Pământenii se uitară unul la altul.

– Cică – începu timid Dromiket 4 — la un ospiciu doi nebuni se plimbau. Şi cum mergeau ei aşa văd o pisică zburând...

— Ce e aia o „pisică”? — îl întrerupe a doua femeiuşcă pe care o chema Tilde sau Larionovna.

— O specie de pe Pământ — răspunse Dromiket 4.

— Păi spuneţi şi voi bancuri din Gosmos, să le pricepem şi noi — zise prima femeiuşcă pe care o chema Mary sau Juanita sau Vasilica.

— Ăla cu $X^3 + Y – QV$, când vine taraşotul acasă şi-şi găseşte nevasta cu Y şi strigă la ea „fire-ai aşa şi pe dincolo, păi ăsta-i calcul?!”, îl ştiţi? — zise marţianul.

— Îl ştim — răspunseră femeiuştile,

— Ce-i ăla „taraşotul”? — întreabă Stejeran 1.

— O specie de vinoferi, numai că au dinţii mai mari — îl lămuri prima femeiuşcă.

— Hai noroc! — zise Felix S 23, apucând paharul cu antigel şi dându-l peste cap. Să ştiţi că sunteţi foarte simpatice!

— Îţi mulţumim, pământene — răspunse a doua femeiuşcă. Nu ne facem decât datoria.

— Dar cum de sunteţi aşa de frumoase? — întreabă Felix S 23. Sunteţi o bucurie a circuitului optic.

— E o poveste lungă — zise prima femeiuşcă. Ştiţi ce e aia orizont de aşteptare?

— Am auzit de el — răspunse Felix S 23.

— Ei, atunci cunoaşteţi că, în genere, fiece fiinţă din Univers are un anumit orizont de aşteptare, adică ce vrea ea mai mult şi mai mult, ce speră ea de la viaţă. Să luăm, de pildă, cazul matale. Ce mai aştepţi de la viaţă? Comandant eşti, la cine să strigi ai, în Cosmos ai fost. Dar ia gândeşte-te, n-ai vrea matale, în pacea serilor de iarna, când misiuni nu sunt, când navele sunt trase în huse şi şefii picotesc, să ai acolo lângă rastel un sufleţel ca mine, care să te cureţe, să-ţi schimbe o bujie, să-ţi mai strângă un şurub... ei?

— Aş vrea mult... — recunoscu înduioşat Felix S 23.

— Păi vezi? — făcu prima femeiuşcă. Noi, omuleţii verzi, care n-avem planetă şi trebuie să trăim din ceva, ce ne-am gândit? Ia să fişăm noi orizonturile de aşteptare ale celor mai apropiaţi din galaxie şi să construim în consecinţă. Am făcut de toate: apă, calorifere, frecţii, femeiuşti, nave, mărgele, roata, legi, focul, blugi,

antigravitația, hreanul, laserul, penicilina şi le vindem cui are nevoie. Şi să ştii că numai dumitale, ca pământean, îți par frumoasă. Un marțian m-ar da pe-un litru de apă.

— Asta aşa e — recunoscu marțianul.

EPISODUL 27.

PĂMÂNTENII ÎŞI IAU RĂMAS-BUN DE LA OMULEȚII VERZI

Mai ascultară câteva bancuri proaspete interceptate din eter de marțian (dintre care pământenilor le plăcu cel mai mult bancul cu neptuniamil sărac ce-şi bate nevasta şi vrea s-o arunce de pe planetă, dar nu reuşeşte s-o îndepărteze mai mult de dpi-trei metri din cauza puternicei forțe gravitaționale), după care comandantul Felix S 23 îşi privi ceasul şi spuse:

— Dragii mei, de mult nu m-am simțit atât de bine, mai precis de pe vremea lansării primilor sateliți artificiali ai Pământului, când aveam un unchi care era antenă şi ne mai transmitea duminica, de pe-acolo de unde se învârtea şi el, bancuri noi. Dar acum a sosit timpul să plecăm. Să plătim deci şi să ne luăm zborul.

— Să vină chelnerul cu nota — zise Getta 2 în microfonul mesei.

Imediat apăru băiatul.

— Mai doriți ceva? — întrebă el respectuos. Un fursec, o măslină, o bujie, o cafea?...

— Dorim să plătim — răspunse Felix S 23. Cât face?

— Plătiți cash sau prin virament? — zise chelnerul.

— Cash — răspunse Felix S 23.

— Mă rog — zise chelnerul. Poftiți nota.

— Ia s-o văd — zise Getta 2. Am zis că fac eu cinste. Se uită la notă, se scotoci prin poşetă şi scoase o monedă de uraniu pe care o înmână chelnerului.

— Un moment — zise acesta şi băgă mâna în buzunar, dând la iveală un minidetector. Apropie de el moneda şi detectorul țiui tare.

– Uraniu veritabil – zise el – cu admirație. Citi cifrele indicate pe scala detectorului și adăugă: Trebuie să vă dau și rest.

— Păstrează restul — zise Getta 2.

— Eu degeaba-l păstrez, că mă iradiază — răspunse trist chelnerul. Aici e toată nenorocirea, că, plătindu-se în uraniu, nu poți primi bacșiș decât riscându-ți sănătatea Am avut un coleg care n-a ținut cont de protecția muncii și când a strâns și el suficient să se întoarcă pe Terra, i-a căzut tot părul.

— Așa e omul, lacom — zile Felix S 23.

— Oricum, eu vă mulțumesc și vă rog să mai poftiți pe la noi — spuse chelnerul, înclinându-se. Mă scuzați că nu vă conduc, dar nu pot ține mult moneda la mine, trebuie s-o depun în accelerator.

Se sculară cu toții în picioare, să-și ia rămas-bun.

— Cred că sunt în asentimentul colegilor mei dacă voi spune că ne-a făcut o reală plăcere să stăm cu voi — zise Felix S 23 către cele două femeiuști verzi.

— Plăcerea a fost reciprocă — răspunse una din ele. Voi, pământenii, sunteți și cei mai haioși din spațiu.

– Am putea să vă luăm adresele? – îndrăzni Dromiket 4.

— N-are sens — răspunse femeiușcă. Noi, cu stația noastră, ne deplasăm spre verde, iar voi urmați deplasarea spre roșu. Dar putem să vă dăm niște poze.

– Poze n-avem voie. Ni le ia la aterizare – zise Dromiket4.

— Atunci ce să vă dăm? — întrebară femeiuștile.

— Dați-ne niște pixuri, așa, de amintire.

— Pixuri n-avem noi voie, c-am mai dat și ne-ați luat secretul la pastă — răspunseră femeiuștile.

— Atunci, rămâneți cu bine! — zise Felix S 23.

— Tot învârtindu-vă! le urară femeiuștile.

Robotii pământeni le îmbrățișară, strânseră îndelung una din mâinile marțianului, apoi, însoțiri de Getta 2, ieșiră din barul „Supernova” și se îndreptară spre navă. În curând, „Bourul” își ambala motoarele valide și, lăsându-se ușor pe-o parte, se înălță spre tării, spre noi și noi aventuri ale cunoașterii.

EPISODUL 28.

PROBLEME GENERAL-UMANE

Se depărtară văzând cu telescopul de staţia interplanetară a omuleţilor verzi şi, foarte repede, nava spaţială „Bourul" intră în viteza ei obişnuită, de croazieră. În cabina largă, confortabilă, era destul de cald. Cei trei roboţi pământeni şi cu roboata extraterestră Getta 2 stăteau în fotolii, privind prin hublouri. Priveliştea nu era prea atractivă: rar de tot pe lângă navă treceau plutind bucăţele de asteroizi şi căpăcele de „Coca-Cola" pe care le lansase cine ştie ce navetă spaţială publicitară. Comandantul Felix S 23 îşi puse căştile radio la urechi şi învârti butonul aparatului „Mamaia", montat în bord.

— E muzică, tovarăşe comandant? — întrebă robotul Stejeran 1.

— E buletinul de ştiri — răspunse Felix S 23.

— Ce se mai aude? — zise Dromiket 4.

— Ceaţă mare pe Saturn — anunţă comandantul.

— Vai de navele de-acolo — comentă Dromiket 4.

– Pe Marte e un ger de crapă piesele — adăugă Felix S 23. Şi s-a găsit apă minerală pe Venus.

— N-ar strica să luăm şi noi o ladă, la întoarcere — zise Stejeran 1. Comandantul Felix S 23 îşi luă căştile de pe cap şi închise aparatul de radio.

— La-voi se poate fuma? — întrebă Getta 2. Cei trei roboţi se uitară unul la altul.

— Dumneavoastră fumaţi? — făcu Felix S 23.

– Da – răspunse mirată Getta 2. De ce mă-ntrebaţi?

— Şi simţiţi ceva? — zise Felix S 23.

– Bineînţeles că simt. Voi nu simţiţi?

– Ce să simţim? — întrebă Dromiket 4.

— O senzaţie – răspunse Getta 2. Senzaţia că fumaţi. – Dar dumneavoastră aveţi plămâni?, zise Felix S 23.

— Am răspunse Getta 2 – Plămâni artificiali, natural.

— Păi vedeţi? — zise trist Felix S 23. Noi n-avem plămâni.

— Dar ce-aveţi?

– Nişte procesoare – răspunse Felix S 23. Degeaba trag eu fumul în piept, că nu simt nimic, cel mult îmi stric plăcuțele.

— Mă rog — zise Getta 2. Îşi scoase o țigară din poşetă şi-o aprinse. O aură albăstruie de lumină se formă imediat în jurul țigării.

— Ce țigări fumați? — întrebă Dromiket 4.

— „Fermi" — zise Getta 2.

— Sunt bune? – se interesă Dromiket 4.

— Sunt excelente. Tutunul e prelucrat electromagnetic Şi în momentul când tragi fumul în piept, datorită temperaturii din vârful aprins al țigării, electronii de nicotină îşi pierd energia şi devin inofensivi, lăsând în acelaşi timp această luminiscență în jurul țigării. Ui tați-vă!

– Într-adevăr – spuse Stejeran 1 – ce frumos străluceşte!

Privirăcu toții cum fuma Getta 2. După câteva clipe, S 23 sparse tăcerea:

— Uitându-mă la țigara asta despre care nu spun că nu e interesantă, mă gândesc că aceste cuceriri ale ştiinței şi tehnicii nu sunt puse totuşi în slujba noastră, a roboților. Acelaşi lucru l-am observat şi la omuleții verzi. Aveau de toate, e drept, dar parcă le lipsea ceva uman, se pierdea ceva din căldura specifică nouă, pământenilor. Femeiuştile lor erau frumoase, dar nu cred că erau capabile de-o prietenie sinceră, de-o iubire adevărată, dezinteresată.

— Am băgat de seamă şi eu — zise Dromiket 4. Iubirea la ei e derobotizată-

— Ei nu ştiu ce e aia „mamă" — completă Stejeran 1.

— Şi cred că şi-au pierdut cu totul simțul peisajului. Eu, cel puțin, de fiecare dată când vin dintr-o misiune şi văd platforma de ciment din fața UNIVAX-ului, mi se umezesc ochii.

EPISODUL 29.

EPISOD CENZURAT

EPISODUL 30.

MICUL BENGA

Deodată, Dromiket 4 le făcu semn să tacă şi-i chemă în faţa hubloului central. Se uitară toţi patru în spaţiu.

— Ce drăcovenie o mai fi asta?! — exclamă comandantul Felix S 23.

Într-adevăr, în faţa navei interplanetare „Bourul" se zărea ceva asemănător unui copil mergând pe o tricicletă, în aceeaşi direcţie cu nava. Nu trecu mult şi datorită vitezei superioare a vehiculului nostru, roboţii pământeni şi Getta 2 putură desluşi cu claritate un soi de băieţel, cu capul cam mare, poate şi din cauza globului de sticlă care-i acoperea scăfârlia în întregime, cu corpul slăbuţ îmbrăcat numai într-o flaneluţă de platină argintie şi cu nişte pantalonaşi scurţi de aluminiu, din care ieşeau două picioruşe ce se căzneau amarnic să învârtă pedalele tricicletei. Cu tot efortul vădit, datorită condiţiilor specifice vieţii în imponderabilitate, băieţelul mai mult sta decât înainta, aşa că „Bourul" îl ajunse curând şi se înscrise frânând pe o orbită paralelă cu tricicleta. Comandantul Felix S 23 trase hubloul şi scoase capul în cosmos:

– Hei, puştiule! — strigă el. De unde eşti, mă? Puştiul întoarse capul cu greutate şi-atunci văzură cu toţii că suspina şi-avea ochii roşii de plâns.

— Din galaxia Alpha — răspunse el.

— De-a cui din galaxia Alpha? — întrebă Felix S 23. La întrebarea asta, puştiul se porni să plângă şi mai tare. Fără a mai sta pe gânduri, roboata, Getta 2 deschise uşa navei, ieşi în spaţiu, îl luă pe băieţel pe după umeri şi-l aduse cu tricicletă cu tot la bord. Stejeran 1 îi scoase de pe cap globul de sticlă în care se adunase o băltoacă de lacrimi şi-l întrebă dacă vrea o bomboană.

— Ce bomboană? — zise băiatul.

— „Cibo" — răspunse Stejeran 1.

– Vreau – răspunse băieţelul. Îl priviră mai cu atenţie. Era frumuşel, avea ochii albaştri, părea să fie cam prin clasa a II-a.

— Cum se face că ştii limba noastră? — întrebă Dromiket 4.

— Am implantat aici un traducător simultan — răspunse puştiul, ciocănindu-se cu degetul la tâmplă.

— Cum, eşti robot? — se miră Felix S 23.

— Nu. Sunt fiinţă.

— Şi cum te cheamă? – zise Stejeran 1.

— Benga — răspunse copilul.

— Benga şi mai cum? — întrebă Getta 2.

La auzul întrebării, micuţului îi dădură din nou lacrimile.

– Benga Williams – răspunse el suspinând.

— Williams? Asta e nume saxon! – făcut uimit Felix S 23. Au ajuns saxonii până în Alpha?

— N-au ajuns — răspunse micul Benga. Adică n-au ajuns toţi. A ajuns numai tata.

Pământenii se uitară unii la alţii.

— Păi taică-tu e de pe Tcrra? – zise Felix S 23.

— Da — răspunse Benga.

— Şi când a ajuns el în Alpha?

— În 1943.

— Măi băiete — zise comandantul Felix S 23 —, eu nu ştiu cine te-a învăţat, dar văd că minţi de îngheaţă carburatorul.

— Nu mint — răspunse copilul. Tata era marinar pe un vas cu care şefii lui făceau atunci nişte experienţe. Poate aţi auzit... Experimentul „Philadelphia".

— N-am auzit — zise Felix S 23.

— Nici eu n-am auzit până nu mi-a spus tata. Zicea că trăia singur cu mama, adică nu cu mama mea, ci cu mama lui din 1943, când deodată s-a trezit de pe vas din Philadelphia în galaxia Alpha.

— Şi tu unde te-ai născut?

— În Alpha.

— Da' mamă ai?

— Am.

— Şi cum o cheamă?

— Betta.

— Da' cum arată mama ta? Băiatului i se umeziră din nou ochii.

— Nu ştiu cum arată — răspunse el în şoaptă.

— De ce? A murit?

— N-a murit, dar în galaxia Alpha toate sunt la fel: înalte, blonde şi cu ochi albaştri.

— Şi taică-tău cum le deosebeşte?

— Nici el nu le mai deosebeşte, le confundă — zise, suspinând micul Benga — şi din cauza asta am vreo şapte sute de fraţi mai mici. Nu mai suport să am atâţia fraţi mai mici. De mine nu se mai ocupă nimeni. De-aia am fugit. Vreau să mă duc la bunica din 1943.

— Bine — zise uluit Felix S 23 —, dar ceilalţi bărbaţi din Alpha ce fac?

— Care bărbaţi? – făcu micul Benga. În galaxia Alpha nu sunt decât femei.

Roboţii pământeni tresăriră puternic.

– Şi e departe galaxia asta, băieţaş? – întrebă părinteşte comandantul Felix S 23.

EPISODUL 31.

MĂRTURISIRILE MICULUI BENGA

La întrebarea aceasta, micul Benga răspunse că nu ştie exact.

– Păi tu cum ai venit din Alpha? — întrebă Felix S 23.

— După ce-am ieşit din galaxie — răspunse suspinând Benga —, m-a mai ajutai un alt echipaj, dar ei ziceau că nu merg la Philadelphia, ci la Proxima Centauri, unde aveau o înmormântare.

— Mda — făcu gânditor Felix S 23. Acuma să ştii, băieţaş, că nici noi nu te putem duce până la Philadelphia, că şi noi avem treabă. După ce ne-o terminăm, te putem lăsa la Drăgăneşti-Vlaşca şi de acolo iei trenul.

— Cum doriţi dumneavoastră, numai să mă duceţi pe Terra.

– Bravo! – zise comandantul Felix S 23. Mă bucur să văd că eşti un băieţel cuminte şi ascultător. Ia spune, eşti pionier?

— Da — răspunse micul Benga.

— Foarte bine. Cât fac opt ori şapte?

— În ce sistem? — întrebă micul Benga.

— Cum în ce sistem? — se miră Felix S 23. În sistemul nostru, solar!

— Fac tot cincizeci şi sase? — întrebă şovăitor copilul.

— Bine'nţeles! răspunse Felix S 23. Cât ai vrea să facă?

— Tata mi-a spus că o să vină o vreme pe Terra când opt ori şapte o să facă tot mai puţin.

— Cam pesimist taică-tău ăsta! — comentă comandantul Felix S 23.

— Ia mai lăsaţi copilul în pace! — interveni Getta 2. I-o fi şi lui foame. Ţi-e foame, băieţaş?

— Mi-este, de ce să n-o recunosc... — zise Benga.

— Şi ce-ai vrea tu să mănânci mai mult şi mai mult? — surâse promiţătoare Getta 2.

— Cel mai mult şi mai mult aş vrea să mănânc ceva, Orice.

— Vai, dar îi e foame rău! — exclamă Getta 2. Uite, ţine o pastilă de şniţel.

Micul Benga o luă şi începu s-o sugă cu poftă.

— Şi tu acolo, pe Alpha, cum te jucai? — întrebă Dromiket 4.

— Mă jucam cu fraţii mei de-a meteoriţii şi vardiştii.

— Cum vine jocul ăsta? — făcu Dromiket 4.

— Vine cam aşa: la noi pe planetă cad mulţi meteoriţi. Noi, copiii, ne împărţeam pe detaşamente. Un detaşament strângea meteoriţii mai mici pe care-i puteam căra la bază, alt detaşament spărgea meteoriţii în pietricele şi un alt detaşament topea pietricelele şi scotea din ele tot felul de aur, argint, platină, că, ştiţi, meteoriţii sunt plini de metale. După ce adunam metalele, le ascundeam să le caute vardiştii.

— Şi cine erau vardiştii? — întrebă Felix S 23.

— Vardiştii erau tata, că el ne-a învăţat jocul — răspunse micul Benga şi se uită spre Getta 2 atât de elocvent, că roboata, înduioşată, îi mai dădu o pastilă de şniţel.

EPISODUL 32.

ZILE FERICITE

Şi-ntr-acest chip, echipajul navei terestre interplanetare „Bourul" pornită în căutarea satelitului „Veac Nou", dispărut de pe multimilenara lui orbită, se completă cu un nou membru: micul Benga.

Urmară câteva zile senine. Parcă niciodată comandantul Felix S 23 nu comandase cu mai multă limpezime ca acum, parcă nicicând robotul programator-corector al zborului, Dromiket 4, nu programase şi corectase traiectoria mai rectiliniu, iar robotul TESA Stejeran 1 mătura nava fără întrerupere, făcând-o să strălucească de curăţenie. Erau o adevărată familie. Cât despre roboata Getta 2, parcă niciodată nu fusese mai frumoasă. O atmosferă de profundă înţelegere euforică se înstăpâni între ei. La ceasul serii, se adunau în jurul micului Benga şi comandantul Felix S 23 îi citea copilului, cu glasul său sonor, silabisind cu tact cuvintele, povesti din Wells, Asimov şi Ion Hobana. Din inepuizabila sa poşetă, Getta 2 le dădea tuturor pastile de Jidvei, iar Dromiket 4 le cânta doine din jurul Centrului de recuperare intergalactică de la Lehliu-Gară. Privind-o pe Getta 2, pe cei trei roboţi tereştri îi încercau adesea sentimente general-umane şi pentru prima oară comandantul Felix S 23 trecu cu vederea consumul pronunţat de curent electric pe care-l înregistrau contoarele personale. Se gândea comandantul cu părere de rău că în vocabularul său de bază cuvântul „soţie" era o vocabulă abstractă, lipsită de concreteţea palpabilă a materialităţii, o noţiune la fel de vagă precum „hidrobicicletă", „quasar" sau „obscurantism". Încercă să-şi aducă aminte Felix S 23 dacă văzuse undeva soţii adevărate: parcă văzuse, da, soţia unui mecanic de întreţinere de la Drăgăneşti-Vlaşca, o femeie mărunţică, slăbuţă, care, în schimbul a două-trei bujii, le cosea huse de noapte. Dar soţii de genul Gettei 2, soţii practic eterne, nu văzuse. Se gândea apoi comandantul Felix S 23, în acele seri fericite, să-i dăruiască Gettei ceva frumos. Dar ce? Bujii? N-avea sens, Getta 2 poseda, pare-se, cele mai bune bujii din lume. Felix îşi aminti că-n şcoala profesională învăţase să facă mici buchеţele de flori din materiale recuperabile, recondiţionate şi refolosibile, din şpanul de strung, de pildă. De unde şpan în cosmos? Ce mai ştia face? Purceluşi din şuruburi, girafe din chei franceze ruginite, coroniţe de sârmă. Nimic nu i se potrivea Gettei. Păcat că nu ştia face poezii. I-ar fi plăcut să-i compună Gettei o poezie aşa, simţită, sinceră, dar când intrase el la Universitatea populară cursul de poezie „De la Dosoftei la Eminescu fusese înlocuit cu cursul de radioficare „de la Popov la Marconi". Nici de cântat nu ştia cânta, cum făcea Dromiket 4; pe vremea lui cântatul individual nu era privit cu

bunăvoință, se cânta mai mult în cor, sub atenta îndrumare a unui dirijor de specialitate. Doar doi-trei aveau dreptul la solo-uri.

În ciuda acestor mici probleme, viața la bordul navei „Bourul" se scurgea liniştită. Cosmosul avea răbdare cu roboții.

Până când, într-o zi...

EPISODUL 33.

ATACUL

Era într-o vineri. Ca de-obicei, nava interplanetară „Bourul" înainta silențios prin spațiu, când deodată o lumină puternică lovi hubloul din față, orbindu-i pe cei dinăuntru, şi-o zdruncinătură de câteva megatone îi aruncă de-a valma unii peste alții.

— Suntem atacați! – mai apucă să strige Dromiket 4, trăgând frâna de mână. În aceeaşi clipă, o voce puternică, prin megaflex, îi somă:

— Nu mişcă nimeni! Hublourile sus!

Ținându-se de şale, unde contractase un acumulator mai vechi, comandantul Felix S 23 se sculă cu chiu şi vaiete şi apăsă pe care buton vedea cu ochii, deschizând hubloul principal. Imediat în cadrul lui apăru un tip înalt, cu barbă neagră îngrijit tăiată, ținând în mână un megalaser automat. Sări înăuntru cu megalaserul îndreptat spre ei şi fluieră scurt. Îl urmară de îndată alți doi inşi, înarmați şi ei, unul cu ochi piezişi, asiatici, mic de statură, celălalt blond şi cu o balalaică în spate.

— Cu cine avem plăcerea? — bâigui comandantul Felix.

— Cu „Piraţii stelelor"! — rânji cel cu barbă.

— De ce naționalitate? — zise Felix.

— Multinaționali – răspunse bărbosul. Cosmosul – *ubi bene.* Dar voi cu rabla asta de unde sunteți?

– De pe Terra – răspunse uşor jignit comandantul Felix S 23.

— De unde de pe Terra?

— Drăgăneşti-Vlaşca, paralela 45 — răspunse Felix.

Cel blond fluieră a pagubă. Bărbosul se uită în jur:

— Şi ce transportați?

– Nu transportăm nimic, căutăm un satelit natural.

— Hai, fără texte! — se zburli bărbosul. Scoateți repede tot ce-aveți!

— Păi ce s-avem? N-avem nimic! — zise comandantul Felix S 23.

Atunci bărbosul îi arată din ochi asiaticului lada mare de fier de lângă uşa magaziei. Asiaticul ţinti lada şi apăsă pe trăgaci. Un fulger mic, rudimentar, ţâşni pe gura megalaserului şi lacătul zbură cât colo. Blondul sări şi înălţă capacul lăzii. Zeci de pachete de nailon cu un praf albicios stăteau frumos orânduite în ladă. Cu vârful baionetei blondul sparse unul, îşi umezi arătătorul şi gustă.

— Ei? — întrebă nerăbdător bărbosul.

— „Dero” — răspunse blondul şi scuipă.

— „Dero”? — făcu dezamăgit bărbosul. La ce vă trebuie atâta „Dero”?

— Pentru curăţenie — răspunse timid Stejeran. Ştiţi, nava e cam veche şi... dacă n-o ţinem lună...

— Da' aurul? Unde ţineţi aurul? Sau platina! — zise bărbosul. Ia să vă văd plăcuţele!

— Ce plăcuţe? — făcu Felix S 23.

— Plăcuţele de la circuite! — răspunse bărbosul. Dezechiparea!

Uitându-se jenaţi unul la altul şi toţi la Getta 2, roboţii pământeni începură să-şi desfacă şuruburile din jurul şoldurilor. Primul fu gata Dromiket 4. Blondul veni lângă el şi-i săltă puţin carcasa cu baioneta, aplecându-se şi privind în interiorul lui Dromiket.

— Aluminiu — raporta blondul. Făcu aceeaşi operaţie şi cu ceilalţi. În dreptul lui Stejeran 1 se uită mai mult — Ăsta mai tânăr are plăcuţe de plastic — zise el.

— Măi să fie! — se cruci bărbosul. Aşa ceva n-am văzut! Păi voi n-aveţi ca toţi roboţii plăcuţe de platină?

— Astea le-avem, cu astea funcţionăm — zise comandantul Felix S 23.

— Mă şi mir cum reuşiţi – zise oarecum mai cu blândeţe bărbosul şi lăsă automatul în jos. Hai, înşurubaţi-vă. Şi doamna?

— Eu sunt turnată — răspunse cu demnitate Getta şi nu mă pot desface.

— Tot de la Drăgăneşti?

— Tot — minți Getta 2.

— Aţi găsit ceva? — întrebă bărbosul pe tovarăşii săi care, între timp, cotrobăiseră prin magazie.

— Numai ulei şi prune, boss — raportă blondul.

— Prune? — întreabă bărbosul. Pentru ce?

— Pentru schimb — răspunse Felix S 23. Sunt civilizații care nu ştiu ce-i pruna.

— Mari aiuriți sunteți — constată bărbosul şi se aşează pe lada cu „Dero", scoțându-şi o țigară. Fumați, doamnă?

— Cu plăcere — zise Getta 2, luând megalongul din pachetul oferit.

— Stați şi voi pe unde puteți — zise bărbosul către roboții pământeni care rămăseseră în picioare. Văd că nici scaune n-aveți destule.

EPISODUL 34.

ÎNTÂLNIRE DE GRADUL ZERO

În cabina de comandă a „Bourului", agresori şi atacați se aşezară care pe unde putea.

— Aşa deci — făcu bărbosul, uitându-se compătimitor la roboții tereştri. Aur n-aveți, platină n-aveți. Ia scoateți din prunele alea.

Comandantul Felix S 23 făcu un semn cu capul spre Stejeran 1. Acesta se duse în magazie şi reveni cu o lopată de prune. Le împărți bărbosului, blondului şi celui cu ochi asiatici. Agresorii începură să crape prunele şi să zvârle sâmburii pe hublou, în spațiu. Din cauza imponderabilității, sâmburii păreau un mic grup de asteroizi plutind în jurul navei.

— De când n-am mâncat noi prune, Pavka? — zise bărbosul către blond.

— De mici, boss — răspunse Pavka. De când am intrat în grădina aia de lângă Andromeda.

— Aşa e — îşi aminti bărbosul. Ce vremuri! Nu era galaxie fără prune.

— Nu vă supăraţi — zise robotul Felix S 23 —, dumneavoastră nu v-aţi născut pe Terra?

— Nu, băiete — răspunse bărbosul. Suntem copii din spori. N-avem mamă, n-avem tată. Nu-l avem decât pe ăsta — şi-şi mângâie „Lauserul" automat.

— Îmi pare rău — zise Felix S 23.

— Asta este, ce să-i faci — oftă bărbosul şi scoase din buzunarul de la spate o sticlă plată. Nu beţi, doamnă?

— Mulţumesc, nu prea obişnuiesc — zise Getta 2.

— Păcat — făcu bărbosul şi trase o duşcă. E whisky „Haley", de vreo 50 de ani. Ia zi-i ceva, măi Pavka, din chestia aia.

Blondul puse jos „Lauserul" şi-şi trase în faţă balalaica.

— Cântaţi şi voi? — se întoarse bărbosul spre roboţi. Hai că-mi sunteţi simpatici! Ce ştiţi să cântaţi?

— „Şoferul de la O.N.T." — zise Felix S 23.

— Ei, şoferu'! — făcu dezamăgit bărbosul. „Vino mândră-n galaxie" ştiţi?

— Nu prea — răspunse Felix.

— Ia zi-le melodia, Pavka! — făcu bărbosul şi mai trase un gât.

— „Vino mândră-n galaxie să-ţi arăt stele o mie, măi, măi" — începu cu foc Pavka, zdrăngănindu-şi obiectul. Avea o voce plăcută, baritonală. Cântecul urca încet, ieşea pe hublourile deschise şi se pierdea ca o dâră incoloră în urma navei. La sfârşitul melodiei, bărbosul îşi şterse o lacrimă.

— Voi ce beţi? — întreabă el cu blândeţe pe roboţi.

— Ulei — răspunse Felix S 23.

— Ulei? Avem noi ceva ulei, Toshiro? — zise bărbosul către cel cu ochi asiatici. Acesta, fără o vorbă, ieşi din navă şi peste puţin se întoarse cu două canistre, pe care scria „Shell".

— Luaţi, băieţi, şi beţi, că sărăcie ca la voi la nime-nea — zise bărbosul.

— În sănătatea dumneavoastră, domnule... — şoväi Felix S 23.

— Herbert mă cheamă — zise bărbosul. Herbert Star.

— Să trăiți, domnule Herbert! — făcu şi Dromikct 4, turnându-şi din canistră.

— Toshiro dragă – zise bărbosul —, du-te şi mai adă ceva pentru băieți şi copilaşul ăsta, vezi şi tu în sacul ăla maro...

Toshiro reveni cu sacul şi-l puse înaintea bărbosului.

— Ia luați, băieți, de-aici. Ia şi tu, copilaş! — zise bărbosul către micul Benga şi începu să scoată cu amândouă mâinile pixuri, gume, bujii, săpunuri, minicalculatoare, mulinete „Shakespeare", baterii, after-shave-uri, banane. Goli tot sacul, apoi îl aruncă pe hublou.

— Domnule Herbert — îndrăzni comandantul Felix —, dacă nu vă supărați, am observat că vă plac prunele... poate luați şi de la noi un sac... sunt proaspete...

— Vă mulțumesc, băieți — spuse înduioşat Herbert —, nu vă refuz. Te rog, Toshiro. Asiaticul merse în magazie şi aduse sacul.

— Şi-acum, la revedere, băieți! — zise Herbert ridicându-se. Săru-mânuşițele, doamnă.

— Mai stați, vă rog — zise Felix S 23. Nu e nici o grabă.

— Datoria-i datorie — zise Herbert. Nu mai putem sta. Azi n-am prins decât un satelit senegalez şi pe voi. E un traseu cam necirculat pe-aici. A, să nu uit! Vă las cartea mea de vizită. Dacă vă mai atacă cineva, arătați-o şi n-aveți probleme. Operăm numai cinci echipaje în zona asta. Încă odată, vă mulțumim! Salutări acasă!

— Drum bun şi succes! — strigă roboții.

Agresorii ieşiră spre nava lor. Dromiket 4 închise hublourile.

— Ce hoți de treabă! zise Stejeran 1.

— Vai de mama lor! Mereu singuri în spațiu, nu tu casă, nu tu masă... Nu li-e uşor nici lor — zise Felix.

— N-ați văzut cum a lăcrimat bărbosul când a cântat ăla blond? — făcu Stejeran 1.

— Da, domnule, şi noi n-am ştiut să le zicem un cântec. Dacă le trăgeam o doină ca pe la noi, îşi descărcau toată nava aici — spuse Felix S 23.

— Nici aşa n-am ieşit rău — zise Dromiket 4 privind grămada de obiecte. Noroc cu prunele.

— Un lucru să vă fie clar! — zise cu hotărâre comandantul Felix. Nimeni de-acum înainte nu se va mai atinge de prune! Ați văzut ce importanță au.

EPISODUL 35.

SOȚUL GETTEI 2

După plecarea hoților, roboții noştri tereştri îşi veniră, cum se zice, în fire; Stejeran 1 mătură rapid prin cabină. Dromiket 4 verifică aparatura de bord, comandantul Felix S 23 îşi verifică ținuta, iar micul Benga spuse că îi e somn şi se duse în magazie să se culce. În ceea ce-o priveşte pe Getta 2, aceasta se întinse cât era de atrăgătoare de-a dreptul pe podea, lângă colțul TESA al lui Stejeran. Dromiket 4 îi aruncă o singură privire, Stejeran 1 două, iar comandantul Felix, dându-şi seama că responsabilitatea lui era cu totul alta, nu numai că nu-i aruncă nimic, dar îi spuse peste umăr:

– Getta dragă, stai, te rog, normal! Getta 2 se sculă într-o rână:

– Cum adică normal?

– Adică — răspunse Felix S 23 – să nu stai într-o rână, ci în picioare, ca un robot normal. Colegii mei, care sunt din generația a cincea, chiar dacă nu posedă încă aparatura necesară perceperii unor senzații de genul celor pe care le-ar putea percepe când tu stai într-o rână, sunt totuşi destul de complex dezvoltați ca să înțeleagă că ar fi foarte bine să aibă aparatura necesară perceperii poziției tale. Deci un posibil motiv de nemulțumire din partea lor. Zic bine, băieți?

— Bine şefu'! — răspunseră în cor Stejeran şi Dromiket

— Dom'le, parc-ai fi soțul meu! — făcu întristată Getta 2. Când mă vedea că mă las pe-o rână, nu mai rămânea o farfurie întreagă în casă. Zvârlea cu ele în tabloul lui de absolvire, unde erau toți roboții din generația a şasea care erau construiți să stea drepți, în picioare.

— Cum, eşti căsătorită?! — întrebă timid Stejeran 1, pe care-l uitase Dumnezeu cu mătura-n mână.

— Am fost — răspunse cu însuflețire Getta 2. O poveste tristă, bine că s-a terminat.

— Şi... cum a fost?

— Cum să fie? — spuse Getta 2. La început bine, cum se-ntâmplă de obicei: ne-am cunoscut la o coadă de demagnetizare, ne-am vorbit, ne-am plimbat. Nu era el prea deştept, în schimb era bine făcut, oțel a-ntâia, suedez, când te cuprindea cu brațul mai lung simțeai că e robot, nu cârpă. I-am cunoscut şi părinții, „Steel

Research Company", o firmă de treabă, nu prea bogată, dar cu comenzi ferme. Prin aprilie, într-o marți, ne-am luat și noaptea de marți spre miercuri el a descoperit că sunt construită dintr-un material practic etern, în timp ce lui firma nu-i dădea de trăit mai mult de 30 de ani. Au început zile de chin. Mă bătea ca pe hoții de cai-putere, doar-doar s-o strica vreo piesă în mine; într-o dimineață s-a apucat să mă demonteze, dar știți că la mine șuruburile sunt integrate concepției generale, prin turnare la cald, și altele și-altele. Nu-i venea să creadă că eu o să trăiesc mai mult decât el. Am început să umblăm pe la toți specialiștii, ca să-l renoveze cumva, să-i schimbe piesele, însă când ăia dădeau peste plăcuța lui din interior, pe care scria „Tous les droits reserves, y compris U.R.S.S.", nu mai voia nimeni să pună mâna pe el. Atunci mi-a dat foc, m-a explodat, m-a aruncat de la etaj — eu nimic! Nu pățeam nimic, ba luam și-o grămadă de bani de la asigurări, pentru zgârieturi. Până la urmă am divorțat, deși, sinceră sa fiu, țineam la el. Acum doi ani am auzit că l-au demontat, se pusese pe băut și nu mai era economic. Fiind totuși fosta lui soție, firma mi-a trimis ca moștenire câteva componente, am și-acum una ca amintire, fie-i piesele ușoare! — spuse Getta și scoase din poșetă, arătându-le-o, o șaibă drăguță, lustruită.

EPISODUL 36.
PLANETA TĂLÂMBILOR

Povestea pe care le-o spusese Getta 2 despre soțul ei îi impresionase vădit pe cei trei roboți pământeni. Se gândeau că, la urma urmei, într-un viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat aceeași soartă îi aștepta și pe ei: demontarea, recuperarea, recondiționarea și folosirea sub alt nume și sub alți indicatori. Un fel de metempsihoză a pieselor ce vor sluji, în cel mai hun caz, cine știe cărui strung carusel fără conștiință. Stăteau cu capetele plecate, atât cât le permitea dispozitivul, când deodată Getta 2, care privea prin hublou, exclamă:

— Ia te uită! Parcă se vede o planetă!

Cu paşi mărunţi, comandantul Felix S 23 merse la hubloul său, mai mare şi mai curat, şi se uită în spaţiu, într-adevăr, în depărtare se zărea luminând roşietic ceva de forma unei mingi de rugby.

— Dacă nu mă înşel eu — zise comandantul —, cred după forma, că e... Dromikete. Ia verifică pe ce coordonate suntem!

Robotul programator-corector al zborului, Dromiket 4 merse degrabă la tabloul de comandă, răsuci butoanele roşii şi anunţă:

— Suntem pe coordonatele stabilite!

— Atunci asta e! — zise Felix S 23. Dacă suntem pe coordonatele stabilite şi judecind după cât timp a trecut de când am plecat de-acasă, atunci trecem pe lângă Planeta Tălâmbilor.

— A cui? — făcu Getta 2.

— A tălâmbilor.

— Dar ce-s ăştia? — zise Getta 2.

— Sunt nişte fiinţe ciudate, mai mici decât noi şi conţinând foarte mult brom. De fapt, întreaga planetă este formată; din bromuri solidificate — răspunse Felix S 23. Chiar şi atmosfera conţine nori imenşi şi vapori de brom.

— Şi ei cum pot trăi acolo? — întrebă Getta 2.

— Acolo s-au . născut, au crescut, s-au adaptat. N-ar putea trăi în altă atmosferă. În trecut erau foarte mulţi, dar au fost masiv exterminaţi după descoperirea planetei.

— De ce?

— Au o particularitate stranie: fac tot ce le ceri, te ascultă indiferent ce le spui, trăiesc mereu în aşteptarea unui, ordin. Când primii colonişti de pe Terra au sosit aici şi şi-au dat seama ce uriaş potenţial de muncă au, i-au exploatat, cum se spune, la sânge, deşi n-au sânge, au brom. Nu pot însă îndeplini decât munci fizice. Nu ştiu dacă ţineţi minte, dar apăruseră odată la noi pe pieţe nişte nasturi în formă de romb, din plastic. Aici erau făcuţi. Vagoane întregi de nasturi erau trimise de-aici, apoi mături, făraşe, lampioane, tocătoare, sape, abţibilduri. Dar totul s-a dovedit a fi nerentabil, căci, deşi preţul forţei de muncă era practic zero, trebuiau aduse aici materiile prime, ceea ce costa enorm. Oamenii s-au retras, i-au lăsat în plata Domnului.

— Hai să mergem să-i vedem şi noi! — se rugă Getta 2.

— Mergem, dar cu o condiţie — răspunse Felix S 23. Stăm doar cinci minute. Atmosfera e atât de puternic bromurizată că,

indiferent de costumul de protecție, bromul atacă în cele din urmă conştiința. Cei care au stat mai mult aici s-au trezit la întoarcerea pe Terra că încep să ceară să muncească, fără pauză, până la istovire.

Dromiket 4 corectă traiectoria, îndreptând „Bourul" spre planeta cu pricina, îşi puseră costumele şi căştile de protecție şi în curând aterizară între două dealuri golaşe, roşcate. Ieşiră pe scara navei şi îndată văzură plantate din loc în loc în peisajul arid, pancarte uriaşe pe care stătea scris: „BINE AȚI VENIT PE PLANETA NOASTRĂ! CE TREBUIE SĂ FACEM?". Apoi imediat, pe panta dealului din stânga, văzură coborând în mare viteză un grup de vreo zece tălâmbi. Erau mici, cam de 1,50 m, cu brațe lungi şi capete ţuguiate. Când ajunseră lângă picioarele navei, observară că aveau pielea roşiatică şi ochii mari, profunzi.

— Bună ziua! — le spuse comandantul Felix S 23.

— Să trăiți! — răspunseră tălâmbii în cor. Ce trebuie să facem?

Felix se uită neajutorat spre Getta 2. Aceasta îi şopti:

— Spune-le să facă tumbe!

— Faceți nişte tumbe! — strigă comandantul.

— Câte? — întrebară tălâmbii.

— Zece tumbe.

Îndată tălâmbii începură să sară cu genunchii la piept, numărând cu glas tare: „Unu, doi, trei...".

— Extraordinar! — şopti Getta 2.

– Ce trebuie să mai facem? întrebară ei după a zecea tumbă.

— Mai faceți zece! – le strigă Felix, ca să câştige timp. Tălâmbii, fericiți, începură să ţopăie. În vremea asta de pe plaiurile învecinate curgeau spre navă alții şi alții, femei, copii, bătrâni. Ajunşi lângă tovarăşii lor, întrebau ce trebuie să facă şi porneau şi ei să salte care cum puteau. Pământenii îi priveau fascinați.

— Ăştia ne linşează dacă în continuare nu le ordonăm nimic — zise cu voce scăzută Felix S 23. Mai bine să plecăm.

Se întoarse spre mulțimea de tălâmbi care terminase de sărit şi aştepta nemişcată.

— Ia ascultați aici! Toată lumea să meargă mersul piticului până la muntele de colo şi înapoi! Executarea! Când masa compactă a tălâmbilor deveni doar o pată cărămizie în depărtare, intrară în navă şi decolară.

— Am o senzație ciudată — spuse după o vreme Getta 2, privind prin hublou. Puneți-mă şi pe mine să fac ceva, orice: să mătur, să spăl, să gătesc...

EPISODUL 37.

SPLEEN COSMIC

Îndepărtându-se de Planeta Tălâmbilor, fiecare rumega în tăcere ceea ce îi trecea prin cap: robotul TESA Stejeran 1 – gândurile, robotul programator-corector al zborului Dromiket 4 – ideile, iar comandantul Felix S 23 – hotărârile. Cât despre Getta 2 s-ar putea spune, fără a greşi prea mult, că trupul îi colcăia de senzații şi, în consecință, i se făcuse cald. Sunt momente în viața oricărui echipaj interplanetar, fie el format numai din roboți, când imensitatea spațiului dimprejur, noaptea cosmică, frumusețea căderii fulgerătoare a unui meteorit ducându-se acolo unde şi-a înțărcat dracul copiii, perceperea aproape materială a ciudățeniei după care $E=mc^2$ dau, toate acestea, sentimentul că nu mai este nimic de făcut, că toate sunt inutile, că e mai bine să tragi pe dreapta etc. E starea cunoscută sub numele de „spleen cosmic", de care puțini astronauți adevărați au scăpat şi în voia căreia, pare-se, se lăsaseră acum şi roboții noştri.

— Mă gândesc — spuse comandantul Felix S 23, spărgând tăcerea — că suntem destul de comici cum umblăm aşa teleleu după un satelit natural care şi-a părăsit orbita încredințată. Şi-a părăsit-o, treaba lui, să-i fie de bine! Nu?

— Sunt cu totul în asentimentul dumneavoastră — răspunse robotul Dromiket 4. În ceea ce mă priveşte, tot apăsând aici pe butoanele astea şi corectând toată ziua traiectorii după traiectorii, simt cum mă apucă rutina.

— Mi-e lehamite să vă tot comand: fă aia, fă aialaltă de ce n-ai făcut aşa, şi aşa mai departe — spuse Felix S 23. Ia să mai faceți şi cum vreți voi!

— Dacă îmi permiteți şi nu vă supărați — interveni robotul TESA Stejeran 1 —, să ştiți că de la o vreme eu nici nu vă mai

auzeam, puteați dumneavoastră să tot îi dați înainte cu ordinele, îmi intrau pe-un circuit şi-mi ieşeau pe celălalt, de obosit ce eram.

— Interesant! — zise Felix S 23. Bravo!

— Îmi venea să şi râd de dumneavoastră – continuă Stejeran 1. Îmi ziceam: „Ia te uită câtă energie consumă, mâine-poimâine îl duc la ICVA şi el face pe bossu' în spațiu!".

— Asta mă aşteaptă, ştiu — răspunse comandantul Felix S 23. Băieți, dacă am fost câteodată dur sau neprincipial, vă rag să mă iertați. O viață are robotu'.

— Lăsați — zise Dromiket 4 —, că nici noi n-am fost uşă de biserică. Eu, cel puțin, am corectat traiectoriile tot aiurea, încât nici nu mai ştiu pe unde ne aflăm.

— Iar eu — zise Stejeran 1 —, în timp ce dormeați, v-am luat şurubul de la soldul stâng. De-aia şchiopătați aşa în ultima vreme.

— Dă-l încolo de şurub! — făcu Felix. Nu şurubul contează, ci sufletu'! Uite, dragă Stejeran, ca să vezi că n-am nimic cu tine, îți las comanda navei.

— Comandă-mi trebuie mie? făcu Stejeran 1. N-aş da mătura din mână nici pentru zece comenzi. Cu o mătură se poate trăi, cu o comandă mai greu.

— Adevărul este că nici eu n-aş da comanda din mână — zise Felix. Azi comanzi una, mâine alta, până la urmă te obişnuieşti. Şi să ştiți că nici să comanzi nu e aşa greu. Totul e să ai cui.

— Nici profesia mea de corector de traiectorii nu e rea — făcu Dromiket 4. Ai corectat o dată greşit? Nu-i nimic, mai corectezi o dată. Eu sunt plătit după numărul de corecții. Interesul meu este să corectez cât mai mult. Dacă aş corecta bine din prima încercare, nu mi-aş lua nici chenzina.

– Păi aşa e şi la mine — zise Felix S 23. Nu ştiu dacă o să mă înțelegeți ce-o să zic, dar esențialul nu e să-ai comandă fermă, ci comandă multă. Dumneata, Getta 2, ce părere ai?

Getta 2 îşi puse picior peste picior, în aşa fel încât toți simțiră nevoia să dea o nouă turnură discuției.

— Drept să vă spun, mă cam plictisesc cu voi, roboții răspunse Getta 2. Aş vrea, dacă tot povestim, să întâlnesc eu un om. Apropo, oamenii de pe Terra cum sunt?

— Ei, oamenii!... făcu dezamăgit Felix S 23. Vai mama lor! Noi cel puțin avem program, suntem programați mod clar pe câte-o

chestie. La ei nu întâlneşti două programe la fel. E un haloimăis, ceva de speriat. Dar altfel sunt simpatici.

În timpul acesta, nava spațială interplanetară „Bourul" luneca silențios prin spațiu.

EPISODUL 38.

„VEAC NOU" REGĂSIT

Tot vorbind ei de una, de alta, timpul trecu; după faptul că Getta 2 începuse să caşte discret, iar picioarele îi căpătaseră o nuanță caldă, rozalie, îşi dădură seama că e seară. Întotdeauna când Gettei 2 i se colorau astfel picioarele, însemna că îi este somn, senzație pe care roboții nu o cunoşteau, odihna reprezentând pentru ei doar scoaterea din priză şi trecerea din starea de veghe, pe baterii. Comandantul Felix S 23 tocmi voia să-i amintească Gettei 2 că, având în vedere nuanța aproape umanizată, trandafirie a culorii picioarelor ei, poate trece să se-ntindă oleacă unde-o dori, când deodată avertizorul „Popov-Mitsubishi" pentru semnale recepționate din spațiu începu să pâlpâie violent.

— Ce să fie? — zise robotul programator-corector al zborului, Dromiket 4. N-a mai pâlpâit aşa de pe vremea punerii în funcțiune, când, dacă mai țineți minte, s-a şi defectat.

Îşi puse căştile adiacente la ureche şi ascultă.

— Ei, ce-i? — făcu Felix S 23.

— Aici „Bourul", recepție! — strigă Dromiket 4. Cine mă cheamă?

– Nu aşa, mă! – zise comandantul. Foloseşte limbajul spațial!

— Here is „The Ox", reception! Who call me? — strigă Dromiket 4.

— „New Century" call you! Reception! — se auzi în pâlnie.

— „New Century" — spuse nedumerit Dromiket 4. Cine or fi ăştia?

— Stejerane — spuse comandantul Felix S 23 —, ia uită-te tu în dicționarul spațial-român şi vezi ce-nseamnă.

Stejeran luă dicționarul de pe poliță şi începu să-l frunzărească.

— „New" înseamnă nou, iar „Century" înseamnă... un moment... secol, veac sau grup, colecție de-o sută. „Noul Secol" sau „Nou Veac" sau „Noua Colecție De-o Sută", cam aşa ar veni.

— Noua Colecție De-o Sută? — făcu întrebător Felix S 23, dar în clipa următoare îşi dădu o palmă peste frunte şi exclamă: „Nou Veac"! Păi ăsta-i „Veac Nou"!

Săriră cu toții în picioare, iar Felix se repezi spre microfon şi strigă:

— „Veac Nou", unde eşti? Aici „Bourul". De la Centrul spațial Drăgănesti-Vlaşca! Te căutăm din februarie! Recepție!

— Fraților! — se auzi un glas emoționat în pâlnia avertizorului. Gigi, tu eşti? Recepție!

— Nu e Gigi, e Felix S 23! — strigă la fel de emoționat Felix.

— Da' Gigi unde e? — întrebă uşor decepționată vocea.

— L-au trecut la irigații — răspunse Felix S 23. Cu cine vorbesc? Recepție.

— Cu Roşca 7, responsabilul satelitului.

— Să trăiți, tov. Roşea! Sunt Felix S 23, de la sistematizări! Vă căutăm de opt luni! Ce s-a-ntâmplat? De ce v-ați părăsit orbita?

— E o întreagă tărăşenie — răspunse vocea. Da' soția tovarăşului Gigi ce mai face? E sănătoasă? Recepție!

Felix S 23 se uită neajutorat spre ceilalți: ce făcea soția lui Gigi? Ceilalți ridicară din umeri.

— Nu ştim, tovarăşe Roşea! — strigă comandantul. Suntem în spațiu de mult! Vă căutăm pe voi! Unde sunteți? Ce s-a-ntâmplat? Recepție!

— Am intrat în coada cometei Halley şi ne-a tras de pe orbită după ea! — strigă tov. Roşea. Suntem acum pe orbita Halley. Vă rog să interveniți cumva!

Comandantul Felix se scarpină în cap: la aşa ceva nu se aşteptase.

— O să facem tot posibilul! — strigă el în microfon. Nu vă demoralizați.

— Nu ne demoralizăm — răspunse Roşea 7 —, dar e foarte mult praf! De-abia ne vedem unii pe alții!

— Cum stați cu gogoşarii? — întrebă comandantul.

— Nu s-au făcut, dar în schimb a crescut extraordinar rapița! E ceva de speriat, o minunăție! — strigă tov. Roşca.

— Foarte bine! — răspunse Feiix S 23. Țineți-o tot aşa!

— N-o mai putem ține, creşte peste tot, pe câmp, prin apartamente, în...

Se auziră câteva păcănituri, apoi pâlnia avertizorului tăcu. Legătura se întrerupse. Dromiket 4 încercă s-o refacă, dar nu reuşi.

— Auzi, dom'le, ce chestie! — spuse comandantul Felix S 23. Cine s-ar fi aşteptat?! Tocmai rapița!

EPISODUL 39.

UN OM NECĂJIT

Faptul că dăduseră în sfârşit peste „Veac Nou", satelitul pe care-l căutau de-atâta vreme, însenină, cum s-ar zice, frunțile roboților, deşi ştiau că va fi greu pentru ei să-l ia de la coada cometei Halley. Se gândeau apoi ce să raporteze pe Pământ în legătură cu rapița. Că rapița creştea într-o asemenea măsură pe „Veac Nou" nu părea la prima vedere un lucru rău, chit că satelitul fusese inițial orientat pentru cultura de gogoşari. Dar din câte cunoşteau ei, despre rapiță nici nu se pomenise să fie introdusă pe tarlalele satelitului, aşa ca jos pe pământ se puteau naşte firesc o serie de întrebări. Cine adusese rapița pe „Veac Nou" şi în ce scop? De ce nu s-a sesizat imediat că rapița se dezvoltă fără precedent în detrimentul altor culturi? Cine şi ce se ascunde îndărătul rapiței? Cu aceste şi cu alte întrebări în cap, roboții băgară de seamă abia în ultimul moment că de nava lor se apropiase un vehicul ciudat, mic şi cam damblagit, cum îşi dădură seama după păcăniturile pe care le scotea prin eşapament, înainte de-a apuca să lanseze somația obligatorie, din vehicul ieşi un individ: foarte brunet, având legat în spate un tub de oxigen din care pornea un fel de maț ducând la gura globului transparent de protecție ce-i înconjura capul. Individul traversă plutind spațiul de trei-patru metri până la „Bourul" şi ciocăni la uşă.

— Cine-i? — întrebă comandantul Felix S 23.

— De la Cooperativa „Prestarea". Am autorizație — se auzi o voce răguşită de dincolo de uşă.

— Şi ce vrei? — zise Felix S 23.

— Nu doriți jaluzele? — întrebă vocea. Roboții se uitară unii la alții.

— Ce să dorim? — făcu Getta 2.

— Jaluzele, doamnă, săru-mâna — zise vocea. Ieftine şi garantate. Doi poli la metru, tragi de ele şi-ți intră lumină-n| casă.

— Nu dorim! — zise tare Felix S 23.

— De ce nu? — făcu Getta 2. Eu n-am văzut niciodată jaluzele. Lăsați-l să intre.

Felix S 23 privi şovăitor spre ceilalți, apoi se îndreptă spre uşă, trase zăvorul, scoase lanțul şi apăsă pe buton. Uşa nu se clinti.

— Poftim, s-a blocat şi asta! — zise comandantul Felix S 23.

— Un moment, tataie, că ți-o deschide băiatu' — făcu: vocea de dincolo, şi-ndată se auzi un zgomot fin de scule răscolite, apoi ceva meşterind la broască şi, în fine, în mai puțin de-un minut, uşa cedă.

— Săru-mâna şi să vă trăiască copiii — zise individul intrând şi scoțând de sub un costum de cosmonaut de pe vremea lui Gagarin mai multe mostre de jaluzele.

— De unde vii, frate? — zise uimit Felix S 23.

– Dă p-acilea – răspunse omul. Dom' şef, pot să-mi scot, cât discutăm, tubul?

— Scoate-l, măi — zise Felix. Aplecându-se de spate, omul îşi dădu jos tubul de oxigen ce era prins ca un rucsac, îl aduse în fața lui, răsuci strâns un manşon, închizând probabil oxigenul, apoi trase afara din globul de pe cap mațul de cauciuc şi la urmă îşi deşurubă şi globul, aşezându-l la picioare, lângă tub.

— Să mă omori — zise omul ştergându-se de sudoare da' nici până astăzi nu m-am putut obişnui cu toată fierăraia asta. Da' dacă astea sunt condițiili...

– Păi cine te pune să umbli aşa în spațiu? – zise Dromiket 4.

— Nevoia, dom' şef — răspunse omul. Când acasă plânge copilaşii, ce să faci? Îți iei sarsanaua şi te duci oriunde să la aduci, că ei ce ştie dacă e mici şi mamă n-are...

— Copii ai? — întrebă Getta 2.

— Da' ce n-am, coniță! Am reumatism, am un frate-n puşcărie şi am şi pământ de flori dacă doriți, un pol ghiveciul, pui în el laleaua şi iese garoafa.

EPISODUL 40.

MARKETING

— Şi cum te cheamă, nene? — întrebă comandantul Felix S 23, după ce omul îşi mai trase sufletul.

— Anghelinei Nelu, dom' şef — răspunse tuciuriul da' puteți să-mi spuneți Jan. Jan Relativu', aşa mă strigă lumea.

— Păi înseamnă că eşti de-ai noştri! — făcu Felix S 23. Noi suntem de la Drăgăneşti-Vlaşca.

— Cunosc zona — răspunse Jan. E multe ciuperci pe-acolo:

— Da' tu de unde eşti? — zise Dromiket 4.

— Din moşi-strămoşi mă trag din Egipt, da' după bunici mă trag din Crângaşi. Când a venit construcțiile, bunicu' s-a mutat în Ferentari, da' după tată mă trag dă la ştrand, din Tei.

— Şi-n spațiu cum ai ajuns? — zise Stejeran 1.

– Păi cu construcțiile, că noi eram cu lalelele. Am luat răsadurile şi ne-am mutat. Ce, în spațiu nu e înmormântări, nu e botezuri? E! Şi dacă nu e petreceri şi omu' vrea să stea cu nevasta sau cu artista în aparatu' lui, poftim, îți dă Jan jaluzele, le tragi şi poți juca giamparaua, cine te vede?

— Şi de ce ți se spune Relativul? — întrebă Getta 2.

— Că la mine găseşti de toate, da' e momente când nu găseşti nimic, după cum e timpurile.

— Acum, de pildă, dacă ți-aş cere smochine, ai avea? — zise Getta 2.

— Da' dă ce să-mi cereți smochine, coniță, când puteți să-mi cereți ciungă? Mestecați la dânsa cât doriți şi nici n-are sâmburi — zise Jan.

— Mulțumim – răspunse Felix S 23 —, dar nu dorim. Oricum, noi n-am simți ce gust are.

— Păi am şi ciungă fără gust, pentru dumneavoastră — răspunse Jan. N-are gust, da' ia uitați-vă ce culori pe dânsa, îți vine s-o mănânci, nu alta! Sau dacă n-o mănânci, o mesteci cât o mesteci, apoi o lipeşti sub scaun, să-ți moară duşmanii.

— Nu, Jane, mersi, nu luăm — zise Felix S 23. Altceva ce mai ai?

– Mai am butelii, kentane, drujbe, tranzistori şi smochine.

– Smochine? – făcu Getta 2. Păi ziceai că n-ai smochine.

– Am, dar nu le dau fără jaluzele şi ciungă — răspunse Jan.

— Bine, cumpăr tot! — zise amuzată Getta 2.

— Nu vă supărați că vă-ntreb, domniță, văd că vreți să cumpărați, dar cu ce?

— Păi de ce întrebi? — spuse Getta 2.

— Pentru că tot aşa am vândut marfă serioasă la o navă şi când să-mi scot şi eu pârleala, au zis că plătesc prin virament. Dă virament aveam eu nevoie?!

— Îți plătesc în uraniu. E bine? — făcu Getta 2.

— În uraniu? — îi sclipiră ochii lui Jan. Dacă plătiți în uraniu, o vând şi pă mama! „Lactosan" aveți?

– Avem, măi! – interveni Felix S 23. Du-te şi-adu smochinele, că ne ții în loc!

Cât ai clipi, Jan îşi puse globul pe cap, luă tubul de oxigen în spinare şi ieşi în imponderabilitate. Reveni rapid cu o pungă de smochine, cu patru jaluzele şi cu trei pachețele de gumă. Getta 2 îi numără cinci fise de uraniu, cât îi ceru meseriaşul, apoi Felix îi sugeră din priviri ieşirea în hăul cosmic. Din uşă, Jan se întoarse şi spuse:

— Da' nişte sticli goale...

— N-avem! — răcni Felix S 23. Meseriaşul ieşi resemnat, trăgând după el uşa. La vreun minut după aceea, prin hublou, văzură cum micul vehicul pe care scria Cooperativa „Prestarea" se depărtează încet, spre noi şi noi orizonturi ale cunoaşterii.

EPISODUL 41.

LA O CIUPERCĂRIE

După plecarea simpaticului comerciant, încercară să stabilească legătura radio cu satelitul „Veac Nou", dar nu reuşiră. Prinseră în schimb un post malayezian care retransmitea emisiunea unui post american, un post italian care transmitea un meci de fotbal şi un post polonez care era temporar în pauză. Verificară instalaţiile de bord şi comandantul Felix S 23 întrebă:

— Dromikete, pe ce coordonate evoluăm?

Dromiket 4 citi cifrele de pe scala indicatorului poziţional, le introduse în computerul autonom, privi rezultatul şi spuse:

— Pe coordonatele dinainte stabilite.

— E bine — zise comandantul Felix S 23.

— După calculele mele, peste un minut-două, dacă nu cumva vom devia spre dreapta, trebuie să dăm peste staţia orbitală „Avântul".

— „Avântul"? — întrebă Felix S 23. Ia să vedem ce-i cu ea. Luă din raft volumul I din enciclopedia „Cosmosul de la A la Z" şi începu să caute.

— „Avântul" — citi el — „cuvânt desemnând o stare de entuziasm, concretizat în acţiunea de a-ţi lua angajamente".

— Nu e asta — zise Dromiket 4. Căutaţi la staţii orbitale.

— „Avântul" — citi mai departe comandantul — „echipă de dansuri de pe Venus". Nu e asta. „Avântul — Staţie orbitală. Ciupercărie de elită".

— Asta e! — zise Dromiket 4.

— Ciupercărie? — făcu Getta 2. Vai, de când n-am mai mâncat ciuperci! Nu oprim puţin?

— Ştiu eu dacă are rost? — răspunse Felix. După nume, e unitate de-a noastră şi s-ar putea să nu ne dea picior de ciupercă.

La insistenţele Gettei 2, când staţia se ivi în depărtare, reduseră totuşi motoarele. Din câte se vedea, era o staţie orbitală mare, o platformă de câteva hectare cu pădure, în colţul căreia se afla înfiptă un soi de tonetă, locuinţa paznicului. În faţa tonetei era locul de aplatformizare, iar de tonetă stătea legat cu lanţ, plutind în imponderabilitate, un câine ciobănesc mare, cu un glob transparent

de plastic pe cap. Când se lăsară pe platformă, câinele începu să vâslească din labe şi să latre răguşit, având probabil ataşat la glob un amplificator stereo, de se auzea aşa bine. Pe când atingeau platforma cu o mică zguduitură, apăru paznicul. Ținea o bâtă în mână şi era om.

— Silence, Ursu! — strigă el. Who is it?

— Oameni buni, nene! — răspunse Felix, ieşind pe scara navei.

— Nene eşti cu tac-tu, nu cu mine! Acuma se vine?

— Poftim? — nu înțelese comandantul.

— Am zis: acuma se vine? Bine că n-ați venit la anu'!

— De unde să venim? — zise nedumerit Felix S 23.

Paznicul se uită mai atent spre navă.

— Păi nu sunteți „Transcom"-ul? — întrebă el.

— Nu, frate! — răspunse Felix. Suntem navă de cercetare.

— Fi-v-ar cercetarea... — mormăi paznicul, apoi, negru de furie, se-ntoarse şi-i altoi una cu bâta câinelui care plutea în imponderabilitate, lătrând de mama focului.

— Spuneți şi dumneavoastră — se adresă el roboților care ieşiseră pe scară — dacă nu-ți vine să turbezi: de doua luni aştept să apară „Transcom"-ul să ia ciupercile, şi nimic! Nicio navă, nicio veste măcar!

— Dar de ce atâta grabă?

— Cum de ce? — răspunse paznicul. Dacă le culeg şi nu se transportă imediat, se strică.

— Atunci nu le mai culegeți şi lăsați-le să crească în pădure, printre copaci, până vine „Transcom"-ul.

— Care pădure? Care copaci? — făcu paznicul.

— Dar ăştia ce-s? — zise Getta 2, arătând spre trunchiurile groase ce creşteau înalte, îngrămădite, dincolo de tonetă.

— Astea? — făcu paznicul. Ce să fie? Sunt ciuperci! Roboții se uitară mai bine şi văzură cu uimire că într-adevăr ceea ce păreau a fi copaci erau ciuperci uriaşe, cu cupola sus de tot, la vreo 30–40 metri de sol. Paznicul luă un topor şi izbi în trunchiul unei ciuperci care sună lemnos.

— Vedeți? — zise el. Dacă nu le culegi de mici, nu le mai poți opri, cresc până trebuie să le tai cu ferăstrăul, dar nici de mobilă nu-s bune, că fac viermi. Şi totul din cauza „Transcom-ului. Anul trecut

am pățit la fel cu pătrunjelul. În loc să-l culegem în aprilie, l-am cules în iunie, cu dinamită, că urma să însămânțăm napii.

EPISODUL 42.

COSMIC SCHOOL

Roboții noştri pământeni, însoțiți de Getta 2 şi de micul Benga, ce dormea încă în magazia navei, nu zăboviră prea mult la ciupercăria „Avântul"; luară ca amintire câteva aşchii din ciuperci şi pe la 16,32 (ora Bucureştiului) „Bourul", cu scrâşnetul specific, decolă în spațiul interplanetar negru ca păcura. Nu vedeai la doi paşi. Lumina farurilor, datorită puternicelor câmpuri de tot soiul pe care le străbătea, căpătase o traiectorie curbă şi lumina în spate. Însă aparatele de bord, spre mândria uimită a întregului echipaj, funcționau normal, aşa că în momentul când prin bezna de afară se zări un punct alb, lui Dromiket 4 nu-i fu greu să anunțe, privind coordonatele tot mai corecte afişate de computerul autonom Super FX Făurei Ileven:

— Ne apropiem de Cosmic School. Oprim sau ocolim?

— Cosmic School? — zise comandantul Felix S 23. Ce-i asta?

— Din câte am auzit — răspunse Dromiket 4 —, e un fel de şcoală experimentală, îi învață pe copii să se obişnuiască să trăiască în cosmos.

Felix S 23 păru că se gândeşte puțin.

— E gratis sau cu taxe? — făcu el.

— Cu taxe — răspunse Dromiket. Taxe mari. Dar se zice că e ultimul răcnet. Au o utilare ceva de groază, nu le lipseşte nimic, plus cei mai buni meditatori din galaxie.

— Mă gândeam — continuă Felix S 23 — c-am fi putut să-l lăsăm o vreme pe Benga aici. Dar dacă e cu taxe...

— Nu-i nimic — interveni Getta 2 — plătesc eu. În ce se plăteşte?

— În uraniu forte — răspunse Dromiket 4.

— Am — zise Getta 2. Puteți opri.

Punctul alb deveni tot mai mare şi-n curând văzură o uriaşă sferă transparentă, feeric luminată, în interiorul căreia, pe o suprafaţă de câteva sute de hectare, se vedeau înşirate pe orizontală zeci de clădiri, terenuri de joacă, de sport, tarlale cu cereale, turnuri de apă, autostrăzi etc. Semnalizară de oprire şi-o trapă se deschise în peretele transparent al sferei, lăsându-i să intre. Aterizară pe platforma din faţa casei directorului spre care, de altfel, călăuzeau toate indicatoarele aeriene şi imediat, aplecat, ţinându-şi cu mâna pălăria să nu i-o sufle puternicul curent de aer stârnit de motoarele „Bourului", lângă navă se prezentă un tip foarte elegant îmbrăcat într-un tweed gris-perle, cu cravată şi pantofi de lac Tipul aruncă o privire indicatorului navei, cuplă radiotranslatorul simultan de lângă ureche şi-i întâmpină într-o române perfectă, literară:

— Bine aţi venit în instituţia noastră! Sunt pedagogul de serviciu Iuri Clarence. Cu ce vă pot fi de folos?

— Am auzit de şcoala dumneavoastră — începu Felix S 23, urmat de ceilalţi pe scară — şi-am dori, dacă e, posibil, s-o vizităm. Avem şi-un băieţel...

— Doriţi să vizitaţi sau să înscrieţi băiatul? — îl întrerupse tipul.

— Întâi să vedem despre ce e vorba şi-apoi îl înscriem.

— Mi se pare corect — răspunse pedagogul. Totuşi, până faceţi vizita, n-aţi fi atât de buni să opriţi motoarele? Ştiţi, se face praf...

— De ce nu le-ai oprit?... şopti Felix către Dromiket 4.

— Am uitat, răspunse acesta ridicând din umeri şi urcă spre interiorul navei. „Bourul" mai trepida puţin şi se opri.

— V-aş ruga să poftiţi acum cu mine — le zise pedagogul, scuturându-şi tweedul şi aranjându-şi pălăria. Îi conduse la baza unui turn, de unde luară liftul până în vârf, pe un fel de terasă deschisă.

— Sistemul nostru e foarte simplu — zise pedagogul după ce îi lăsă să admire privelişte a întregului aşezământ. El se bazează pe stimularea motivaţiei de a învăţa a fiecărui copil, cuplată cu o disciplină de fier, liber consimţită. Copilul dumneavoastră a apucat să înveţe ceva f

— Nu — răspunse comandantul.

— Excelent — zise pedagogul. Noi nu primim decât copii care nu ştiu nimic. Iată, de pildă, în acel dreptunghi notat cu 1 sunt copiii

din clasa I. Urmăriră cu toţii mâna pedagogului şi descoperiră jos, puţin în dreapta turnului, un dreptunghi încăpător în care vreo duzină de copii se jucau printre trenuleţe electrice, tobogane, sumedenie de căsuţe, mingi, păpuşi, jucării, care de care mai atrăgătoare.

— Dar nu prea învaţă! observă Getta 2.

— Nu-nvaţă absolut deloc, dar tocmai asta urmărim. Nici nu le-am permite să-nveţe. Dincolo, în dreptunghiul 2, sunt copiii din clasa a II-a.

— Nici ăştia nu-nvaţă! zise Felix S 23.

— Bineînţeles! — răspunse pedagogul. Majoritatea continuă să se joace, deoarece am sporit numărul de jucării, le-am perfecţionat. Observaţi totuşi că sunt câţiva care nu se mai joacă, s-au plictisit, uite, ăştia trei, de lângă gard!

Într-adevăr, trei copii stăteau lipiţi de gardul de sârmă şi priveau prin ochiurile lui spre dreptunghiul nr. 3.

— În dreptunghiul nr. 3, corespunzător clasei a III-a, am dublat numărul jucăriilor, dar, după cum puteţi vedea, sunt tot mai puţini cei care se joacă. Majoritatea privesc spre clădirea mare din centru pe care ce scrie, vă rog?

— Abecedare. Intrarea strict interzisă — citi Felix S 23 uimit.

— Înţelegeţi? — făcu pedagogul. Vă daţi acum seama cu ce poftă aşteaptă deci să primească abecedare, de exemplu, cei trei care s-au plictisit de jucării încă din clasa a II-a? În clasa a IV-a ei pur şi simplu devoră materia de-a-ntâia şi de-a doua în trei săptămâni. Atrag însă atenţia că e vorba de o materie specială, materia disciplinei. Ascultaţi! — zise pedagogul şi scoase o pâlnie rabatabilă, se aplecă spre dreptunghiul 4 şi strigă: Clasa a IV-a, cât fac 2 ori 2?

— Cât doriţi! — răspunseră copiii în cor.

— Dar am văzut vreo şapte în colţul acela care n au răspuns! — zise Stejeran 1.

— Bineînţeles că n-au răspuns — surise cu fineţe pedagogul — pentru că ei au aflat prin propriile forţe fără să-i înveţe nimeni, că 2 ori 2 fac 4. Ei bine, mă bucur că i-aţi observat, pentru că de-abia din ei alegem viitorii specialişti. Dar să mergem mai departe.

EPISODUL 43.

COSMIC SCHOOL (II)

Coborâră din turn şi-o luară pe una din aleile principale ale vastului aşezământ şcolar, frumos străjuită de o parte şi de alta cu panouri şi afişe cu maxime, îndemnuri, apeluri, *memento mori-uri* etc. Roboţii noştri citiră câteva în treacăt: „Nu uitaţi: 4273 ori 391 fac 3211963!", „Feriţi raza de acţiune a macaralei!", „Un pas mic pentru om e un pas înainte pentru omenire", „Adunând mai mulţi meteoriţi, sporiţi fondul de pietriş!", „Marţienii noştri n-au luptat degeaba". În faţa unei clădiri cochete, tipizate, cu trei etaje, pe care o învălui cu privire maternă, plină de dragoste, pedagogul se opri:

— Aici învaţă copiii mai mari, din clasele V—VIII zise el. Să intrăm.

Păşiră pe poartă şi intrară în curtea mare a şcolii, amenajată ca teren de sport. Recunoscură câteva din însemnele unor sporturi terestre: porţile de handbal, panourile de baschet, groapa pentru săritura în lungime; apoi văzură un mic labirint cu geometrie variabilă, din butoaie, pentru sportul tradiţional al jupiterienilor, *sornakul,* patru cotețe cu iepuri de câmp pentru pasiunea nr. 1 a marţienilor, *lepurul,* un fel de oină fără minge, cu iepuri, plus alte câteva spaţii marcate mai ciudat, probabil pentru întrecerile neptunienilor, saturnienilor şi chiar ale celor doi morocănoşi elevi plutonieni, singurii pe care – după cum le spusese pedagogul – îi poseda şcoala. În mijlocul curţii stătea înfipt un catarg în jurul căruia erau strânşi vreo treizeci de elevi uitându-se în sus. Priviră roboţii tereştri într-acolo şi văzură trei indivizi stând atârnaţi într-un fel de hamuri de trei braţe metalice ce se roteau îi vârful catargului. În timp ce se învârteau cu viteză mică, încercau să păstreze cât mai mult în aer o minge de volei, pasând-o unul la altul.

— Sunt profesorii noştri de sport — explică pedagogul observând nedumerirea roboţilor tereştri. Le arată copiilor cum se pot juca în imponderabilitate.

Intrară apoi în clădire, pe un coridor curat, luminos, proaspăt dat cu petrosin. Pe lângă pereţi, pe piedestaluri de granit, se înşirau busturi de ghips ale unor mari personalităţi ce contribuiseră la dezvoltarea civilizaţiei umane, cât şi a altor civilizaţii. Terra era

reprezentată, printre alții, de Copernic, Newton, Edison, Popov, Marconi, Einstein, Freud, Kasparov, Odobleja, Planck şi de-un imens mozaic înfățişând Experimentul Philadelphia. Dintre busturile jupiteriene, roboții noştri recunoscură pe cel al lui Restros S, primul extraterestru capturat viu în 1993 lângă Detroit (Michigan) şi pe cel al lui Marlin Si, care inventase alimentația cu rază lungă de acțiune. Partea marțiană avea câteva ilustrate cu zonele lor de irigații, iar plutonienii erau reprezentați doar de bustul lui Streblock, marele lor jucător de back-ball. N-apucară să vadă ce aveau expus saturnienii şi neptunienii, deoarece pedagogul deschise o uşă, poftindu-i cu un gest larg.

— Veți vedea o clasă de fete, clasa a VII-a A — le spuse el. Până în clasa a VI-a, avem colective mixte. În clasa a VII-a, când se înfiripă dorința cuplului, despărțim fetele de băieți pe timp de trei ani. În toată această perioadă dorința se coace, aşa că în momentul când fetele au ajuns în clasa a X-a, le reunim într-un colectiv şcolar cu băieții din clasa a XII-a. Interesant este că toți părinții au înțeles ideea.

La catedră stătea aşezat un robot-profesor, urmărind preocupat dârele lucioase pe care le lăsa pe suprafața cristalului un melc. La vederea pedagogului, profesorul-robot sări în picioare şi strigă „Drepți". Elevele țâşniră în poziția sus-amintită. Roboții noştri observară că elevele nu stăteau în bănci, ci în grupuri, în jurul unor mese însemnate cu litere şi cifre: C3, B7, T2 etc. Cu surprindere mai văzură că în sala de clasă atârnau într-un colț scutece, pantalonaşi, ciorăpei, într-altul era aranjat un bufet de bucătărie, iar lângă uşă era un coş plin cu gheme şi andrele.

— Se studiază diferențiat, pe grupe — îi lămuri pedagogul, făcând semn elevelor să-şi continue munca. Să luăm un exemplu. Ce se studiază la M4? — se întoarse el spre profesorul-robot.

— Un moment — spuse acesta, dând melcul la o parte şi deschizând un caiețel. La M4 se studiază ciorba de potroace! — citi el în caiețel.

Se apropiară de masa M4 şi văzură într-adevăr cum o elevă pământeană vioaie, drăguță, le explică unor jupiterience durdulii, roşcate cum se face ciorba de potroace. Avea la dispoziție tot ce era necesar: gheare de găină, capete, gâturi, pipote, borş etc.

— Aici ce se studiază? — întrebă pedagogul, apropiindu-se de masa C3, unde o ochelaristă saturniană arăta ceva pe o foaie de hârtie unui grup de pământence.

— Ecuațiile teoriei sistemului binar Herculis — răspunse profesorul-robot.

— Am constatat — spuse pedagogul cu glas scăzut — că de regulă elevele extraterestre sunt excepționale la matematică, fizică, la ruletă, la toate materiile realiste. În schimb, ele sunt bâtă la gătit, la croşetat, la flirt, la gospodărie în general. Ale noastre sunt oarecum invers. De aceea le punem să se-nveţe reciproc. Anul trecut am avut o promoție excelentă de doici neptuniene şi două cercetătoare pământene în geometrie plană. N-a fost uşor nici într-o parte, nici într-alta.

EPISODUL 43.

COSMIC SCHOOL (III)

Mai vizitară alte câteva clase din cursul superior de liceu şi câteva amfiteatre studenţeşti unde roboților tereştri li se explică principiul notării din scoală: pentru acelaşi răspuns, oral sau scris, se dădeau două note: una a profesorului, desigur, supusă subiectivismului, şi alta a computerului care răspundea de profesor. Dacă între cele două note obținute de elev (student) nu era o diferență mai mare de două puncte, se făcea media şi se obținea astfel nota finală. Dacă diferența depăşea, două puncte, fie era sancționat şi înlocuit profesorul, fie era reparat computerul. În general, se prefera prima soluție, pentru că a doua era mai costisitoare: o simplă schimbare de circuite costa cât leafa anuală a cinci profesori eminenți. Se adăuga la aceasta şi faptul că exista o concurență acerbă pentru o catedră, iar conducerea îşi întregea bugetul şi din amenzile substanțiale aplicate slujitorilor Almei Mater.

După aceste explicații, pedagogul îi conduse spre o clădire imensă, cu aspect de fortăreață, plasată în centrul întregului aşezământ. Pe drum, el le spuse:

— Dotarea ultraperfecționată, sistemul docimologic obiectiv, faptul că nu avem voie să lăsăm corigenți sau repetenți nu explică decât în parte succesele noastre. După opinia conducerii, care de altfel este şi a mea, circa 75% din marile noastre realizări nu se datorează controlului riguros asupra elevilor şi studenților, ci controlului permanent, deschis, conştient asupra profesorilor. Pentru aceasta, am pus la punct un strălucit corpus de inspectori care lucrează aici, în clădire. Practic, numărul inspectorilor este egal cu numărul profesorilor, astfel că fiecărui profesor îi corespunde un inspector. Când analizăm activitatea unuia, automat o analizăm şi pe a celuilalt, realizând aşadar un model analitic nou, ceea ce noi numim *dubletul analitic.* Inspectorul îl preia pe profesor din momentul când acestuia i se încredințează o catedră şi-i urmăreşte activitatea până când şi-o pierde sau ajunge la rândul său inspector. Inspectorul trebuie să ştie totul despre subiectul său: ce boli, ce preferințe, ce hobby-uri are, ce citeşte, ce nu prea citeşte, structura familială, necazurile ei etc. Cum am mai spus, absolut totul. Nici nu vă dați seama ce randament obținem când un inspector bun dă peste un profesor excelent. Este, într-un fel relația trofică din care se hrăneşte întregul nostru sistem. Dar să intrăm, să vedeți mai de-aproape.

Intrară în uriaşa clădire şi, pe un lung coridor feeric luminat, pedagogul deschise la întâmplare o uşă. În mijlocul încăperii sta un singur om palid, cu cotiere, şi nota ceva pe nişte fişe. În pereți, de jur-împrejurul său, erau încastrate zeci de televizoare. Pe ecranul fiecăruia apărea o altă imagine.

— Nu vă deranjați — spuse pedagogul către inspectorul care vru să se ridice în picioare — continuați-vă munca.

Prin acest sistem de televiziune cu circuit închis — continuă el să explice roboților tereştri — se urmăreşte activitatea zilnică a unui anumit profesor. Fiecare inspector are o asemenea încăpere de studiu. Ia să vedem, dumneavoastră de cine răspundeți?

— De profesorul de literatură de la clasa a VIII-a — răspunse inspectorul.

— Unde se află acum? — întrebă pedagogul.

— La duş — răspunse inspectorul. Uitați-vă, pe ecranul trei, rândul doi de sus.

Priviră ecranul indicat şi-ntr-adevăr, în dosul unui glasvand, zăriră silueta profesorului de literatură făcând duş.

— Mă rog, nu e prea elocvent pentru activitatea lui — spuse pedagogul — dar e elocvent pentru a noastră; în fiecare loc unde se deplasează cotidian subiectul, avem instalată o cameră TV.

— Are o bucătărie frumoasă — zise în treacăt Felix S 23 uitându-se la un ecran din colţ.

— Dar cu banca asta ce este? – întrebă Getta 2, arătând spre alt televizor.

– Profesorul e o fire mai romantică, îi place să stea în parc o jumătate de oră după cursuri – răspunse inspectorul.

— Care a fost proporţia lecturilor lui luna trecută? — vru să ştie pedagogul.

— 17% autori francezi, 20% ruşi, 13% germani, 18% americani, 9% englezi şi 30% sud-americani – citi inspectorul de pe o fişă.

— Cam mulţi sud-americani — observă pedagogul.

— Am notat – răspunse inspectorul. Apoi apăsă pe uni buton şi se aplecă spre microfonul de pe masă: Profesore, când ieşi, ia-ţi un halat pe tine, că am oaspeţi.

Silueta de sub duş încremeni o clipă, apoi în încăpere se auzi un sunet cald, stereo: „Am înţeles, să trăiţi".

— Cam asta ar fi, aşa, în mare — spuse pedagogul luând-o spre uşă. Ei, ce ziceţi acum, lăsaţi copilul la noi?

– Mai sunt şi alte sisteme de învăţare în afară dea acesta? — se interesă Felix S 23.

— În cosmosul marc? — zise pedagogul, apoi zâmbi: Mai sunt, dar foarte, foarte departe de noi. Mă îndoiesc c-o să ajungeţi vreodată la ele.

— Atunci — oftă Felix S 23 — îl lăsăm aici. Se întoarse spre copil şi-l împinse uşurel spre pedagog: Hai, Benga, du-te cu domnu'...

EPISODUL 44.

ZONA „ROBERTSON-KUDAŞVILI"

Există în infinitul spațiu cosmic anumite zone, anumite perimetre, nu tocmai numeroase, pe care cosmonauții au învățat să le cunoască foarte bine şi pe care, în genere, nu le prea agreează. Sunt aşa-zisele zone „Robertson-Kudaşvili", de la numele primilor doi cosmonauți care, concomitent, în martie 2051, au pătruns într-un astfel de spațiu ciudat, venind din două direcții diferite, dar cu misiuni asemănătoare. Când, imediat după întoarcerea pe Terra, Kudaşvili a raportat diriguitorilor săi de la Centrul de control al zborului ceea ce simțise în timpul trecerii prin acel spațiu, informațiile au fost trecute — firesc, sub semnul rezervei — la strict secret. Dar, la câteva zile, aceleaşi senzații le-a povestit la Houston Robertson şi — firesc — a fost crezut pe cuvânt. Declarațiile lui Robertson au fost imediat date publicității, iar zona, destul de vag localizată, a fost numită „zona Robertson". Abia în acest moment, confruntând declarațiile celor doi cosmonauți (cea a lui Robertson dată publicității şi cea a lui Kudaşvili doar înregistrată), diriguitorii acestuia au hotărât să scoată la lumină informațiile şi-au publicat şi ei, în parte, declarațiile lui Kudasvili. În consecință, zona a fost numită, prin consens, „Robertson-Kudaşvili", deşi au fost voci care — pe bună dreptate — au susținut că normal trebuia să se cheme „Kudaşvili-Robertson".

La nici-un an, zona respectivă a fost traversată de un echipaj francez care a confirmat cele spuse de primii doi. Apoi alți şi alți temerari ai cuceririi spațiului au pătruns în astfel de teritorii stranii, ale căror fenomene nu au putut căpăta, cu toate încercările făcute, explicații plauzibile, coerente. Tot ceea ce s-a reuşit a fost să se stabilească, pe baza declarațiilor piloților, caracteristicile esențiale ale acestui tip de spațiu şi ale trăirilor martorilor ce-l parcurg. Ele ar fi următoarele: 1) Orice comunicare cu „exteriorul", cu o altă navă, cu un alt centru spațial, cu o altă stație orbitală e întreruptă. 2) Cât timp stă în zonă, cosmonautul e cuprins de o inexplicabilă lene sau, după expresia lui Robertson, „mi-era scârbă de misiunea mea, de viața pe care o duc, de tot". Kudaşvili a relatat că, deşi avea de îndeplinit importante operațiuni, a început să cânte la acordeon

romanţe, iar Robertson că pur şi simplu s-a îmbătat criţă. 3) Pe ecranul televizorului, unde în mod normal apar imagini ale spaţiului din jur transmise de camerele din exteriorul navei, se distinge invariabil, cu claritate — cosmonauţii o jură —, imaginea mamei cu un băţ în mână. Oricât au învârtit ei butoanele, au plesnit aparatul, imaginea severă, mustrătoare a mamei cu băţul în mână nu dispărea. Normal, au fost cuprinşi de o mare spaimă. 4) După ce, în sfârşit, imaginea mamei dispărea, locul fricii era luat fără nicio tranziţie de un foarte puternic sentiment de nedreptate, de oropsire. Cosmonauţii se simţeau traşi pe sfoară, dezinformaţi, daţi la o parte, minţiţi, duşi cu zăhărelul etc. etc. Drept consecinţă, toţi — dar absolut toţi — au simţit o irepresibilă nevoie de a protesta, de a scrie petiţii, cereri, memorii, programe de revendicări. Că lucrurile acestea nu erau invenţii a dovedit-o faptul că, după aterizare, în capsula lui Robertson a fost descoperit şi citit, în hazul general, un memoriu în care pilotul cerea, printre altele, ziua de lucru de trei ore, creşterea salariului cu 80%, spor de cosmicitate, dreptul de a ieşi în imponderabilitate când vrea şi cum vrea, oprirea emancipării femeii şi piscină. Lucruri asemănătoare solicitau şi cosmonauţii francezi. Revendicările lui Kudaşvili n-au fost date publicităţii. 5) Starea de revoltă era imediat urmată de un acut sentiment de împăcare cu lumea, de înţelegere şi-acceptare a tot şi a toate. Domină acum dorinţa de a elogia, de a înălţa, imnuri, ode, cuvinte de laudă. Robertson, de pildă, scrie pe o hârtie că fără NASA n-ar fi fost nimic în viaţă. În ceea ce-l priveşte, cam acelaşi lucru se pare că l-a trăit şi Kudaşvili.

Acestea sunt reacţiile tipice suportate de cosmonauţi la trecerea prin zona „Roberston-Kudaşvili". Nu le-am fi pomenit dacă, în drumul lor în căutarea satelitului natural „Veac Nou", roboţii noştri din nava interplanetară „Bourul" n-ar fi trecut milimetric pe lângă un astfel de spaţiu. Am fi fost foarte curioşi să vedem reacţiile lor, ale unor roboţi, într-o astfel de încercare. Dar n-a fost să fie aşa...

EPISODUL 45.

O STAȚIE PILOT

Cam la două săptămâni de când îl lăsară pe micul Benga să guste binefacerile sistemului de învățământ de la Cosmic School, roboții tereştri însoțiți de Getta 2 avură în sfârşit bucuria, după luni întregi de colindare prin spațiu, după ce nu luaseră contact decât cu persoane străine, vag ostile şi clar ironice, să întâlnească şi pe cineva de-acasă, de la Drăgăneşti-Vlaşca. Era o uriaşă stație pilot de creştere a porcinelor în spațiu, unică în felul ei, ce se întorcea pe Terra cu prima tranşă de porci îngrăşați, maturi, şi roboții noştri erau curioşi să ştie cum evoluaseră lucrurile de când „Andromeda Roşie" (aşa se numea stația) decolase cu sute de purcei abia înțărcați spre necunoscut. Era evident un experiment în care se puseseră mari speranțe, datorită modului rapid şi nepretențios de creştere a acestor nobile animale. Prima oară se încercase acelaşi lucru cu un lot de nutrii ce, e adevărat, se dezvoltaseră extrem de iute ajungând cam de mărimea unor lupi, însă se ivise problema apei şi-a bazinului unde înotau, devenit neîncăpător. Se adăugase la acestea şi un incident întâmplător (un îngrijitor a uitat deschis grilajul țarcului unde se zbenguiau ele şi până s-a dat alarma, nutriile au intrat în centrul de comandă şi-au devorat telegrafistul de serviciu), ceea ce a grăbit sistarea experimentului şi trimiterea în cosmos a celui de-al doilea lot, cu profil schimbat.

În mai puțin de-o oră, după semnalizările de rigoare, „Bourul" se cuplă cu „Andromeda Roşie" şi roboții tereştri trecură spre stație prin coridorul perfect etanş dintre cele două nave. Îi întâmpină strângându-le mâinile şeful experimentului, inginerul Păşcuțoiu.

— Ei, cum merge treaba? — întrebă comandantul Felix S 23. Cresc porcii noştri, cresc?

— Cresc, cresc, excelent, cum nici nu ne-am aşteptat! — răspunse vesel inginerul şef. Dar pe-acasă ce mai e?

– Toate bune — răspunse Felix S 23, observând în treacăt că Păşcuțoiu, pe care-l cunoscuse cu ani în urmă la o reciclare, se mai rotunjise şi el nițel.

— Atunci — spuse inginerul-sef — haideți să vedeți realizările noastre. Le făcu loc să intre într-o sală mare, triunghiulară. Un

perete era în întregime din sticlă şi, dincolo de el, pe-o suprafaţă de circa un hectar, stăteau tolăniţi zeci de porci mari, numerotaţi pe spinare cu laserul, mişcând încet din cozi. Întreaga suprafaţă era acoperită de o cupolă din material transparent şi rezistent la radiaţii. În încăpere se mai afla o persoană care, la intrarea oaspeţilor, acoperi repede cu o husă o cratiţă. Inginerul şef făcu prezentările: inginerul stagiar cutare, tovarăşii roboţi etc. Se apropiară de peretele de sticlă şi priviră porcii.

– Parcă-s mai lungi decât în mod obişnuit — zise Felix S 23.

– Bineînţeles, bineînţeles! – răspunse la fel de vesel Păşcuţoiu.

— Şi urechile parcă-s mai mari – observă Dromiket 4.

— Nu mari, ci foarte mari — preciza inginerul-sef. Da' ia uitaţi-vă la picioare!

Picioarele erau într-adevăr neobişnuit de lungi şi musculoase. Câteva animale care nu stăteau jos atingeau din cauza picioarelor cam înălţimea unei juninci.

— Cum se explică aceste benefice anomalii? — întrebă Stejeran 1.

— Imediat vă veţi da seama! — răspunse inginerul-şef. Tovarăşe stagiar, te rog, faza nr. 1!

Inginerul stagiar, dând mai încolo cratiţă, apăsă pe un buton. Imediat roboţii văzură cu uimire cum ditamai porcii, după ce ridicară neliniştiţi capetele; începură să plutească uşor ca nişte fulgi, rotindu-se şi întorcându-se pe toate părţile. Totodată, se porni un guiţat general.

— I-am lăsat în imponderabilitate — explică Păşcuţoiu.

– Cum – făcu Getta 2 – nu-i ţineţi tot timpul sub gravitaţie?

— Nu putem — spune inginerul-sef. Asta ne-ar costa enorm. Îi lăsăm pe sol, ca să zic aşa, numai când îşi fac siesta, o jumătate de oră, şi când îi adăpăm. Restul stau în aer. Tovarăşe stagiar, faza nr. 2!

Tânărul inginer apăsă pe alt buton şi dintr-un colţ al imensei platforme, printr-o conductă, ţâşniră cocoloaşe de tărâţe, coji de cartofi, grăunţe, concentrate, turte de făină de oase etc. O clipă, aeriana turmă păru că se opreşte, adulmecând, apoi, într-o hărmălaie teribilă, mişcând din urechi, din picioare, din cozi, ondulându-şi trupurile cilindrice, toţi porcii încercau, într-o vâslire disperată, să ajungă unde plutea aburindă mâncarea. Era un spectacol fascinant. Un vier mai bătrân, purtând numărul 4, fâlfâind din răsputeri cu nişte

urechi enorme, ca de elefant, ajunse primul în zona tărâțelor, înşfăcă două cocoloaşe mari, dar nu se opri, ci trecu spre grăunțe pe care le ciuguli una câte una. Îl urmă grosul turmei, apoi, după ea, ajunseră la ultimele frimituri şi doi godaci mai jigăriți, nr. 73 şi 74, cu urechi normale şi pulpe scurte. Într-un minut, în aer nu mai rămăsese urmă de mâncare, iar porcii se răsuciră, privind întrebători spre camera de comandă.

— Vă dați acum seama? — spuse entuziast Păşcuțoiu. Datorită acestui mod de hrănire, ei sunt obligați să-şi dezvolte de mici organele cu care pot ajunge mai repede la mâncare: urechile, picioarele, coada. Astfel se lămureşte creşterea lor intensivă. Suntem abia la a doua generație hrănită în spațiu, dar deja am observat la câțiva purcei din generația a treia apariția unui fel de şorici ca o membrană între pulpele din față şi gât, cum au liliecii, ceea ce îi ajută mult la înaintat. În plus, acel şorici elastic este şi extrem de gustos.

— Am observat că nr. 73 şi 74 n-au prea apucat să mănânce mare lucru, — spuse Felix S 23.

— Sunt şi din aceştia, trebuie să recunoaştem — spuse Păşcuțoiu. Pe ei îi tăiem aici, pentru consum propriu, sau când avem oaspeți, asigurând astfel şi selecția naturală.

EPISODUL 46.

EXPERIMENTUL „TELEORMAN"

Plecând cu impresii excelente din stația-pilot „Andromeda Roşie", Felix S 23 şi tovarăşii lui începură să-şi facă obişnuitul program de seară de deparazitare a circuitelor şi de verificare a funcționării ansamblurilor mecanice sistem autohton din care erau alcătuiți, insistând mai ales asupra pârghiilor sistem import de la coate care cam scârțâiau, când, deodată, la uşa principală a „Bourului", se auziră bătăi puternice şi-n difuzorul de captație exterioară răsună un glas disperat:

— Tovarăşi, deschideți!

Roboții noştri se repeziră la hublou să vadă cine bate la ora aceea, în plin mers prin spațiu, dar afară nu se zărea nimic.

— Care eşti, bă, acolo? — strigă comandantul Felix.

— Sunt inspectorul Pătraşcu, de la Direcţia porumbului! Deschideţi, vă rog!

— Păi unde sunteţi, tovarăşe inspector, că nu vă zăriţi! — strigă Felix.

– Păi tocmai asta e, că nu mă văd! Dar deschideţi-mi o dată, că nu mă mai pot ţine de clanţă! — răsună tânguitoare, vocea.

— Deschide-i, Felix — şopti Getta 2. Stă omul afară, în frigul cosmic...

Încă şovăind comandantul Felix ridică drugul oblic, trase zăvorul, descuie broasca, deschise uşa şi simţi că un lucru nevăzut, aproape atingându-l, se strecoară înăuntru.

– Uf! — auziră roboţii şi-apoi văzură uimiţi cum perna fotoliului de lângă uşă se lasă în jos, ca şi cum s-ar fi aşezat cineva acolo.

— Unde sunteţi, tovarăşe inspector? — zise cam speriat Felix S 23.

— Aici — răspunse vocea dinspre fotoliu. Nu vă speriaţi, exist, nu sunt duh, sunt om. Atâta doar că nu mă văd. Puteţi să mă pipăiţi, dacă vreţi.

— Nu este cazul, tovarăşe — răspunse uşor jignit comandantul Felix.

— Dar cum s-a-ntâmplat, dacă nu vă supăraţi? — întrebă robotul TESA Stejeran 1.

— E o poveste lungă — răspunse vocea. N-aveţi cumva o ţigară?

— N-avem voie să fumăm, ni se oxidează circuitele — zise Felix S 23.

— Nici voi? — spuse vocea. Păcat! N-am mai pus ţigară în gură de când a început experimentul.

— Ce experiment? — întrebă pilotul Dromiket 4.

— Experimentul „Teleorman" — răspunse vocea. Nu ştiu dacă ştiţi, prin 1941 americanii au făcut experimentul „Philadelphia". Era vorba de a obţine invizibilitatea parţială sau totală a unor obiecte, exercitând asupra lor interferenţa câmpului electromagnetic cu cel gravitaţional, după o teorie a ăluia... cum îi zice... ăla mereu cu părul vâlvoi...

— Einstein — îl ajută Stejeran 1.

— Aşa, da. Ei, şi americanii au încercat să obţină invizibilitatea la navele lor de război, dar după o primă experienţă, procedeul nefiind încă bine pus la punct, au renunţat. Noi am reluat experimentul, l-am îmbogăţit în formă şi-n conţinut şi-aş putea zice într-o primă fază am reuşit — spuse cu o undă de mândrie în glas vocea.

— Şi la ce-l aplicăm?' — întrebă comandantul Felix S 23.

— La agricultură — răspunse vocea. S-a constatat că deşi Teleormanul obţinea producţii record, la vremea culesului mari cantităţi de porumb dispăreau din lan. Oricât am vegheat noi, inspectorii, să nu se ia un ştiulete, cum ieşeam din lan, cum se lua cu sacii. Atunci s-a hotărât, pentru a-i prinde pe făptaşi, să devenim invizibili. Şi cum experimentul nu se putea încerca pe Pământ din cauza efectelor secundare ale lui — stare de mahmureala a populaţiei din jurul experimentului, dispariţia praşilei a doua etc. —, s-a dispus efectuarea lui în spaţiu, unde nu e nici un pericol.

– Şi la ce rezultate aţi ajuns? – întrebă comandantul Felix S 23.

— La rezultate bune şi foarte bune — răspunse vocea. După cum vedeţi, eu nu mă mai văd. Atât de bine ne-a reuşit totul într-o primă fază, încât am dispărut toţi cei din Direcţia porumbului şi piloţii navei experimentale, ba la urmă ne-a dispărut şi nava. Partea mai proastă e că nu ne-a mai ieşit faza a doua a experimentului, adică recuperarea vizibilităţii, în plus, ca să spun drept, în starea asta mă cam doare capul şi am mereu greţuri.

EPISODUL 47.

FĂRĂ TITLU

— Interesant — murmură comandantul Felix după ce auzi povestea Experimentului „Teleorman". Şi, iertaţi-mă că vă sugerez o atare groaznică posibilitate, ce-o să faceţi în cazul în care, vorba poporului, Doamne fereşte, n-o să redeveniţi, prin abstract, bineînţeles, vizibil?

— Nu ştiu — răspunse aproape şoptit vocea inspectorului Pătraşcu. Nici nu vreau să mă gândesc. Vă daţi seama că în zilele

noastre un om invizibil riscă să devină un neadaptat social. Gândiți-vă la ce situație se expune: în intersecții, în familie, în ședințe... Am soție, am copil, am tovarăși... Ochii care nu se văd se uită...

— Da, nu vă va fi ușor... — răspunse Felix S 23. Nici nu-mi pot da seama la ce-ați putea fi folosit.

Căzură cu toții pe gânduri: într-adevăr, la ce putea fi folosit în mod obișnuit un om invizibil?

— Cred – spuse pilotul Dromiket 4 – c-ați putea fi încadrat la metrou. S-anunțați trenurile, sau în gară. Sau la telefoane, la informații. În fond, v-a mai rămas vocea. Numai cine nu munceşte nu mănâncă.

— Dacă-aş şti că după o vreme îmi revin la vizibilitate, aş face orice — spuse glasul inspectorului Pătraşcu.

— Ce-ați zice să fiți un timp paznic de noapte? — întrebă robotul TESA Stejeran 1. Nu vă vede nimeni, puteți dormi cit vreți.

— Nu pot să dorm — se plânse vocea. De când sunt aşa, n-am pus geană pe geană.

— Nu vă supărați — zise Getta 2, aprinzându-şi o țigară — când sunteți vizibil, cum arătați?

— N-arăt rău, scumpă doamnă — răspunse vocea. Sunt înalt, brunet, puțin încărunțit la tâmple, am ochi albaştri şi-am terminat A.S.E.-ul. Sunt căsătorit şi am doi copii. Vinerea viitoare trebuia să ne cumpărăm boiler.

— Fumați? — întrebă Getta 2.

— Numai în locuri special amenajate. Am fost toată viața un om corect, mi-am văzut de treabă, nu m-am amestecat. Ce mi s-a spus, aia am făcut. Am toate chitanțele la zi şi de la întreținere şi de la telefon şi lumină, toate. Compostam şi două bilete în maşină, numai să fie bine. Şi tocmai mie să mi se-ntâmple una ca asta...

— Ciudat, într-adevăr — medita comandantul Felix S 23. Aveți cumva vreo pată, pe undeva, cândva?

— Nimic, dragă tovarăşe. Am avut, e drept, un unchi la Curtici, dar la insistențele mele şi ale soției s-a mutat mai în interior, la Făgăraş.

Se lăsă tăcerea. Soarta acelui unchi îi impresiona pe toți. Deodată, avertizorul „Popov-Mitsubischi" se puse pe pâlpâit.

— Ia vezi cine-i — zise Felix S 23 către Dromiket 4. Şi întreabă dacă n-au cumva capace de delcou, m-a rugat tov. Istrate de la Colibaşi.

— Aici „Bourul", recepție! — spuse Dromiket 4. Cine-i?

— „Bourul?" Sunt „Veac Nou!" Recepție!

— „Veac Nou?" — sări ca ars Felix S 23. Unde sunteți, dragă?

— Am ieşit din coada cometei Halley! — se auzi în difuzor. Am scăpat, fraților! Avem orbita noastră!

— Cum ați scăpat?

— Nu ne dăm încă seama! Cred că prin autodotare! Cu rapița!

– Cum cu rapița? — strigă nelămurit Felix S 23.

— Aşa bine, o să vă explicăm mai târziu, când ne întâlnim! Notați-vă acum repede coordonatele noastre, că nu mai avem fise!

Dromiket 4 notă rapid coordonatele satelitului regăsit, apoi se auzi din nou vocea din eter:

— Alo, „Bourule"! Sunt Roşca 7, responsabilul satelitului!

— Ziceți, tovarăşe Roşca! — strigă Felix S 23.

— Mă băieți, n-aveți cumva nişte capace de delcou?

— N-avem, tovarăşe Roşea, şi noi căutăm!

— Atunci, la revedere! Să nu întârziați! Salutări acasă! Vocea se stinse.

— Săracii, nu mai au nici fise... — zise Felix S 23. Dom'le când e să fie, necazul te-ajunge şi-n cosmos...

EPISODUL 48.

VEAC NOU

La circa 48 de ore după notarea coordonatelor satelitului natural „Veac Nou", roboții noştri din nava spațială interplanetară „Bourul" îşi dădură seama că se apropie de ținta misiunii lor: mănunchiuri galbene de rapiță treceau tot mai des prin fața hublourilor, semn că „Veac Nou" nu era departe. Zăriră apoi plutind prin spațiu, şi câteva foi din ziarul regional „Vega Roşie" de la Drăgăneşti-Vlaşca, azvârlit probabil de pe satelit, şi-o cutie goală de pateu „Miraj"; în cele din urmă, în jurul orei 11 (ora Agerpresului)

desluşiră înaintea lor şi satelitul propriu-zis, o pată mare, rotundă, galbenă. Dromiket 4 reduse din forţa celor două-trei motoare principale, iar Felix S 23, Getta 2, Stejeran 1 şi nefericitul inspector Pătraşcu îşi legară centurile de siguranţă, pregătindu-se de asatelizare. Trecută cu zguduiri uşoare printr-un nor compact de flori de răpită, se-nscriseră pe o traiectorie coborâtoare şi văzură în curând, după un zbor planat de câteva minute, platforma de primire a navelor, înconjurată de magazinul mixt, de barăcile frumos tipizate ale exploratorilor, serele de gogoşari, casa de cultură, mica fabrică de conserve, staţia de mecanizare şi localul familial. Asatelizară lin, în chiotele de bucurie ale celor vreo cincizeci-şaizeci de lucrători câţi număra singulara aşezare experimentală, apoi ieşiră din navă în frunte cu comandantul Felix S 23. La picioarele scării, asudat de nerăbdare, îl aştepta responsabilul satelitului, tov. Roşca 7.

— Bine c-aţi mai venit, măi tovarăşi! — le spuse vădit tulburat tov. Roşca 7, repezindu-se spre ei şi urmat cu firească emoţie de grosul celorlalţi. Într-o clipă, oameni şi roboţi se îmbrăţişară, simţind că dincolo de graniţele aparente între om şi maşină trăiesc împreună sentimentul înălţător al apartenenţei la aceeaşi comunitate planetară. „Ce mai e pe-acasă?", se auzea din toate părţile, „Ce face cutare?", „Ei, nu mai spuneţi! I-auzi, dom'le! Asta da veste!" „Cum, deja s-a dat în folosinţă?", „A căzut Rapidul?" şi altele şi altele, la care Felix S 23 răspundea strângând mâini în dreapta şi-n stingă: „E bine! E foarte bine!" După ce mulţimea, la apelul tov. Roşca 7, se mai potoli şi se mai împrăştie, Felix S 23 făcu prezentările:

— Dânsul e pilotul, tov. Dromiket 4, dânsul e tov. robot TESA Stejeran 1, dânsa e tov. Getta 2, de pe o planetă cu vederi progresiste, iar dânsul... unde sunteţi, tov. inspector Pătraşcu?

— Aici – se auzi o voce stinsă de pe scara navei.

– Dânsul a devenit invizibil — spuse mai încet comandantul Felix S 23 — ştiţi, un efect secundar al unui experiment de-al nostru... se mai întâmplă...

– Da' nu-i nimic, tovarăşe dragă! — spuse volubil responsabilul satelitului, îndreptându-se spre scară. Noi era să devenim morţi! Păi se poate să deveniţi trist? Ia bateţi palma aici!

Se văzu cum tov. Roşca 7 strânge ceva în mână, apoi lovi aerul de două ori tovărăşeşte pe umăr. Din tov. Pătraşcu se văzu cum iese praful.

– Să mergem noi oleacă mai la umbră — făcu popular tov. Roşea 7, ducând pe după umeri volumul de aer dislocat de corpul tov. inspector Pătraşcu. Dânsul e tov. Petrică, responsabilul localului familial – îl arătă el pe un om mic, rotofei, numai zâmbet. Tov. Petrică, ia fugi matale înainte şi trage-un protocol pentru tovarăşii, să nu creadă c-au nimerit la satelit străin.

Tov. Petrică, se-nclină şi fugi iute spre locul de muncă. Porniră cu toţii spre localul familial.

– Dom'le, credeam că nu ne mai găsiţi. Trecusem pe conserve — zise tov. Roşca 7. Visam numai galben, de la rapiţa asta. Poftiţi pe aici.

Intrară într-un salon intim al localului familial, frumos amenajat, cu o masa lungă, tovărăşească în centru. Pe masă se găseau vaze cu flori şi răpită, păhărele cu ulei „Shell" pentru roboţi şi ţuică „Haidouk" pentru oameni, tacâmuri, mezeluri, antreuri, de toate. Într-un colţ, pe un podium, un taraf mic, dar vioi şi atent, susţinea un program de cafe-concert. După ce se aşezară, tov. Roşca 7 pocni din degete şi strigă către podium:

— Ia zi-i, măi nea Rică, una mai de-ale noastre!

Nea Rică zâmbi larg, săltă acordeonul, pupă microfonul şi începu:

– Am avut-un saaateliiitîî, da' l-am părăsiiitîîî...

EPISODUL 49.

PENULTIMUL

Pe acest fundal muzical antrenant asigurat de taraful satelitului, ce mai cântă, printre altele, cunoscutele melodii „Mărioară de pe Vega", „Să dai randament deplin" şi vechea romanţă „Am vrut să scap de radiaţii", tov. Roşca 7 închină un păhărel, îl dădu peste cap, se aşeză, luă o măslină, o mestecă, scoase sâmburele şi-l depuse într-un conteiner de recuperare aşezat adhoc lângă masă, apoi începu să povestească:

— După cum ştiţi, sarcina primordială a satelitului nostru, sarcină pentru care ni s-a şi acordat încrederea să ieşim în spaţiu, a

fost creşterea gogoşarilor. Aţi văzut că avem în acest sens de toate: sere specializate, fabrică de conserve, un personal cu înaltă calificare la gogoşari, magazinul mixt, taraful acesta, brigada satirică, ni s-a permis să ne luăm şi tovarăşele de viaţă în spaţiu, mă rog, tot ce era necesar. Primele două luni am dus-o ca-n rai: brigada dăduse primele spectacole care s-au bucurat de un frumos succes, taraful îşi aducea aportul unde era mai greu, în magazin se găsea ce nici nu gândeai, tovarăşele noastre, datorită unei derivaţii a teoriei Iui Einstein, păreau mult mai tinere, iar fabrica abia aştepta să intre în funcţiune.

— Dar gogoşarii? — întrebă comandantul Felix S 23.

— Ei bine — răspunse responsabilul satelitului —, gogoşarii refuzau să crească! Mai mare decât o nucă n-a crescut nici unul! I-am udat, i-am chimizat, am proptit tulpinele cu beţişoare din import, am vârât îngrăşăminte în sol de-ar fi trebuit să iasă cât dovlecii, nimic! Jos, pe Pământ, în condiţii de seră ce simulau condiţiile de pe satelit, nu puteai să-i opreşti din dezvoltarea multilaterală, aici în schimb nici de brelocuri nu erau buni.

— Undeva trebuie să fi fost o greşeală — spuse Felix S 23.

— Cu siguranţă — răspunse tov. Roşca 7. Am raportat situaţia jos la Centru, dar ne-au spus că nu e nici o greşeală, că sămânţa va rămâne aceeaşi, iar colectivul va fi schimbat cu prima ocazie. Ne-am resemnat, ne făcusem deja bagajele, am desfiinţat brigada satirică, am oprit taraful şi aşteptam prima navă să ne schimbe, dar în loc de navă a apărut cometa Halley, care ne-a tras după ea. Ce să fi făcut în situaţia asta când era slabă nădejde să vedem Pământul? Am reînfiinţat brigada, am dat drumul tarafului, am redeschis magazinul şi-am închis fabrica.

— Dar cu rapiţa asta ce-i? — zise Dromiket 4.

— Asta ne-am întrebat şi noi — răspunse Roşca 7. Pentru că imediat ce-am intrat în coada cometei, de peste tot s-au ivit primele mlădiţe de rapiţă. Aşa cum cunoaşteţi şi dumneavoastră, când eşti trimis undeva în spaţiu să cultivi o anume plantă, o anume legumă, este interzis să iei şi alte seminţe cu tine, tocmai pentru a nu stânjeni creşterea plantei-bază, cum o numim noi. Şi totuşi, vreun tovarăş mai şugubăţ de jos a reuşit să ne strecoare — unde, nu ştiu — şi două-trei seminţe de rapiţă, ştiind probabil cum se dezvoltă rapiţa în cosmos. Gluma, trebuie să recunosc, a prins, cum se poate vedea, însă fabrica noastră e de conserve de gogoşari, nu de ulei de rapiţă.

— Sunteți convins c-a fost o glumă? — întrebă Getta 2.

— Absolut convins — răspunse responsabilul satelitului. De altfel, au mai pățit-o și alții; mi-aduc aminte de un echipaj trimis pe satelitul „Menumorut" să scoată ovăz și când colo s-au trezit în vară cu o foarte viguroasă tarla de năut.

— Da, așa e, cunosc cazul — spuse comandantul Felix S 23 — și nu e singurul, însă problema e ce facem cu rapița.

— Lăsați-o încolo de rapiță, tovarășe Felix! — zise responsabilul satelitului. Problema e dacă ne mai țin mult aici, căci nu mai rezistăm.

— Asta nu-i treaba noastră — răspunse Felix S 23. Noi avem sarcina să vă găsim, nu să vă luăm. Nici n-am avea cum, și-așa suntem supraaglomerați.

— Și noi ce facem? — zise disperat tov. Roșca, făcând semn tarafului să tacă. Până trimit ăia o navă, ne intră rapița-n casă! Luați-mi măcar soția, ea credea că venim aici în concediu.

— N-avem loc, nu-nțelegeți? — zise Felix S 23. Doar dacă renunță, cineva...

— Tovarășe inspector Pătrașcu — se-ntoarse responsabilul satelitului în direcția scaunului gol — dumneavoastră tot nu vă vedeți, puteți rămâne.

— Cum să rămân în halul ăsta? — se auzi vocea. Decât să nu mă văd aici, mai bine nu mă văd pe Pământ.

Se lasă tăcerea. Doar lanurile de rapiță se auzeau de-afară foșnind.

— Să plecăm — spuse deodată comandantul Felix. Cu cât ajungem mai repede acasă, cu atât aveți o șansă mai mare să vină cineva după voi.

Se ridicară cu toții și ieșiră. La scara navei, Felix S 23 se opri și strânse mâna tov. Roșca 7, spunându-i șoptit:

— Nu disperați, nu intrați în panică. Organizați totul în așa fel încât obsesia rapiței să cadă pe un plan secundar, în subconștient. Taraful să cânte zi și noapte, înființați mai multe brigăzi satirice. Organizați tombole. Revalorificați folclorul. La revedere.

Tov. Roșca 7 dădu încet din cap, apoi făcu semn tarafului să cânte.

Nava se ridică în tării.

EPISODUL 50.

ÎN SFÂRŞIT, ACASĂ!

Ce poate fi mai frumos, întorcându-te din spaţiu şi apropiindu-te de Terra, decât să vezi la un moment dat desluşindu-se în pâcla albăstrie a unei dimineţi de vară arcul încordat al Carpaţilor, pata gălbui-verzuie a Bărăganului, linia subţire, strălucitoare a Dunării, apoi formele neregulate ale oraşelor, orăşelelor, satelor, lanurilor, fâneţelor şi, apropiindu-te şi mai mult şi pregătindu-te de aterizare, pâlcuri de oameni plecând la câmp, turme de oi, pescari singuratici, remorci părăsite la umbră de salcâmi, toate semne ale vieţii de-acasă care te emoţionează profund, mai ales dacă ai fost plecat departe... Când „Bourul" atinse cu o uşoară zguduitură platforma cosmodromului Centrului de Cercetare şi Centralizare Cosmică de la Drăgăneşti-Vlaşca, Felix S 23 nu-şi putu stăpâni tulburarea şi zise:

– Fie gravitaţia cât de rea, tot mai-bine pe planeta ta. Dromiket 4 opri motoarele, comandă coborârea scării rabatabile şi deschise uşa. Felix S 23 ieşi primul, urmat de Getta 2, Stejeran 1 şi Dromiket 4.

— Cam pustiu — observă comandantul când ajunseră jos.

Într-adevăr, pe tot cuprinsul marii platforme era mişcare puţină, doar la vreo două sute de metri în direcţia clădirilor centrului şi a turnului de control se zăreau câteva siluete mişcându-se în jurul unor nave mici, de-o construcţie aparte, probabil nişte prototipuri. O luară pe jos înspre centru.

— Pe voi, când vă întoarceţi, nu vă aşteaptă nimeni? — zise Getta 2.

— Ba da, de obicei trimiteau un titi-car să ne ia de la navă — răspunse Felix S 23 nedumerit.

Într-un târziu, ajunseră la sediu trecând pe lângă navele noi ce semănau iubitor cu nişte combine „Gloria". În cabina portarului nu era nimeni. Intrară în clădire şi Felix S 23, cu siguranţa cunoscătorului, îi conduse pe coridoare spre biroul lui Iuliu Corodan, directorul centrului. Bătu la uşa camerei şi intră însoţit de ceilalţi. În locul secretarei saturniene stătea un ins, om la prima vedere, răsfoind nişte hârtii.

— Bună ziua! — zise Felix S 23. Tovarăşul Iuliu Corodan e aici?

— Poftim? — ridică ochii individul.

— Tovarăşul Iuliu Corodan e aici?

— Care Corodan? — zise individul. Cine sunteți dumneavoastră?

— Îl căutăm pe tovarăşul Iuliu Corodan, directorul centrului — zise Felix S 23, simțind că-şi pierde răbdarea. Suntem echipajul navei spațiale „Bourul", întors din misiune.

Individul rămase cu gura căscată.

– Ce centru? – făcu el aiurit. Ce misiune? Despre ce vorbiți?

— Cum ce centru? — se-nfurie Felix S 23. Nu e aici Centrul de Cercetare şi Centralizare Cosmică?

— Aici! — făcu individul. Aici e I.A.S. Drăgăneşti!

În clipa aceea din biroul celălalt ieşi un robot înalt, metalizat, sobru.

— Ce s-a-ntâmplat? întrebă el. Cine sunt dânşii?

— Nu ştiu — răspunse omul de la birou. Au dat buzna aici, susținând că vin dintr-o misiune şi caută nu ştiu ce centru spațial.

Robotul metalizat dădu din cap, gânditor.

— Dacă bine-mi aduc aminte — spuse el — a existat într-adevăr aici acum vreo douăzeci de ani un asemenea centru, dar s-a desființat.

— Cum să se desființeze? — bâigui Felix S 23. Uitați-vă şi dumneavoastră pe geam, se vede turnul de control!

— Nu mai e turn de control, e siloz pentru vite — precizează robotul. Dumneavoastră, fiind în spațiu, ați avut senzația că timpul a rămas pe loc. Or, noi aici pe pământ am evoluat, ne-am dezvoltat, nu puteam sta cu mâinile în sân. Centrul de Cercetare Cosmică nu mai era rentabil, mânca mult din suprafața arabilă, multă păşune, mult țiței.

— Bine, şi unde au fost mutate navele, personalul institutului de profil, rampele de lansare? — întrebă Dromiket 4.

— N-au fost mutate nicăieri, au fost reprofilate. Totul a fost reprofilat — spuse robotul. Combinele de colo au fost la origine navete spațiale, personalul s-a reciclat, rampele de lansare au devenit rampe de încărcare.

— Şi noi? — spuse-ncet Felix S 23. Noi ce să facem?

— Eu zic să vă prezentați la raion şi-acolo se va hotărî! Aveți rata locală imediat, peste un sfert de ceas. Uitați-vă, stația e acolo, lângă butoaiele acelea.

Felix S 23 privi în direcția indicată şi văzu un grup de treizeci-patruzeci de oameni aşteptând în soare.

— Atunci, la revedere — spuse el, făcând semn tovarăşilor săi să iasă.

— Toate cele bune — răspunse robotul.

Prin fereastra deschisă, cei patru se văzură mergând spre stație.

— Vai de mama lor până se vor acomoda — spuse robotul metalizat către cel de la birou. Şi când te gândeşti câți mai urmează să vină din spațiu...

Dacă am fi nişte povestitori ce se respectă spre a fi respectați, am putea spune în încheiere câteva cuvinte despre ceea ce a ajuns fiecare din eroii noştri în noile împrejurări: l-am putea zugrăvi de pildă pe Felix S 23 trăind o fericită bătrânețe de robot, înconjurat cu dragoste şi atenție de mai tinerele prototipuri care-i cereau un sfat, un tranzistor, l-am putea închipui pe Dromiket 4 conducând o cochetă stație de mecanizare ori pe Stejeran 1 un întreprinzător constructor sau — de ce nu? — un recunoscut şi apreciat reporter agricol, am putea descrie căsnicia reuşită a Gettei 2, căsătorită definitiv pe aceste meleaguri. Cum însă nu suntem asemenea povestitori, preferăm să privim şi noi cum se depărtează personajele noastre, declarând cu sinceritate, caragialean, că nu mai ştim ce s-a întâmplat cu ele.